

M. in Rap. 26. 1340
Derrigs laika = kaweelis,

Latweefcheem

par labbu farakstis

no

H 7. R
Kahrta Hugenberger,

Ahrlawas un Kohjes mahzitaja.

Pirma pufte.

A. Preedihl

1ma grahm. us teem Lestfal. 5. nod., 21. p.

„Vahrbandait wiffas lectas,
„Lo kas labš irr, paturrait!“

Jelgawá 1826,

pee Jahna Briedikla Steffenhagen un debla.

PL
429

8

Der Druck dieser Schrift wird unter der Bedingung bewilligt, daß gleich nach dem Abdrucke und vor Herausgabe derselben sieben Exemplare an die Censur-Comität zur vorschristmäßigen Vertheilung eingesandt werden.

Dorpat, den 29sten Julius 1825.

Lector Rosenberger.

P a p r e e k f c h

kahds wahrdsinch us jums, mihli Latweefchi,
kam fchi gramatina tohp wehleta un dahwata!
Laika = kawekli dahwaju jums. — Woi ne
fazziseet: „Naw wallas mums laiku kaweht;
„mums darbu tif dauds, ka ne simam, kurru
„eefahkt, kurru pabeigt, jeb Deewam patei-
„jam, kad dabbujam atpuhstees!“ — Tizzu
to, draugi; bet dohdu un dohdu jums fcho
Laika = kawekli rohkâ, jo sunnu derrehs jums
atpuhschotees. Schim Laika = kaweklin buhs
juh3 eepreezinah, atspirdsmah, mohdinah;

ЛВУ ЗИНАТНИКА
БИБЛИОТЕКА
1755-1-87

un wihri, jo gudri ne es, teiz, to spehs.
Pats arri tizzu, wezzeem un jauneem prahthu
zillahs, wezzus un jaunus us labbu zellu
usgreesihhs, ja to, kas tur eefschâ stahw,
ar apdohmu lassa, faproht un firdi
eefpeesch.

Kas tohp dseedahts, prohteet ar skaidru
balsi, tas jauki skam aufis, tas runna us
mums ar mihligeem, patihkameem wahrdeem,
tas irr jo weegli no galwas paturrams; ar
wahrbu faktoht, tas usmeijahs mums, kâ
lihgarwina un firdi lohka. Tapeh; schimi
grahmatinâ fassannahm un dseefinu-wallobâ
irr teikts un isrohtahts, kas gaischam prah-
tam lai nowehl jaunu spohschumu un eeman-
nigu firdi lai eelihgsmo. — Dseefinas warretum
to .faukt; bet dasch daschadas irr dseefminas.

Zitta stahstu, zitta pasafku, zitta raudas, zitta
preeku isteiz. Kad griibbetu jums no katras
fazziht, kas ta ihsti effus, tad zittadi to ne
spehtu, kâ dseedoht, tâ kâ zihrulihts ne spehj
zittadi isteikt, ko tas dseeb, kâ dseebadams.
To ween faku jums: labba dseefminâ irr kâ
skaisis behrninsch; wisseem patihk, kautschu ne
sinmatu, kâ to faukt.

Jums par labbu un preeku, draugi Lat-
weeschi, esmu dohmajis un dseedajis tahdâ
wallobâ, ko no jums pascheem esmu mahzijeas.
Tâ kâ wezzais Stenders, Deewâ meelo
winna dwehseli, ko juhs mihlojeet un faproh-
teet, us jums runnaja, tâ ir es dsinnohs jums
mihlsch un faprohtams flucht. Tees irr, juhsu
walloba tohp daudsreis aplam lausita un groh-
sita, bet kas to labbi proht, tas teiks to

mihligu, jauku, stipru, skannigu un wissur
derrigu; arr' firdi dusinoses, kad nesapraschi
to smahd. Lai Deews juhs swehti, kas to
runnajeet. Palikschu allasch juhsu un juhsu
wallodas draugs, ka wahrds stahw schihs
grahmatas wirsrafsta.

Uhrlawas Imâ deenâ waffaras = mehneschâ
1825tâ gaddâ.

Dseesmu = rahditaîs.

1. Sirneklitis	St. lappâ	1.
2. Lapsa un wilks	—	3.
3. Wahrpas	—	7.
4. Swoaisnes un faule	—	7.
5. Zeppure	—	8.
6. Wahrna un aita	—	8.
7. Ahsis un aita	—	9.
8. Zauns un lapsa	—	12.
9. Swehri prett lauwu	—	13.
10. Waipalina un winnas mahte	—	14.
11. Behrns ar tehwu pee rohse pumpura	—	15.
12. Gans un faules = bitte	—	16.
13. Brittans un runzis.	—	17.
14. Tahs wiltigas meitas	—	18.
15. Tee diwi sumi	—	19.
16. Meschka	—	20.
17. Wahwis	—	22.
18. Zihruhs un schurka	—	23.
19. Tee wahzu swahrki	—	24.
20. Ra willam alga japrass	—	26.
21. Tehws un behls	—	27.
22. Spizz un Passans	—	29.
23. Bitte un ballodis	—	30.
24. Suns un diwi sakkî	—	31.
25. Deewa = luhdseji	—	31.
26. Velle, runzis un gailis	—	32.
27. Putnu = karsch	—	36.
28. Sprigguls laukâ, sprigguls fullê	—	38.

29. Meitina un ubbadstasch	St. lappâ	59.
30. Rindneeka meita	—	63.
31. Schupulis	—	72.
32. Duhkuris	—	79.
33. Meitina no sweschuma	—	85.
34. Seedu = dreesmina	—	86.
35. Sweinecks	—	87.
36. Schreedenitis lagsgallai	—	88.
37. Rohsite	—	89.
38. Taisni parahdihts	—	91.
39. Gudri jantahs, gudri atbildehts	—	91.
40. Mihklas	—	92.
41. Wahrda = mihklas	—	94.

Lee mihklu = wahrdi irr:

1. Uffa.
2. Peedsehriis.
3. Ugguns grehts.
4. Wendeskalps.
5. Wandenecks.

1.

Sirneklitis.

Luhf, meitin, masu sirnekli,
 Râ smalku welk tas fuhzeni!
 Woi dohma, tahds tew isdohtohs?
 Kur to nems, truhktu pirkstius!
 Tik daii weddeninu wedd;
 Es muktu, ja buht' janomett.

Kur lizzis linnus ballinaht,
 Ar kahdahm fukkahm isfukkaht?
 Schkeet — ja tik sinn, kur dahwa schohs —
 Wan dascha bruhte pirktu tohs.
 Bet rau, kâ kust tam kahjina,
 Râ pirkstinus tas flappina!

Paweddeni tas garru raif',
 Uhd's kaiminu tas tiltu taif',
 Par gaisu fawu zekku wehrpj,
 Ro riht jau balta migla tehrpj.
 Tam taks irr klah, lai breefmahm arr'
 Tas ahtri fahnis isfprukt warr.

Mu wehrpj un augschup, semjup eet,
 Sahf aulehtschu, kâ rikschu skreet.
 Mu dohdahs apkahet; — kas nu buhs?
 Skatt, — aprinkis tas winnam kluhs.
 Zur eeschlehre tas dshjinas.
 Woi sewim audihs mahju tas? —

Kau, apmullis irr apstahjees,
 Woi trahpejahs tam missetees?
 Eet atpakkat; — woi noprattis?
 Winsch buhs jeb fur to peemirsis.
 „Ne kaitehs neeku,“ dohma nu,
 „Zo diwi fohleem dabbuschu.“

Zau wehrpj un atkal ausch tik pat.
 Kà lustigs! — Preeks, kad winnu statt!
 Un klapt — tà fohlà mahzihts teek —
 Winsch diwkahtschu tahs dshjas leek.
 Tam labbas azzis waijaga,
 Kas noreds tahs un iskaita.

Nu rohjinäs tas notihre,
 Stahw klufs; — jau deegu nogreese.
 Kau bleeka-buhdà notuppahs,
 Us garru zekku noskattahs.
 „Pufs dshiwibu,“ reiz, „peeliffu,
 „Bet preeks man arr par ehzinu!“

Kà schuhpejahs par gaifu fchi.
 Un karrahs pachà faulgoht
 Arr' zaurspihd mihta faule to
 Un meisteri tur eelihgsmo.
 Winsch knifchtus eerang danzajam,
 Lühds: „Kaut peetikeu weenigan!“

Tu putzin, kà tu patihl' man!
 Mas, bet tatschu mannigs gan.
 Kas tewim fohlu pateizis?
 Man dohmas, tas kas raddijis
 Un barrku mums wisseem krahj.
 Zeesch klufs; Winsch tewi ne atstahj!

Kau muscha! — Zauw mulki ta!
 Kà stulba fscreen ta tihklinà.
 Nu pinkst un brehz un waida klau,
 Kam arri tewim azzis naw'?
 Tew wiffur degguns japeebahsch;
 Kas wainigs, ja tew mulki drahsch?

Luhf, sirneklitis peeteff klapt,
 Iezz wirfù, fahf to kluffinaht.
 Winsch dohma: „Publiusch leels bij man,
 „Bet nu nahf pelni arridsan.“ —
 Kà teizu, tas, kas wisseem krahj,
 Ne weenu behdäs ne atstahj!

2.

L a p f a u n w i l f s.

Eht lapfa bija isfalkuff,
 Za welti zahtus meddijuff,
 Sajuht ka lahtscha mahmina
 Gull raddäs. Ruch, ta dohmaja,
 No selles kahjas dabbuschu
 Ka sinn es gahrdu kummofu.
 Kad gruhti laiki darra gaudas,
 Tad jaklannahs un japeeglaudahs;
 Wes tam nei maks, nei fungis breeß!
 Zà dohmadama, Dewufees
 Us zekku, meschà nonahze,
 Kur mitte lahtscha mahtite.
 Un midsent no smalka feenu
 Zo mahti atrohd, newaid weenu,

Bet klast irr fwainis, massiges,
 Kas allasch zeema-maisi nefs;
 Un lapfa kuhmin' ahtri proht,
 Ka te buhs wehderam ko doht.
 Tapeh; arr' fchi pee gullas stahjajs
 Un behru mahtei laisa kahjas,
 Tai nodohd gohdu, facka tai:
 „Kà Deewinsch lihdsejs gaspaschai
 „Un dewis jaunus raddibas,
 „Tai zeenigs tehtinsch preezajajs,
 „Salabbad efmu nahkusi,
 „Jums laimu wehleht firnigi.
 „Arr' azzis flattiht masineem,
 „Woi lihdsinajajs wezzakeem,
 „Es wehletohs, ja juhs tohs rahdeet,
 „Zilts gohdu man preeksch azzim stahdeet.
 „Ne leegschu jums to taifnibu:
 „Jtt warren behrnus mihleju!“

To dsirdohd, lahtscha gaspascha
 Tai flaištu peeri rahdija
 Un mihligi fneeds letteni,
 Sauz: „Wihrin, fanem weefiti!
 „Ta nahkusi tik tahli kahjahm,
 „Man apraudsiht us mannahm mahjahm,
 „Gribb muhsu behrnus apbrühnoht,
 „Tohs engelischus nobutfoht.
 „Nah;“ fack ta, „lapfin, apflatt tohs,
 „Schè wiffi trihs gull appindò!“
 To fazzijusi, aitas ahda
 Tohp atklasta, tohs lapfai rahda
 Un sauze: „Kuhmin, facki man,
 „Woi masini naw kohfschi gan?“
 Ta lapfa dikti farahwahs,
 To muhscham tai ne gaddijajs

Kur redseht tahdus fumpurus,
 Tit negantus un nejaukus,
 Bet gudrineeze wiltigi:
 Sauz: „Wai kà smuffi engeli!
 „Par tahdeem firds no preeka lezz,
 „Tohs flawehs wiffi jaunus un wezz.
 „Jums teescham facku, tahda faimè
 „Jrr tehwa gohds un mahtes laime.
 „Kà rahdahs man, tee wiffi trihs,
 „To lahtschu zilte pazeenih!“

Tit ko to fadsird mahmina,
 Tai firds no preeka pufsteja,
 Un lahtschu tehwa arridsan
 Schè mihksti wahrdi jauki flann;
 Tas paijo lapfu mihligi
 Un luhgtin luhds us maltiti,
 leek atnest stirnu gall' ar kasteem
 Un zeppefchus no jauneem zahsteem
 No meddutina, meestina
 Dohd lapfai, zil ween gribbeja,
 Ka fchi ar pilnu wehderu,
 Pufs dsehrak, dohd labdeemu.

Ta frustam ween pa zekku eet,
 Kur wilks tai gaddahs pretti freet.
 Schis tai: „Ia' wakkar, kuhmin; rahdahs,
 „Ka bijusi tu dsihres kahdas,
 „Nu deè, tu brangi mitusi.
 „Woi fazzihht man tu ne gribbi,
 „Kur luhgta bij' us meelastu?
 „Es labpracht arr' tur no-eemu!“
 „Kapeh; ne, kuhmin,“ atbild wiuna,
 „Tew isteifschu, bet leezi sinna,
 „Pee lahtscha jaunus raddibas,
 „Tur arri tewim galdu flahs,

„Ja prohti flaweht behrninus,
 „Kas tehwi un mahtes flehpi dufs,
 „Tad lahtfchi tew pameelohs.
 „Un nodsertees tew arri dohs!“

„Ja,“ fakka wilks, „tik ween to darbu,
 „Tad dabbufchu es pilnu tarbu“
 Un rikfchu ween tur nofrehje,
 Kur mitte lahtfcha mahtite.

Pats lahtfchu tehws tam pretti nahze
 Un, kà pehz behrneem jautahf fahze,
 To lahtfcha mahtei preekfchâ stahd,
 Kas tudat behrninus tam rahd.

Ar stihwahm azzim flattijahs
 Wezz mescha swehws un atkaphahs,
 Teiz purnedamees; „Kur pee kahka
 „Juhws tahdus nehmat? Elles strahka

„Tee sweijoti! Schee neganti,
 „Woi fchee irr juhfu behrnini?“

„Nu wiffi lahtfchi fahze duhft
 Un mahte patti pikta ruhft:

„A re, tahds tehwinfch, resgallis,
 „Woi lammahf muhs fcheit atnahzis?
 „Tahds pluffats nahf kur lahtfchi miht,
 „Teem winnu behrnus isgahniht!“

„To fazzefchi, Kerr katris rungu,
 „Sahf flohdfiht wezzu meschafungu,
 „Tas dabbu pilnu mugguru,
 „Par fawu mulku rupjumu.

„Ar tukfchu fungi, falihzis,
 „Us lapfchu bedri flibbojis,
 „Wilks kuhminai stahst nelaimi.
 „Bet winnam atbild gudri fchi:
 „Tu wilzin effi peekrahpees;
 „Kam rupfch tu teizi to kas tees?

„Itt wiffem patihf gohda: wahrdi,
 „Bet rupji naw ne weenam gahrdi.

3.

W a h r p a s.

Saimneeks iskaptinu taifa,
 Kudsi leekahs gattawi.
 Wahrpina, kas galwu gaifâ
 Augstaki pazehlufi,
 Mahfu widdu leppojahs,
 Tahdas nizzinaja starpam,
 Kas pee semmes nolezahs.

Weena no tahm semmahm wahrpahm
 lepnai pretti runnaja:

„Mahfina, tu fawu galwu,
 „Buhfu graudu pilna ta,
 „Ne pazeltu tã kã fpalwu;
 „Katrã tukfchâ galwinã
 „Plafchi mahjo lepnibã.“

4.

S w a i g s n e s u n f a u l e.

„Deht gohda-weetas swaigsnes kihwejahs,
 „Saulite lezz, wifs strihdinfch mittejahs.
 „Tã pasuhd augstu kauschu lepniba,
 „Kad augstaks atspihd fawã gohdiba.

5.

Z e p p u r e.

No kashahm Behrtuls krustam fehkehrscham
ween,

Eedsehris, lihgodamees eet us mahjahm,
Un apffurbis, të stahw, të fahnis f'reen;
Us weenreis' zepure tam gull preeffsch kahjahm.
Wunsch fakampj to, un gahrdi smeedamees,
Zelt gaisfös to: „Kas saudejs zepurinu?“
Sauz stakti Wunsch; bet katris isfmej wiunu.
Weens weenigs fakka: „Draugs, tu peekrah-
pees!

„Woi galwä tewim pascha tawa?“
Zo dsirdejs, Behrtuls usspeesch zepuri,
leen sawä fehtä dauds jo gohdigi,
Ne daschdeen gudrineeks, kas f'kohlas ohtram
dahwa
Un ne glabba no tahm. ne ko pats saw,
Ne mannidams, ka tahdas pascham naw.

6.

W a h r n a u n a i t a.

Us aitu wahrna nolaidahs,
Zai druszin willas israut trauze.
„Man waijag' ligfdä pauteem tahs!“
Zä winna pluhzoht rupji fauze.
Bet jehfchu zittreis' rahmaka,
Schoreis' bij aita dufmiga.
Za purnedamees lehze, f'pehre,
Lihdf ka. no sagles willu twehre.

Nu wahrnina fahf pukkotees
Un pikta zinna-gallu rohba,
Zai pahrmett, aplam rahdamees,
Ka wiuna fihstulite f'kohba.
„Zew tarschu willu zirpejam
„Buhs jadohd,“ fauz ta, „dsirkelam!“ —
Kam jadohd, jadohd, atbild aita,
Eij, wahrnin', willu pluhft, fur maita.
Ne dohfchu tam, kas ateet laupihf;
To, fuxram nahfahs, gribbu taupihf.

7.

A h s i s u n a i t a.

Pee bukka, kas ar raggeem garreem,
Ar leelu bahrsdu melneem farreem,
Starp zitteem ahfcheem leppojahs;
Kas sagdams bija baggats tizzis
Un raggus dascham fruchtis lizzis,
Kad auglu deht tas fakahwahs:
Pee tahda weenreis' aitiua
Nostrehje leela trufkumä
Un luhdfe auglu nehmeju,
Zai winnai nohtë lihdsetu.

„At ahfihf mihtais, teize winna,
Zif ko wehl jehreem dschwibina;
Nihf buhs tee baddu mirrufchi,
Ja, kaimin, tu ne schehlofi
Ar kahdeem kufschkeem ahbolinu...
Deems gribb, lai schehlo nabbadsiuu!
Ko, blaujahs ahfis, dohma tu?
Woi to par welfti dabuju? —

Woi man naw ja-eet pelniht gruhiti,
 Kad barrojees tu firta kuhiti?
 Bet newaid firds tif zeeta man,
 Es tewim tappinatu gan,
 Kas galwohs fakk', ko likfi kishla?
 Bes tam ne dohmu, mahmin mihla!
 Kaut tuwakaju mihleju,
 Pats ne zeetifchu truhkumu.

Af parradus ne gribbu krah!
 Tew fohlu taifni nomakfah;
 Bet nabbaga, fur galwineeku
 Es dabbutu? Ko kishla leeku!
 Za gaude aws tam baggatam
 Un nopuhstahs ar affarahm.

Un schis tai prett' ar zeetu firdi:
 Tew ahda muggura, woi dsirdi? —
 Wehl rahdahs labba willaine, —
 Pametti to man kisham schè!
 Nahf waffara, fur firti buhs,
 Tad ne wajjaga kaschokus.
 Es labbi' glabbafchu to bohde,
 Lai ne faehd to tahrys jeb kohde,
 Un, ja tu makfa ruddent,
 Zo kaschoku tu dabbuti!

Ko darrihs? jehriini mirst baddu;
 Aws ahdu kisham us' pufs gaddu
 Dohd winnam, leek few nodihreht,
 Lai jehrinus warr usturreht.
 Nahf ruddens, falna peemim to,
 Ka kaschoks atkal jawalko;
 Za taupa, krahj, mirst baddu klahf,
 Lai parradu warr aismakfahf.
 Sakrahjusti tif dauds to feenu,
 Ka parrada, to paschu deenu,

Ka fohlihts, afscham atneffe,
 Un praffa tam: fur willaine?
 Buks, greifas azzis atplehffis,
 Ar wiltu feenu nofwehris,
 Zo fakampj, apraug, kratt un schirr,
 Woi ahbolinu sahle irr;
 Pahf pahrim atnemm tappinatu
 Un tad eet atwilt ahdu klahfu.

Ko nefs wunsch? Aita fahistahs:
 Ar ftrandahm ween tas atwelkshs.
 Aws eebrehtahs: Wai man! ko neffi?
 Woi ta man ahdu glabbaj's effi? —
 No meefas wiltu panehmi,
 Un luppato's man atdohdi?
 Kam ta tew bija fatreekt winnu?
 Apschelojees par nabbadsinu!
 Zu dewi baddu laizind's,
 Ka lihds ar jehreem pachstohs:
 Dohd taggad mannim kaschoku,
 Kas weffels irr; es nofalstu.

Eij pehrzi, ja tew wajjag' ahdu,
 Pee kreewa prezz'neeka few kahdu!
 Za blaujahs ahfis apfachtees,
 Gruhsh ahra to. — Kur nu gan ees? .
 Za nabbadsite raudahf fahf,
 Skatt' augfchup un tai prahta nahf:
 „Pee laurwa, lohpu waldneeka
 „Zu glahbfees, tur buhs taifniba!“
 Fur nogahjusti fuhdseja
 Par ahfcha blehneem airta,
 Un laurwa taifnu teefu spreesch,
 „Lai bukfku nodihre un greeesch
 „Tif dauds no winna leelas' ahdas,
 „Ka nabbadsitei deewsgan rahdahs

„Par apfeggu!“ — Du bukku raij
 Dee raggeem flacht un kà tas blauj
 Un azzis groff, tam ahdu nemm;
 Zif aitari nahfahs, — lauma lemm.
 Wehl gudris wald'necks ne rimme;
 Wifsphezzigi tas nolikke:
 „Lai, blehdis, tew par fohdibu,
 „Jir fmafs, fas darris ihgnumu!“
 Zif to fcho wahrdu wiffi dsird,
 Ko fehninfch spreede, ahfis fmird.

Jums brastu affins fihdejeem,
 Jums augtotajeem wiltigeem
 Schi pafazzina stahstita;
 Sew fohdibu juhs fakrahjeet,
 Kà neganti juhs fmirdefeet
 Preeksch katra gohdiga.

8.

Z a u n s u n l a p f a .

Zauns, nokrampejis labbu fohfi,
 Ar leelahm mohkahm steepe to.
 Scho lapfa jauta: „Snohin, fohfi
 „Tu zeetâ fohfu galkâ? Ko? —
 „Woi bads irr ballofchu, jeb pautu,
 „Ka gahrda? — Ne dohmaju,
 „Zif leelâ nohtê buhshohst tu,
 „Ka tu fcho fleegataju kautu!“

Un zauninfch lapfai peestahjajs,
 To smaggu fohfi semme lizzis,
 Prafs: Lapfa kuhmin, irr tew fas
 Mo ballofcheem kà naggôs tizzis?

Par diweem dohtu preezigi
 Tew wiffu mannu zeppetì!
 Un lapfa tam: „Par wiltineezi
 „Es gribbu palikt, ja ne fchè
 „Tew buhs par winnu wiffi peezi!“
 Likoh! tee fauz, wunfch eedewe
 Lai faru treknu zeppetinu,
 Un fchi? — Lai fchodeen mefle winnu!

Tu fas fcho pafazzinu laffi,
 Woi mahzibu tu noprattis?
 Kas wairaf fohla ne ka praffi,
 Tas tewi peewilt atnahjis!

9.

S we h r i p r e t t l a u w u .

Zeels luhfis, wilks un breefmigs lahjis
 Sabedrojahs ar lauwu fahkt;
 Weens fplauj, weens reij, weens pikti krahjis,
 Zà fcreen fchee kohpâ winnu mahkt.

Ka meschâ riib un falki krattahs.
 Tee plohfahs trakkâ piktumâ,
 Lai wiffi lohpi fanahkt, — flattahs
 To gallu fawa wald'neeka.

Karfch fahfahs; breefmigi fchee dsinne
 Weens ohtru, lauwam wirfu freet;
 Jau naggus rahda, fohbus trinne
 Jau mehles affinainas fchleekt.

Tas lauwa stahw; tam azzis laffa,
 Ka frds irr drohschâ, meeriga: —
 Sadraggati gull swehri raffâ; —
 Bet wiufsch — eet sawâ kaln' allâ.

Traks piktums, warrens dumpis farrâ,
 Ne darrihs leelus brihnumus;
 Bet apdohms, frds un spehku warra
 Uswinne wiffus prett'neekus.

10.

Paipalina un winnas mahte.

Us Jahneem peedsimmust paipalina,
 Kas tabtu zektu wehl ne sinnaja,
 Attekk pee mahtes, drebb, tai pasaffa:
 „Wai memmin, memmin, behdu sinna! —
 „Pagallam mehs! — woi redsi tohs,
 „Kas lauka widdû stahw un grohs'
 „Tohs plattus sohbinus fâ kemmes? — —
 „Klau stohbri schwirgst un kriht pee semmes!“ —
 Un mahte tai: „Tee, behrnin, plahweji.“
 „Kau, memmin,“ fauze behrnus, „kur gahju-
 fchi,
 „Kur semme paleek gluschi pliffa!“ — —
 Tam mahte: „Rahdihs wiffa stigga
 „Drihs stohbru weetâ ruggajus.“
 Tas zahlinsch bailès zeete klufs,
 Skati' azzis mahtei, reds fa smeijahs;
 Tad kalnâ patekk augfch no leijas.
 „Wai, kas muhs nabbadsinus usturrehs,
 „Kad wiffas wahrpinas tee noptaut spehs?

„Kur glahbsimees? kas zittas stahdihs?“
 Tâ zahlinsch waid. —
 Un mahte, smeedamees, tam fakka: „Behrnin
 gaid!
 „Kur twehrsimees, to laifs tew rahdihs!“ —

Kad mulkitis ar bailehm nofkattahs
 Us to, kas preekschâ wehl, un isbihstahs:
 Tad eemannigs, kas pahproht dshwibu,
 Atgahdasees: Ka laifs dohd padohmu! —

11.

Behrnus ar tehwu pee rohfses
pumpura.

Sakk', tehtigt, kapeh, dabba mihliga
 To pumpuri pee rohfses kohzina
 Zif zeeti faturr eetihtu? —
 Kau, pempst un isplaukt gribbetu!
 Un rahda farkanu waidsinu man
 Un fwabbads tapt, preezatees wehsetohs gan.
 Kas kaisch, kad attaisfu pumpuri scho?
 Tâ teize behrnus; tam atbild tehws us to:
 Ne waijag' atplehst pumpurus!
 Lai farkans seedinsch meerâ dufs!
 Wehl, behrnin, wahjinsch irr un maks,
 Talabbad jaglabba irr tas,
 Lai ne rahdahs deeninas spohschumam,
 Kur aufstums un kahpari peetiftu tam.
 Dufs weffels tas sawôs autinôs,
 Derr kluffâ kohpschanâ sakkam;
 Drihs atsprahdsis walkam
 Mums faldu smarfschinu dohs!

Ne buhs darricht kahdu leetu
 Eekam laizinfch wehleis;
 Pampur's buhtu nowihtis,
 Aplam attaishts us weetu.

12.

Gans un faules - bitte.

Gans, kehris faules - bitti,
 Ko dsennaja jau zitti,
 Pee deedsina to feen.
 Tad fauz: „Skreen, putnin, gaisa!
 „Kau, rohka deegu raifa
 „Tew garu deesgan; putnin skreen!“

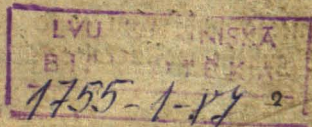
„Nè, labbat gulleht meegà,
 „Kà raudsiht skreet pee deega!“
 Tam atbild muschina;
 „Tu druzin skreet man rausi,
 „Tad atpakkat man rausi
 „Un eefchu bohjà krisdama!“

Ko palihds wakkas sinna,
 Kad irraid leeka winna?
 Tik wairak fridi greesch,
 Kad prahis, kas augfchup dohdahs,
 Par nelaimi mums mohdahs,
 Muhs zeetaki pee semmes speesch!

13.

Brittans un runzis.

Brittans, fo pee stakka stabba
 Saimneeks pats peekehdeja,
 Lai tas winnam durwis glabba
 Gohdigs faule gulleja,
 Spehledams ar fawu kehdi.
 Runzis skrehje aulehkschu
 Klacht ar lihku mugguru,
 Brittans tudat pasihst blehdi.
 Beidsis fawu rinki mest,
 Sacht tas: „Draugs, ne nemm' par faunu,
 „Kam tu zeeti tahdu faunu,
 „Jtt bes wainas kehdes nest?
 „Un ar winnahm warri spehleht!
 „Sakki, brahl, woi ne gribbi
 „Wakkam tapt ne mas tu wehleht,
 „Tà kà zitti faistiti? . . .
 „Sarauj tawas smaggas faites,
 „Eesim mehs par pafaul!
 „Kas mums fawà wakkà faitehs?
 „Dshwosim kà mesch' - putni!“
 Brittans atbild: „Salkschu mehle,
 „Nohst no mannis tudalin!
 „Gohda wihrs ar kehdehm spehle,
 „Blehdis faistihst allaschin!“

Tahs wiltigas meitas.

Pee wezzas frista-mahtes mitte
 Un auge diwi meitinas.
 Par nelaimi, kà winnahm fchitte,
 Za peezehlahs preeksch gaifminas
 Un bija strahdneeze kà bitte.
 Lihds gailis agri dseedaja,
 Lihds pilnà kàklà fauze ta
 Un audseknes no guktas dfinne:
 „Augfch, meitas, gailis mohdinajs
 „Un, ohtru reisi nodseedajs,
 „Senn jaunus ehrfutus jums tinne.“

Tahs mahfnas, kas azzis trinne
 No dskà meegà mohduschees
 Un fltã guktã steepdamees,
 To wella gaili nokaut swehre;
 Arr' nabbadfinu fleppenì
 Jau ohtrã rihã rohã fehre
 Un pahrgreese tam rihfliti.

Mohst bija jautrais gailitis.
 Gan wezza klaufchinaja pikti,
 Kas winnas draugu nokahwis;
 Wet meitahm brihnums, fakk' ka flitri
 Zas darrihts, lamma flepkawu,
 Un fehelodamees arri dikti,
 Ar wezzas apraud mirronu.

Woi meega puhfnehm gaila nahwe
 Nu ilgat gulleht waku lahwe?

Kas dohs? Tahs gauschi peeerahpahs.
 Papreeksch ta wezza zelt tahs steidse,
 Pirms gailis oh'reis dseedah beidse;
 Wet nu tai laizinfch fajauzahs.
 Rã wezzeem mas ta meega rohdahs
 Naktis widdã frista-mahte mohdahs
 Un meitas peezehle pa pufs nakti,
 Par to ka nokahwufchas gailiti.

Kas mahjas palaideet un wiltigi to darrat,
 Zaur fo juhs darbam ismukt dohmajeet,
 Juhs no fehahs pafazzinas isprast warrat,
 Ra wilku behgdami, juhs lahtfcham usbehgfeet.

See diwi funni.

Pahrs funnu fundsinam bij seeku,
 Wezs Schkehperis un dehts no ta.
 Zas jaunais, wahrda Kartufcha,
 Tam sehnam darrija dauds preeku.
 Zas pratte stahwus zeltees, deet,
 Willt raggutinus, uppè freet,
 Un bija fohlehts ne par neeku.
 Jo Strehneek' Prizzinfch gudrineefs
 Tam bija mahzij's galwu kaffiht.
 Arr mahzijahs, ka flattih preeks,
 Schis ahtrã kã dafch puifis lassih.
 Tè jaunam fungam prahtã friht
 Ir Schkehperi wehl ismahjih.
 Ar wezzu, dohma, weeglat eetu.

Gan Schlehperifcham flausigs prahts,
 Bet jau us to naw' audsinahts,
 Ka gudrakî par zitteem reetu;
 Tit pratte fargahî mahjas weetu.
 Sehns nemm to wezzu funnu rohkâ,
 Zelt stahwu to, fleen klahî pee kohka;
 Bet wezzais, kantschu dsird to rahjam,
 Kriht atpakat us preekschu kahjahm.
 Nu fauz to gudru Prizzi klahî,
 Schis galwu kass' ko fadohmahî;
 Ne kas, par welti wiuni mohzahs,
 Za wezza kauli wairs ne lohzahs.
 „Ka sinn woi nuhja ne lihdschs?“
 Drihs Prizzinsch atnefs nuhju klahî,
 Nemm nokult puischu; woi nu spehs?
 Ne! stihwaks wehl. Ar pistu prahtu
 Sahî gallâ nurdeht: „laideet man!
 „Ne mahzahs, kaut ir kulkat gan,
 „Za galwa, kurrâi firma spatwa,
 „Zaur man lai nahî jums gudriba,
 „Ei' behrni jauni mahzibâ,
 „Ne neeka mahzahs wezza galwa!“

16.

M e f c h f a.

Rahds lahjis, kas jau daschu gaddu
 Pee dihditaja mahzibâ
 Ar dantscheem maisi pelnija,
 Tam isbehg; meshâ muhî us raddu
 Un brabhu wezzu dsinteni.
 Zur apzeeni to baggati,
 Kam fweeschumâ bij jazeeesch baddu.

Kur ween tit rahdahs staltais lahjis,
 Zur lahtschu mahîtes preezajahs,
 Ka mihtais Meshka mahjâs nahjis
 Un tam kâ draugam peeglaudahs.
 Tam jastahsta no zilwekeem,
 No winnu ffohlahm, ammateem,
 Un prahtâ, nahî tam dantschu preeki.
 Tohs minnedams, winsch pazehlees,
 Pa Pohliski fahî grohsitees,
 Lai wiffi reds ka newa neeki.
 Tee brabli brihniyahs parleeki
 Par danzataja luknumu,
 Par winna staltu sferfchanu,
 Raug' tudat arri zeltees kahjâs
 Un straip'ledami rindê stahjahs;
 Bet tit ko taifahs fahnîs miht,
 Ar augfchupehd pee semmes kriht,
 Ka wiffas mahîtes teem rahjahs.
 Nu wairak wehl tas meisteris
 Ar lepneem fohleem stalti minne,
 Bet apstaitees tas pulzinsch wifs
 Kâ gekki winnu prohjam dsinne.
 Eij, fauze tee, kur johds tew nefes:
 Zu dohma gudraks buht kâ mehs!

Tew mihtli turrehs wiffi nerri,
 Kamehr tee lihdsi tewim ees;
 Bet, ja tu wairak leeti derri,
 Jo fargees lepni rahditees.
 Gan wiuni kahdu brihtinu
 Tew apbrihnohs un tewi flawehs,
 Bet ilgi tee ar naidibu
 To pahrgrohsîht par mulkibu,
 Ko gudri darriis, ne kawehs.

P a h w i s.

Zeels bads us weenreis gaddijahs
 Eeksch lohpu walsts, un notiffahs,
 Ka barreem baddu mirruschi
 Pee semmes fritte putnini.

Ure pahwis wilkajs ne-ehdis
 Zaur birsi, waida peekuffis.
 Zur dsennis winnu redseja,
 Un waiza: draugs, kam waidi tā?

Kad buhtu tawā meetā es,
 Drihs isglahbrohs no nelaimes;
 Pahrdohdi spohschu apgehrbu,
 Tad ne zecitfi truhkumu.

Schis padohms pahwim patiffe,
 Winsch fawas spalwas pahrdewe
 Pee Sihla, dabbu graudinus
 Par winnahm peezus dwahleekschus.

Mu pahwis ehd kā bandeneeks;
 Bet falt eefahze, fritte sneegs.
 Kā plikkā meeskā glahbfees winsch?
 Nofallis drebb tas nabbadsiusch.

Tas dsennim fakka: padohms taws,
 Ak wai, bij sliks un manni kaus.
 Zaur baddu ja-mirst, sinnu gan;
 Bet mirst kas nofast arridsan!

Zihrulis un schurka.

Tas breefmigs gaifs ar wehtru, krusf un
 aufu
 Isplohsfjees; tee stohbri brangafi
 Salauti gull par rudf- un kneefchu-lauku
 Un baile wald to kluffu pasauli.

Tē zihrulis us augschu weegli dohdahs
 Un lihgodams tas usdseed dseefminu.
 Isdseedajis, us drumas widdu rohdahs,
 Kur schurka klahr tam atstahj zaurumu.

Schi rahjahs tam: „Woi tahdā nifnā gaifā,
 „Kur nelaimē kā pohsts itt wisseem draud,
 „Tu dseedi wehl?. Kau krusfa baddu taifa!
 „Kā turpmak buhs?. Wai, mannas azzis
 raud!“

Tai zihrulis dseed prett: „Pahr semmes
 waidahm
 „Man spahrni nefs, man pazelt dseefminas
 „Tam tuwaki, no kā meh's wiffi gaidam,
 „Kas katram dohd no fawas swehtibas.

„Statt, ismissis, kur faules starri rahdahs
 „Zaur debbescheem!“ — Tā zihrul's dseedaja;
 Tad augschup f'reen un lihgo: „Tehws tu
 gahdahf!“

Bet schurka drebb un eeleen zaurumā.

See wahzu swahrki.

„Jau swehski tuwi, wiffi gaida
 „Tahs meera deenas, preezajahs;
 „Bet Jfite arweenu waida
 „Un smaggi, gruhci nopuhfchahs.
 „Kas, feewa, tawu firdi fpaida?“
 „To waiza wihrs un apffaitahs.
 „Schi pretti: „Eeliski man sahrki,
 „„Ja ne buhs mannim wahzu swahrki.““
 „„Es sinnu, wiffas zittas feewas
 „„Buhs wahzu drehbes apgehrbtas,
 „„Tahs Trihnites, tahs Babbas, Cewas,
 „„Kas allasch lepnas bijufchas,
 „„Tahs muifchu feewas, refnas, teewas,
 „„Kas wiffur wahzu gohdu prafs.
 „„Uf, wihrin, eeliski man sahrki,
 „„Ja swehskös ne buhs wahzu swahrki.““
 „„Woi tracka, fur tad nemfim naudas
 „„Tahs nopirkt, pafchuhst, isrohtst?
 „„Ne, feewa, welti tawas gaudas,
 „„Es ne fpehju tahs aismalfacht.
 „„Man smeeklu darra tawas raudas,
 „„Tahs warri drihs apluffinaht,
 „„Nei mirfi, nei tew lifschu sahrki,
 „„Ja swehskös naw tew wahzu swahrki.““
 „„Es ne efmy ne buht tew mihta,
 „„Tu smeiji tawu feewinu.
 „„Kad eelicku tu gohdu fihtä,
 „„Tad naudu kaiminifch eedohcu.
 „„Eij nowihleta trulla wihle;
 „„Ja ne eefi, tew atstahfchu!

„„Un teefcham eeliski man sahrki,
 „„Ja swehskös ne buhs wahzu swahrki.““
 „„To, feewina, tu mannim facki,
 „„Kas darru, fo tif fpehju ween!
 „„Zaur lepnumu tu runna tracki,
 „„Tew lepnums mohza nakt un deen.
 „„Kur wahzu drehbes, wahzu macki,
 „„Tif gekkis augsteem paffak breeen!
 „„Ne, labbat eelicku tew sahrki,
 „„Tew apfmeetu tee wahzu swahrki.““
 „„Eij, mulkis, to tu nefaprohti,
 „„Kas feewai gohdam wajjaga,
 „„Ro dohmatu no tewim fnohti,
 „„Ja tahda nahktu basniza?
 „„Tee smahderu tad tewi lohti
 „„Un atstahu no pluffkata!
 „„Es atfchirkfchohs un tifschu sahrki,
 „„Ja ne buhs mannim wahzu swahrki!““
 „Prett fraumi warren gruhci peldeht;
 „„Ir stipri peggurst, gallä grimst.
 „„Wihrs lifke feewas wahrdus geldeht,
 „„Kas wirfü teeptees neaprimst;
 „„To kildas flawu grihb winfch deldeht,
 „„Kas zitteem tif par smeeklu dsimst;
 „„Lai mihta feewa ne klufst sahrki,
 „„Zohp pafchuhci — tee wahzu swahrki.
 „„Ar wihru feewa wairs ne rehjahs
 „„Un lepni gehrbjahs wahziffi;
 „„Bet wiffi garfsohbi nu fmejhahs
 „„Par fchahdu jaunu wahzeeti.
 „„Kä straumehm affaras tai lehjahs,
 „„Tä winnu fmejie fnohtini.

No fauna fastimst, eeteef faherki:
To darrija tee wahzu fwahrki!

20.

Rà wilkam alga japrass.

Zeema funnifchi wilzinam ahdu
Kankaròs bija faplohsijfchi.
Kauns tam bij rahdiht kaschoku tahdu
Kahsàs, fur smeetees tam sohb'galli.

Japfai* bij janahf kaschoku lahpiht;
Skrohdele gudri to padarrija:
Eelapfus pratte ta stunstigi trahpiht.
Darbu pabeigufi kuhmina —

Pelnitu makfu warreja praffiht,
Tomehr ilgi fchi galwu grohf;
Sahkufi fewim ais aufim kaffiht,
Wilzinu luhdse, lai apsehlotohs:

Behrnini baddu tai mirstohf mahjàs,
Masumu lai jelle peemettoht;
Buhfchoht turpmak ta muddigi kahjàs,
Kad tikkai zeenigais pawehleschoht.

Wilks tai peemette kahju no jehra,
Strahdneeze pateize noleekufees.
Luhfis, kas wiffu bij eelizzis wehrâ,
Winnai fazzija brishnidamees:

„Kam tad tu luhdsi, fur praffiht warri,
„Lai tawu darbu tew makfatu?
„Wehrga tu rahdees, kas kaunu few darri,
„Nemdama makfu kà dahwanu.“

Japfa tam teize: „Ne nemmi par launu,
„Wilki pahrlceku gohdu prafs;
„Pelnitu makfu no tahdeem par kaunu
„Waijaga luhgtees kà dahwanas.“

21.

T e h w s u n d e h l s .

Anfs Plahnprahntinsch, kas fungam flahdu
Jrr bijis Wahzsemme par fullaini,
Un melloht mahzijeas ar ittin drohschu prahdu
Par sirgu-mainitaju labbaki,
No zetta pahrnahzis, ar tehwu kohpâ gabje
Us fehrschanu pee raddeem, kaimineem,
Anfs, meisteris no wiffieem melkuteem,
Jr eedams melloht ne apstahje.
Par nelaimi funs atstreen pretti teem.
To eeraudsijis Anfsinsch fakka:
Woi tizzi, tehtihf, man, woi nè,
Dauds leelaka kà scheitan Kursemme
Jrr Wahzsemme to funnu flakka.
Zur funnu redseju nudeen es tirgû, —
Kad brauzam schurp zaur Berlini,
Kur eet tas zelfsch us Klaipehdi, —
(Es runnaju preeksch tew pateefigi,)
Kas bija leelaks wehl par funga sirgu.

Traks, fakka tehws, tas irr par brighnumu!
Det pasaulê daschahdu rohдахs;
Schê patt, ais wiinnu pakalsu,
Kur uppite us leiju dohdahs,

Arr . . . Schahwa tu? Woi apnizzis
 Tu klausitees? Tã pabeids schihs.
 Un Paffans tam: Pee tawahm runnahm
 Es peeminnu to wahrdinu:
 Kas jelle asti pazels funnam,
 Ja pats to nepazett tã tu:

23.

Bitte un ballodis.

Mas' bittie' eekriht frautinã;
 To ceraug ballod's augstã gohbã,
 Drihs lappinu pakehris sohba
 Tai nomett; klastu peepeld ta
 Un isglahbjahs no frautinã.
 Wehl paleek fehshoht augstã kofkã
 Tas ballodis; te biffi rohkã
 Tam strehneeks peeleen, us to peelikke:
 Schwiks pirkstã bittite tam eedsehle;
 Bahz, schahweens sprachst, bet gaisu grah-
 bis,
 Prohj' ballodis! — Kas dshiwibu tam glah-
 bis? —

Apschelojees par behdigu,
 Eij schodeen tam par paligu,
 Rihet warr jau buht tas temi glahbis.

24.

Suns un divi sakkı.

Suns weenu sakkı dşinne. Rohdahs
 Wehl ohtrais, kam winsch paffat dohdahs;
 Bet abbus kahrodams, ne weenu ne aiskarr.
 Nefahsigais arween pats fewim kashdi darr.

25.

Deewa - luhdseji.

Itt firmu wezzu wentuli, —
 Wirks fwehta kalna pasihst winnu, —
 Apmekleja tur Engeli
 Un mahzija tam augstu sinnu.
 Tas weenreis' luhdsahs firnigi;
 Tai Deewa gars to mohdinatu,
 Tam dohtu tahdu gudru prahtu
 Us reisi pasihst leekulus
 Un taifnus deewa - luhdsejus.
 Isluhdsees, Engelis tam klastu,
 Tam divi fewas rahdija.
 Ta weena luhdse basniã.
 Us faweem zekkeem pakrittust,
 Un fwehtu dseefmu dseedajust,
 Ta liffahs deewabihjiga.

Eeksch buhdinas, ka juntinfeh gruë,
 Wehl ohtra, mihti smeedamees,
 Itt jaunas gohda - drehbes schue
 Un strahdaja turklast no teef,
 Lihds gattawas tahs drehbes kluë.

Bet Engel's wezzam peestahjees,
 Zo waizaja: „Kas no tahm abbahm
 „Scheit luhdse gan ar dohmahm labbahm?“
 Un wezzais teizis Engeltam:
 Za teefcham, basuizà kas mitte
 Un tur us faweem zekkeem fritte.
 „Naw tees!“ usfauze swehtais tam!

Un wezzais brishnidamees teize:
 Woi fchi, kas drehbes paschuhst feidse, —
 Zif kalpodama lepnunam? . . .
 „Tà schuë drehbes bahrinam!“
 Zà swehtais Engel's runnahst beidse
 Un pasudde tam wezzajam.

26.

Pelle, runzis un gailis.

Za wezza pelle Gasarsohba,
 Kas mitte durwju stabbà dohbà,
 Bij fawu masu pelliti
 Rà labba mahte mahzejf:
 „Wehl, behrnin, effi mulka jauna;
 „Af fargees no ta runtscha tauna,
 „Ro Murri nofauz stahstindò!
 „Zas pellites tà swehris plohf.“
 Behrns mahtes wahrdu lifte zeenà,
 Zam Murris prahtà nakt' un deenà.

Bij mahte weendeen' zeeminòs,
 Ra draugu widdü preezatohs.
 Un waffarà, kad pahrnahze,
 Zo behrnu trihzam atradde.

„Kas kaisch tew, behrnin,“ mahte praft,
 „Woi peesittes buhs tewim kas?“
 Un masinsch pektu-walloadà
 Kas gaddijahs, tai stahstija.
 „„Wai, memmin, tà man warren baif;
 „„Man rahdijahs tas breefmigais.
 „„Ne rahjees, misla memmin tu,
 „„Tew wissu tudat isteifschu.
 „„Garfch bija weenai laizinsch man
 „„Un prahtà Murris arridsan;
 „„Pee zaurumina stattijohs
 „„Woi swehris tur ne rahditohs.
 „„Tè namma fleekfnì gullofchu
 „„Es redsu dailu fundsinu.
 „„Zas leegi tudat peezeekahs
 „„Un faulgohst tas apfehshahs.
 „„Zam azinas spihdeja gauschi spohschas
 „„Un kaschoka spalwas fuktoja kohschas;
 „„Butschoja rohziņas, nomasgajahs,
 „„Schehligs un laipnigs islikahs,
 „„Waidsinu fawu misligu
 „„Paijoja, nurdeja dseefminu.
 „„Man warren tikke tam peestahtees
 „„Un dahwanu kahdu tur isluhgtees,
 „„Zam butschohst baltas rohziņas, kahjas,
 „„Rà gohdahst misligus fundsinus klahjahs.
 „„Bet peepefchi par durwim ahr'
 „„Skreen pagr to jauku fundsinu pagr,
 „„Us fehtas widdu nofreesdams,
 „„Rà wella-puhkis usstattams,
 „„Megantais, dohmaju ka bij
 „„Pats Murris tas, kas pelles rihsj.
 „„Zo gihmis bija tif nejauks tam,
 „„Rà behrneem baidekli taifsham,

„Pee lihka deggana redseju wainas;
 „Tam kahjas bij dakfchas trihs schubberainas;
 „Sarkana bahrsda tam smakkarâ
 „Kahrahs nejauka diwâhrtiga;
 „Schubburu krohnis tam bij us galwas,
 „Asti lihkas puschkoja spalwas
 „Oseltenas, spohschas kâ leefma spihd.
 „Piktumu rahdija katru brihd';
 „Chrselis ne brâmmen trakkafi.
 „Klahu tam dewini fullaini,
 „Sliktaki tomehr gehrbei, ne wusch,
 „Kehninam ween bij tas spohschuminsch.
 „Es drufzin wairak islihdu
 „Un stattijohs kô darriitu.
 „Ar dakfchu kahjahm kachinah
 „Tas swehris fahk, neganti rah,
 „Gauz: teff, tur teff, tur teff, arween.
 „No wiffahm puffedm kôhpâ streen
 „Tee fullainischi, nomannih
 „Kô fehninsch pawehl, padarrih
 „Un faklu steepj un mekle weetu,
 „Kur fauzis, lai tee kôhpâ streetu.
 „Tad pikts us wahrteem uslehjis,
 „Nu kullahs abbahm rohkahm schis
 „Un fleeds: *Kerr lihkeri kiti!*
 „Kerr rohka, rê kur raugahs schi!
 „Es eeksch' kâ sibbens eefschahwohs
 „Un drebbedama pastehpohs.
 „Tâ, memmin, esmu glahbusees;
 „Jo kehrufschi — woi newaid teef? —
 „Des tam man buhtu fullaini,
 „No pikta swehra kafaukti,
 „Wehl taggad firds man gaufschi puffst.““
 „Tâ masa pelle stahsta, schnuksst.

Bet mahte noglaud behrninu
 Un teiz: „No ta ne bihstees tu!
 „Tas tiffai breefmigs usstattams,
 „Bet gohdigs gailis nosauzams;
 „Kâ labbu fungu mihle to,
 „Tas behrneem ne darra ne kô.
 „Tee fullainischi dewini
 „Bij wistinas un zahlischi;
 „Tee pautinus lihds isdehje,
 „Pee gaita tehwa nosfrehje,
 „Kam, kausfchu bals irr stakkafa,
 „Tâ firds irr labba, gohdiga.

„No tahda tiffai ja-fargahs,
 „Kas warren mihligs isleekahs.
 „Preeksch azzim blehdis tewi glaud,
 „Ais muggura tas naggeem draud;
 „Tas gihmi rahda mihligu
 „Un firdi glabba wiltibu.
 „Naw tizzami, kas leegi leen
 „Un laisa, lischke, smeijahs ween!
 „Tas kundsinisch, spohschahm azzinahm,
 „Tas bij tas Turris; ne tizz tam!
 „Tam firds irr tauna, nejauka,
 „No ta lai Deews tew pasarga!
 „Tas wilt un krahpj to mulku lauka
 „Un barrojahs no muhsu tauka.“

Putnu = karsch.

Rahds mohderneeks, kam putni wiffadi
 Gan pelnu deht, gan galdam auge, mirre,
 Kam, kad tee bij us tirgu pahrdohsti,
 Dafs ch baltais rubbelinfch pee zitteem maffa
 birre,

Usluhfoja labpraht to pulzinu,
 Kad raibi tee pa fehtas-widdu rehjahs.
 „Zuhs“ — teize — „drihs es dahrgi pahrdohfchu
 „Gahrd'ehdejeem!“ Zo teizis fmejhahs:
 „Kad sohfs, pihles, zahli waisflohjahs,
 „Kad tihsterifcheem pafchfirrahhs
 „Un gaili ne pa-eet — jo pauti
 „Zee tirgü tohp no naggeem rauti —
 „Zad arr', kad tiks tee zekka kurwja krauti,
 „Man baltu naidu fagahdahs!“

Bet tanni masakâ no wiffahm walfstibinahm,
 Kur augsti lihds ar semmeem pahrtikke,
 No mohderneeka gudrahm finnahm
 Ne weena firds ko nopratte;
 Zur kihwis, piktums, eenaid's, kildas winnahm.
 Za sohfs tohp dufmiga par pihles wallodinahm,
 Un pihle sohfi peefmehje;
 Zur tihsteris isbleefahs eekarfees,
 Kad redseja starp wistahm gaili kaffam;
 Scho dsirdeja wirs gubbas rahjamees,
 Rahds kungs tam effoh't, winnu praffam,
 Zam teizam, lai tas faunotees.
 Arr wiffinas, kâ rahmas rahdahs,
 Cefahze kladsinahr; gan pafazzinas kahdas
 No wihru plohsa teikufchees.

Bet kad wehl meefchu-grohs bij rahdijees
 Un meita feltu straumi plaude,
 Zad wella karsch bij eefahzees,
 Zad ehfdami weens ohtru warren ftaude.
 „Kam pihlehm ja-ispohst tee labbee meefifchi?“
 Kleeds sohfu-tehws un fchwahtdams pihles
 baida,

Zè gailis starpâ nahf ar afchu peefiti,
 Zeem pretti lezz un fpalwas gaisâ raida;
 Arr' sohbu-gals no pihlu tehwineem
 Zeiz: „Sohfs tirgü lehtas effam!“ —
 „No funna redsefchu wehl tawu pauri nefsam!“
 Sahf buldereht tas tehws no tihtereem
 Un sils paleek, kâ karru fahfku,
 Zeiz: „Sagleem fcheem wehl kungs leek mee-
 fchus doht?“

„Zee rihi, lai winneem gufas fprahgtu.“ —
 „Zee tihteri, tee wiffus noehst proht!“
 Gauz gailis pikts un farknu fekti mehsta,
 Zur kafs, kur labbibina fehta
 Un feewahm parahd graudinus. —
 „Kau pafaulk tohs brishnumus!“
 Zeiz tihsteris un graudus knahbj no strahka —
 „Cit', putnu-fehnalas, pee kahka!
 „Mehs tihteri, meh's ween tee derrigi,
 „Zuhs zitti prohjam dsennami!“

Za fleegajam tohs dsird un flufstam, rahjam,
 Weens ohtru gahnam, ne apstahjam.
 Zee kwahrkst un dseed un fakaujahs,
 lihds pilnahm gufahm isfchfirrahhs.

Bet klau! jau rihs tee tirgu-ratti,
 Zeem wirfu diwi kurwji platti.

Zur wihrs tohs eekschâ leek; naw behdas schim,
 Lai brehz ka winnam aufis dimm.
 No pihlehm, wistahm, sohsm, tistherim
 Ja padohmu papreeksch tam prassht tiftu,
 Tad pilfatneeku wehders tuffsch paliftu —
 Un pascham pa-ehst truhktu schim.

Scho putnu gudribinu rahdeet,
 Bas lepni scheid weens ohtru smahdeet,
 Lihds nahwe nahf, un wiffus kappâ
 speesch,
 Lai katris pahrtteef, derr un arri zittu
 zeefsch! —

28.

Sprigguls laukâ, sprigguls kullê.

Genn laikôs wezzam meschfargam,
 Kas sawam mihtam keiseram,
 Râ farrawihrs bij istizzis
 Un labbu weetu dabbujis,
 Kur meerâ pahrtift isdewahs,
 Trihs brangi dehli gaddijahs.

Râ wezzi farrawihri mehds,
 Kas wairaki ne zitti jehds,
 Schis wezzais arri pateize,
 Ko redsejs bija pafaulê.
 Tam klausfjahs tad kuhmini
 Un raddi, draugi zeenati.

Tad preekschâ fauzis dehlinus,
 Winsch stahstija teem brihnumus
 No pilfateem un fehneem,
 No prinzeffehm un leelprintfscheem,
 Ar Turkeem kâ tas iskahwees
 Un winneem pretti turrejees;

Teem bruhzes waigâ rahdija
 Un lohdu sihmes kameeschâ
 Un teize: „Mullis paleef tahds,
 „Kas muzzâ barrohts, audsinahts.
 „Kas aiskrahfni ween tuppetu,
 „Râ bauditu tas laimibu?“ —

Râ spreddiki to klausfjahs
 Tee dehli tad un apnehmahs
 Arr' apstattitees pafauli,
 Kur rohdahs tahdi brihnumi —
 Un useet warra laimibu,
 Ko welti meschâ mekletu.

Preeksch tehwa stahjahs pirmais Anfs,
 Un luhdse: „Dohdeet, tehws, kas mans,
 „Ko dabbuju no mahtes es;
 „Prahts manni dsenn no scheijenes,
 „Arr' apraudsicht man pafauli,
 „No ka tik dauds mums stahstjeifehi.“

Tehws atbild: „Anfs, tu peekrahpschees,
 „Wehl effi mas fo mahzijeess.
 „Paleezi gaddu stohlâ schê,
 „Zur gudri laudis pafaulê.
 „Zew aplam plautu mulki wehl
 „Un pehz tew buhtu warren schehl.“

Anfs teize tam: „Gan nojehgfschu:
 „Zif mulkis arri ne esmu,
 „No masahm deenahm esmu trihts,
 „Us wiltineekeem ismahzihis.
 „Un buhtu mulkitis es arr',
 „Za pafaula muhs gudrus darr,

Za tehwan Anfsich fazzija —
 Un Anfu dauds ta mehgina. —
 „Labb',“ teize tehws, „eij, dehlin, eij,
 „Nemm desmit dahlderinus fchei.
 „Bet ja tew aplam fnukki trinn,
 „Un apmahne, tad mahjäs minn!“

„Kur to nems, ka man fnukki trihs!“
 Za dehlinfch dohmaja un drihs
 Sabehris naudu makkä, teiz:
 „Ar Deemu, tehws!“ un prohjam steids.
 Zaur meschu tahli tezzejis,
 Zas fehdahs zelma peekuffis.

Zau puifcham gribbahs warren ehst,
 Arr bail palikke weenam fehst;
 Zo wakkars mettahs, puhzes fauz
 Un beesä meschä wilki fauz;
 Wifsapfahrt swehri rinki mett
 Un beesumds kã tirgü fchleert.

Sirds Ansam trihz kã lappina,
 Klacht winnam pafschibb beesumä,
 Stahw preekschä, dohd la'wakkaru
 Wezz wihs ar firmu galwinu.
 Tam bahesda fneeds lihds johstas weet
 Un Anfu fauz, lai paffat eet.

Anfs eet, un wihrinfch eewedd fcho
 Cefsch dsittu allu: fpihgulo
 Zur Ansam pretti baggatib'
 Un mirdsiu mirds un azzis sibb.
 Bet wezzais winnam teize: „Zehd'
 „Us selta frefhlu, dserr' un ehb!“

Preeksch frefhla bija galdinfch mafs,
 No balta kohka taifhts tas.
 Anfs flattijahs, kur ehst tam buhs
 No tukfcha galda, teize: „Zuhs,
 „Zehws mihtais, manni peefmeijat,
 „Es ehstu gan, bet usleekat!“

Un firmais wihrinfch fazzija:
 „Tu galdin flahjees ahtrumä!“
 Zè zeppefschi un pihragi
 Un zitti gahrdi ehdeeni
 Wirs galdu tudat uslikfahs
 Un wihs turflacht kã weefsbäs,

Anfs ehde, dschere pateifdams;
 Paehdis teize: „Slawejams
 „Man allasch buhst, wezzais tehws,
 „Zew makkafchu zit rohka fpehs;
 „Bet rahd' arr' gultas weetu man,
 „Zo gulleht gribbahs arridsan!“

Mafs wihrinfch teize wahrdiru,
 Zè gultu reds wifsbrangaku,
 Kur warra fehninfch atdusseht;
 Anfs pakritte tai pahrgulleht.
 Drihs wezzais meegu wehleht proht;
 Anfs aismirst labbu nakti doht.

lihdſ Unſinſch weffels atmohdachs,
 lihdſ wezzais winnam rahdijahs.
 Anſs zehlahs, ſauze: „Pateizu
 „Tew, mihfais tehws, par nakts mahju,
 „Zif nahkachs tew, man fazzif,
 „Man ja-aprauga paſauli!“

Tas wihrinſch atbild: „Dehlin, klau,
 „Tu prahtigs, tewim dohfchu jau
 „To galdinu, ſas maſ fo ſwerr,
 „Bet zekka wihram leeti derr,
 „Dohd man tohs deſmie dahlderus,
 „Tad eij, un ſtattees brihnumus!“

Anſs ſauz, lai galdinſch apklahjahs
 Un tudat brohkafſt uſlikfahs.
 Uſtizzedams nu galdinam,
 Winſch naudu dewe wezzejam,
 Geſpeede galdu paduffe
 Un ſteidsahs tahtak paſaulē.

Wehl pahru juhdsu ſtaigajis,
 Tas bija meſcham zaur tappis.
 Us brangu frohgu zekmallā
 Drihs noktuē tas klajumā.
 No frohga ſpehles pretti ſkann,
 Tur laimes mahte mahjo gan? —

Anſs eekſchā dohdachs; pretti nahſ
 Tam frohdſineeks to jautahſ ſahſ,
 Kaſ zekka wihram patiktu?
 Schis noleek ſawu galdinu,
 Gauz: „Galdin klahjees ahtrumā!“
 Un galdinſch ſehdſahs weeffbā.

Par brihnumu teem ſpehlmanneem
 Un wiſſeem frohga lautineem
 Nahſ wiſna blaſchli galdinā
 Un ſchſihwites no ſudraba,
 Wirs ehdeeni, lai pirkſtus laiſ,
 Un karafchas un balta maiſ.

Anſs luhdſe katur: „Apfehdees,
 „Nahz ehdi, dſerri, ne ſaunees!“
 Un frohdſineeks un ſpehlmanni
 Un meitinas un ſellifchi
 Ar frohdſineezes peefehdachs
 Un ehde, dſchre, plohfſjahs.

Anſs lihdſ ar winneem plihſtejis,
 Pakritte gulleht peegurris.
 To galdu nehme paduffe
 Un zeeti tudat aiſmigge;
 Bet kamehr Anſinſch ſapnoja,
 Tas frohdſineeks bij nomohdā.

Schim galdinſch prahtā ſtahw arween:
 Winſch klahſ pee Anſa gultu leen.
 Anſs ſapnodams bij grohfſijees,
 Tas galdinſch ſahnis paſchahwees.
 Tā frohdſineekam azzis mirdſ,
 To parant kahro blehſcha ſirds.

Wehl atpakkaſ pee ſeewas eet,
 „Kaſ tew no tahda galda ſchleek?“
 Tai teize: „Tahds mums derretu,
 „Tas atwehrrs ſimtu tuhlftoſchu.
 „Tahds pats tā muhfſu galdinſch tas,
 „Bet muhfſais ne fedſahs ne maſ.“

„Wai, wihrin,“ atbild feewa tam,
 „Rad tahdu galdu dabbujam,
 „Zad tikum ahtri baggati
 „Un arr' par wisseem laimigi!“
 Wihrs teize: „Tizzu to, bet jau
 „Tahds galdinſch mums ſchim brihſſham nau.“

Schi pretti: „Dummiſs eſſi tu,
 „Jo mulkis par to muhlapu,
 „Kas aplam krahz tur iſtabâ
 „Un galdu zitteem rahdija.
 „Eij pahrmihj galdus, tehrſetais,
 „Winſch taggad gull fâ pelli maifs:“

Wihrs atbild: „Ja winſch atmohſtohs,
 „Kâ tad? — Kas tad muhs aplaimohs?
 „Woi ne tikſim pee karr'tawahm?“ —
 „Eij, pintik, pafarrees pee tahm!“
 Tam feewa teize, „pagaidi,
 „Tur gattawi nahſs zeppeſchi!“

„Schis lempis aisees zittur fur,
 „Paſpehlehs ſawu galdu tur.
 „Kam gribbi tu tad zittam laut,
 „Scho kutfchur lohpu tatschu ptaut?“
 Schee wahrdi wihru peefpeede;
 Tas ahtri galdus pahrmihje.

Anfs isgullejis ahra leen
 Un tezzinus us mahjahm ſkreen,
 To frohga galdu paduffe.
 Tehws ſauze: „Anfs, fur ſtabbule?
 „Par diwi deenahm pahrnahzis,
 „Woi buhſi laimu ſagrahbis?“

Anfs atbild: „Buhſchu, tehtiht, gan,
 „To buhſchu; rohſâ laima man!
 „To leelâ meſchâ ſagrahbju
 „Un frohga zitteem rahdiju.
 „Schis galdinſch wiſſus pabarro,
 „Par mannu naudu pirku to!“

„Bez wihrinſch balteem mattineem
 „Man, rau, par deſmit dahldereem
 „Nowehleja ſcho galdinu,
 „Es wiinu labbi nohrahu!“
 „Ut mulka deſſe,“ teize tehws;
 Anfs pretti: „Gudra deſſe mehſ!“

„Drih, tehtiht, weeſchus ſaluhgt warr
 „Un paſchu meſcha kungu arr';
 „Mans galdinſch wiſſus pabarrohs
 „Un flaht ir mantu winneem dohs.
 „Pateeh, tehws, juhs redſeſeet,
 „Ka manni raht wairs nie warreet!“

Tehws dohmaja: „Winſch traks ne buhs,
 „Man eeteikt tihrus neezinus;
 „Warr buht ka puiſſham laimejees
 „Ar laimes-mahtes fatiktees.
 „Schi mulkiſchus teiz, apmiſſo
 „Un gulloſchus tohs aplaimo!“

Winſch likke tadeht weeſchus luhgt
 Ar ſirgu maſds rattôs juhgt
 Un atweſt paſchu meſch'kungu
 Ar gaſpaſchas us weeſibu.
 Anfs ſauze: „Muttes atplahtihſ,
 „Rad Anfa galds tohs pazeenihs!“

Nahf kuhmini un kuhminas
 Un raddi, draugi weefbäs,
 Pats mescha funks irr abrauzis.
 Anfs gohdam weefchus fanehmis,
 Sauz: „Galdin flahjees ahtrumâ!“
 Bet — tuffch tas galdinfeh stahweja.

Anfs leeläs behdäs luhdse wehl:
 „Mans mihtais galdinfeh flahjees jel.
 „Nofohdams galds ne flahfi tu,
 „Tew druffku druffahm fapferfchu!“
 Galds tuffch un tuffch, ne fo ne mahf,
 Bet Anfsinfeh aplam raudahf fahf.

Nu wezzais tehws paliffe trafs,
 Ka Anfam aiseet galwa frafs,
 Tò wezzais tam par aufim zehrt,
 Sahf to fà pellu maifi pehrt.
 Un mahjäs steidsahs weefifchi,
 Tai lihds né dabbu kuhleni. —

Kad kuhmeem mutti né aisflehdß,
 Ar labbu maltitu, tee mehds
 To kaunu wiffur daudfinahf,
 Par pluffkatu tew islammahf.
 Tapat ir Anfsinfeh tappe reets,
 No wiffceem zeema puifcheem fmeets!

Kas eeraudsija Anfinu,
 To lammaja par Pulkifchu.
 No tehwa teize: Effohf wiffch
 Arr wairaf né, fà Plahnprahntinfeh.
 Anfs fluffam wiffu pazeete,
 Un wezzais dehlam peedewe.

Patlabban ohtrais brahlis Prizz
 Sew gudrafu par Anfu tizz
 Un fawâ prahâ dohmaja:
 Man tatschu ne peeckrahptu tâ.
 Es eefchu raudfihf laimibu,
 Ko meschâ wêlti mekleju.

Winfch tehwm pee-eet tâ fâ Anfs
 Un teiz: „Tehws, dohdeet man kas mans,
 „Ko dabuju no mahfes es;
 „Prahts manni ofenn no fcheijenes!“
 Un kaut arr' tehws to fahze fmeet,
 Schis eetepees grihb prohjam eet.

Tehws dohd tam defmit dahlderus
 Un Prizz eet flattihf brifnumus.
 Arr winnam meschâ fatiffahs
 Wezz wihrs ar baltas bahrsdinas,
 Un dewis tam la'wakkaru,
 Tam dahwinaja laimibu.

Tas eewedd masa stalli fcho,
 Kur eefchâ mirdß un fpibgulo.
 Jeels bufs tur stahw pee reddeles
 Un ehd no felta fillites.
 Un firmais teize: „Buzzinu
 „Scho tewim, dehlit, isdohfchu.

„Tif praffu defmit dahlderus,
 „Tas atwehrtß firtus kuhfkofochus,
 „Kad faulfi: Selta buzzin fperre,
 „Tad buzzinfeh wiffur feltu berr!“
 Prizz dohmaja: Man ne krahpfß,
 Fâ Anfinu tu peeckrahpi!

Winfch wezzam teize: „Daklaufeess,
 „Woi tas ko falki teefcham teef?“
 Un wezzais bukku isweddis,
 Teiz: Raug, woi esmu mellojis!
 Prizz fauze: „Selta buzzin sperr,“
 Un fajutte, ka buzzin sch derr.

Jo buzzin sch tudat fahze spert
 Un dukkatus pa finteem behrt.
 Prizz peelaffijis kabbatus,
 Memm ahfi, nodohd dahlderus.
 Wehl firmais wiinum peefakka,
 Ka buzzin sch labbi jaglabba.

Tas wezzais bija teizis klast,
 Ka buzzinu scho warroht jast;
 Prizz tadeht bukkam muggura
 Drihs notappe pee krogga ta,
 Kur Anfin sch bija gullejis
 Un famu galdu pamettis.

Jau wakkars mettahs, tumfchaks teef,
 Arr' Prizzam krogga ja-paleef.
 Tas buzzinu dohd kroggs'neekam,
 Lai labbi kroggs'neekam,
 Arr' peefakk, ka ne buht ne derr
 Schim lohpan fazzih: Buzzin sperr.

Ea runnast Prizzam gudri schkeet
 Un schahwadams tas gulleht eet.
 Det kameht Prizzin sch fapnoja,
 Tas kroggs'neeks feewai teize ta:
 „No ta ne warru gudris kluht,
 „Kas tas par bukku warra buht?“ —

Un feewa schim: „Lit baida muhs,
 „Tas buzzin sch ka tas galdin sch buhs,
 „Tam teefcham kaida kofla klast,
 „To waijadsehs ismehginast.
 „Memm lukturi, kas stalt derr
 „Un fauz par lohgu: Buzzin sperr.

„Ea nospehrt tewi ne warrehs,
 „To wihrs ka tu taf nojehgt spehs!
 „To swezzi stalt pakahrt warr,
 „Lai reds par lohgu, ko win sch darr!“
 Un wihrs ar feewas gudribu
 Eet apraudsicht to buzzinu.

Buks fittas ziffas apgullis
 Wehl gremmo; weegli pakarr schis
 Eeksch stakta wehja-lukturi,
 Tad iseet, aistais stalliti.
 Pee lohdsina, kas stalt derr,
 Schis peekahpis, fauz: Buzzin sperr!

Un ahfis uslezz, eefah sch spehrt
 Un dukkatus pa finteem behrt.
 Tohs isbahrstijis, apgullahs.
 Det kroggs'neeks aplam preezajahs.
 Ka buks irr rahms, to skaidri reds;
 Drihs tadeht stalt wakkam kroggs'!

Ka gailis meescha grandinus,
 Ea kroggs'neeks falaks dukkatus,
 Tad ah scham arri peeglaudahs,
 Kas rahms ne mas wairs ne spahrdahs,
 Pee raggeem saglis pakerr scho
 Un kluht nowedd, glabba to.

Pee kaimina tad nosteidfahs,
 Kam pulks to bukku gaddijahs,
 Zur nopehrt ahtri buzzinu,
 Kas lihdfigs schim, par dukfatu;
 To weeta stalt peefehjis,
 Eet feewai teiz, kas notizis.

Un feewa leelu laimi band,
 To wihru flawe, butfcho glaud,
 Teiz: „Buks ar galdu faderrehs,
 „Nu warram muifchu nopleft mehs.
 „Rè, wihru, feewai paklaufi,
 „Tad buhfm abbi laimigi!“ —

„Tif dauds isprattis esmu gan,
 „Ra fchoreis nahze weeglak man,
 „Rà pirmu reisi krahpfchana;
 „Tà wihrs tai pretti runnaja.
 „A redsefm kà turpmak buhs,
 „Woi laimes mahte mihto muhs?“

Prizz faulei lezohrt uszehlahs,
 Pee bukka stalt nosteidfahs;
 Par laimi puifchi neraheni
 Scho bukku bija jahdej fchi.
 Prizz muggurà tam usfehdees,
 Jahi mahjás tehwan rahditees.

Un kuhminas un kuhmini
 Teef atkal ahtri faluhgti.
 Raut tehws arr' galwu kaffidams,
 Teiz, buzzinfch effoht prohwejams;
 Prizz teepjahs, wiffi brihnifees,
 Kad ahfis eefahfs fpahditees.

„Zuhs laudis,“ fauz winfch, „usmanneet,
 „Zuhs brihnumus fche redsefeet;
 „Es darrifchu juhs laimigus;
 „Schis ahfis islaisch dukfatus!“
 To teizis, to pee raggeem ferr,
 Tam pawehl: „Selta buzzin fperre!“

Bet ahfis — aplam fahze blaut
 Un Prizzitu ar raggeem raut,
 Islaidis arr' — ne dukfatus,
 Bet tiffai melnus reekstifchus,
 Pazehlahs, Prizzam fruhits leef,
 Rà pamirris pee femmes teef.

Un prohjam sprukke kuhmini,
 To mulku Prizzi fmeedami.
 Arr' ne peemirfe fchee turkflaht.
 To flawu wiffur daudsinacht;
 Un fur tif Prizzi eerauga,
 To Bukka reekstu lammaja.

Prizz gahje mefleht wezzeju
 Un winnam atdoht buzzinu,
 Bet wezzu mefchà ne atrohdt,
 Eet mahjás bukku tehwan dohd,
 Arr' prahfigs tapt tas apnehmahs,
 Un tehwan klaufiht apfohlahs.

Nu nahze Kahrlis, jaunafais
 No brahleem, tas jo gohdigais,
 Preeksch tehwa, luhdse dahlderus,
 No mahtes winnam wehletus,
 Un teize: „Mulkis esmu gan,
 „Bet laimu raudficht ja eet mon!“

Tehws atbild: „Eij ar Deewu tu,
 „Tew, Rahrlin, wairaf ustizzu;
 „Tu rahdees gohdigs man un klufs:
 „Nemm tawus desmit dahlderus.
 „Kaut tewim arri snukki trihs,
 „Tew laima, warr buht, apzeenihs!“

Wunsch tehvam rohku butshojis,
 Un sawâ makkâ fabebris
 Tohs desmit baltus dahlderus,
 Un arri diwi sefferus,
 Ras bija pascham; apfahrt leef
 Sew maises kulli, meschâ teef.

Tas wihrs ar baltu bahrsdinu
 Tam fateef, dohd la'waffaru
 Un fakka: „Rahrlin, sinnu jau,
 „Tu laimi mekle; dehlin, klau,
 „Tew pahrdohfschu scho sprigguli,
 „Kas walda wissu pasauli.

„Ja kahdu gribbi pahrmahziht,
 „Tad fauzi: Laufâ spriggulih!
 „Un sprigguls graishs, kuls un spehrs,
 „Tohs nerahtnus tik ilgi pehrs,
 „Kamehr tee paliks klausigi.
 „Tad fauzi: **Kullê sprigguli!**

„Un sprigguls tudat apstahfees,
 „Pats atpakkat eeksch kuller ees.
 „Bet — ne tizzeff mannim tu;
 „Es Ansam esmu galdinu
 „Un Prizzam ahsi pahrdewis,
 „Ro frohd sineeks teem pahrmihjis.

„Tas blehdis mahjo mesch'mallâ,
 „Tur leelâ frohgâ pakalnâ.
 „Ja, dehlin, mannim ustizzi,
 „Atpehrzi man to sprigguli,
 „Dohd' man tohs desmits dahlderus:
 „Schis sprigguls darrihs brihnumus!“

Un Rahelis tam: „Tahds femais tehws
 „Râ tu, man peewilt ne gribbehs;
 „No wiffas frds tew ustizzu!
 „Nemm' mannu baltu naudinu;
 „Dohd' man to sprigguliti lihds:
 „Warr buht man raffees laimigs brihds.“

To fazzijis, ar sprigguli
 Us frohgu dewahs muddigi.
 Deew' paligu dohd eenahzis,
 Tad tarbu sawu nonehmis,
 Par wehrdinu tas allu prafs
 Un nakts mahju few isluhdsahs.

Tam gultu likke ustaisiht.
 Schis kanninu nodewis, friht
 Us gultu, teizis: „Lautini,
 „Ne fauzeet: Laufâ sprigguli!
 „Tâ luhdsami juhs ne fauzeet,
 „Ja kuhleni juhs ne gribbeet!“

„Woi prohti?“ teize frohds'neeze,
 „U azzim wihsram eemette
 „Un aufis eetschufsteja schim:
 „Tur jaunu laimu sweijosim;
 „Kad mulkschu scho apmahnihs,
 „Tad buhs to labbu leetu trihs!“

Wihrs atbild: „Seewin, prohtu gan
 „Ro gribbi; bet jau bail ter man,
 „Ra pehreenu ne dabbujam!“
 Schi pretti: „Zahdam muhslapam
 „Rà tu, ja teiz lai prahtigs teef,
 „Zas welti; lohps un lohps paleef!“

Wihrs pasihst feemu, kluffu zeesch;
 Schi tahdeem mihleem wahrdeem speesch
 Scho treschureif us blehdibu;
 Pats arri kahro laimibu
 Un teize: „Seewin, klau, warr buht
 „Ra warram abbi jauni kluht?“

Nu feewa luhdse luhgtu fcho:
 „Eij, wihriu mihlais, aplaimo
 „Ar flaitumu un jaunumu
 „Jel tamu labbu feewinu.
 „Woi spriggulam fchi fohla klacht,
 „Zo warri drihs ismehginacht!“

Zà runnajufchi, lustigi
 Cet abbi prohweht sprigguli.
 Un Kahrlis lifkaks eemidstis,
 Kaut nomohde bij palizzis.
 Schee laimu kahro fagaidiht
 Un fauze: „Lautà spriggulih!“

Zè spriggulis no fulles spruht,
 Un kà tee blehschi arri muht,
 Schis proht kà sibbins pakkat speht
 Un tohs no wiffahm puffedm peht,
 Tohs darriht kohfchus waidfinà,
 Kas jauni palikt gribbeja.

Un Kahrlis lifkaks atmohdees.
 Schee blahwahs: „Ak apshehlojtees,
 „Wairs zeest ne warram, glahbjeet muhs,
 „Mehs darrifim fo gribbat juhs!“
 Zo dsirdejs, Kahrlis eefauze
 Zo sprigguliti kullitè.

Tad teize: Blehschi, frahpneefi,
 Woi buhfeet jauni tappufchi?
 Zo galdu kà to buzzinu,
 Ko brahteem faggat, atraffu!
 Ko stahwat? — Sprigguls palihdsehs,
 Jums schiglas kahjas taifht spehs. —

Kaut abbi blehschi fahpes juht,
 Tak fahk tee leegtees, teiz ne buht
 No tahdahm leetahm ne sinnoht,
 Un ardoht tadeht ne warroht,
 Ko ne effoht ne redsejschi.
 Bet Kahrlis fauze: „Sprigguli!“ —

„Wai,“ blahwahs abbi, „peedohdeet,
 „Juhs fawas leetas dabbufeed,
 „Wai Deewin, wai apshehlojtees,
 „Drihs buks un galdinisch atraffees!“
 Bet sprigguls tad tik apstahjahs,
 Kad buks un galdinisch atraddahs.

Nu Kahrlis fauze galdinam
 Un arri selta ahfischam,
 Lai klahjahs weens un ohteris sperr,
 Un redsejis ka leeti derr,
 „Arr' aismakfajis nakes mahju,
 Zas noturr kluffi brohfastu.

Tad galdu buffam usfehjis
 Un ubbadfinam peemettis
 Tohs atliffufchus ehdeenus
 Un isfpahrditus dukfatus,
 Eet, paduffè to fulliti,
 Ar fawu brangu fprigguli.

Sauz: „Wesseli paleekat juhs
 „Un ne peemirsteet abbi muhs,
 „Kad palikkeet juhs gohdigi,
 „Tad buhfeet jauni tappufchi.“
 To fazzij's, wedde buzzinu
 Us mahjahm winsch pa leelzettu.

Jau preekschâ debbes apjumâ,
 Gaisch fitechs, aufe deenina.
 Jau reds kâ pukkes raffâ seed,
 Un dsied kâ meschâ putni dsied.
 Arr rihta blahfma nofarke
 Un faule patti uslehze.

Tè Kahrlis zekôs nomettahs,
 Par fawu laimu preezajahs
 Un flawejis to deweju;
 Tad uslehze ar jautrumu. —
 Zaur meschu teescham isgahjis,
 Us mahjahm bija pahrnahjis.

Un wezzais tehws tam pretti nahf
 Ar brableem, winnu jautacht fahf,
 Kâ zekâ wihram gaddijees? —
 Arr kuhmi fastreen isfmeetees;
 To zitti Kahrli redsejfschi
 Ar galdu, buffu, fprigguli.

„Nahz eekschâ, tehtiht, eenahzeet,
 „Juhs brahti mihti, flawejeet
 „Ar mannis kohpâ wezzeju,
 „Kas dahwinaj's mums laimibu!
 „Zif warrefchu es gribbu steig
 „Zums wiffu fazziht, wiffu teift.“

Tâ Kahrlis atbild gohdigi;
 Un barreem raddi kuhmini
 Tam pakkat speedahs istabâ,
 Zif ween tai fa-eet warreja,
 Ka galdinam un buzzinam
 Bij weetas jafagahda tam.

Winsch fluffi galdam fazzija:
 „Tu galdin flahjees ahtrumâ!“
 Un zeppefchi un farraschas
 Ar wihna blaschfim ysliffahs.
 Det Kahrlis tihfcham ne luhdse
 Tohs mihtus raddus maltitè.

Zif buzzinu pee raggeem ferr,
 Tam eeteiz aufis: „Buzzin sperr!“
 Kas arri tudal eefahf spehrt
 Un dukfatus pa finteem behrt.
 Det Kahrlis fauze: „Salafteet,
 „Kas atnahfufchi laudis fmeet!“

Kâ tihteri us putraimeem,
 Tâ kritte fchee us dukfateem.
 Zits wiffu fagrahbt wehletohs,
 Zits fahnis noritt kuhlinds.
 Zees trohkfneis ahtri pazehlahs,
 Zodaschi lassohrt fakahwahs.

Ze Kahrli's fauz: „Ar' pazeenih
 „Zuhs gribbu; laukã spriggulih!
 Un sprigguls fahze danzagt, spehrt
 Un nahwigi fchohs weefchus pehrt:
 Drihs wiffi meeru derreja,
 Drihs tuffcha bija istaba.

Wehl fehtas widdü spriggulis
 Dohd katram, to wüfch pelnijs,
 Pahrt fchohgu fchohgeem sprukfufchi
 Tee nekaunigi fmehejei;
 Bet sprigguls wiffus kohpã greesch
 Un nohtarã tohs palift fpeesch.

Nu Kahrta'm fmeetees isdewahs,
 Zas widdü winneem eestahjahs.
 Un kullẽ fauzis sprigguli!
 Tohs usrunnaja mihligi:
 „Eds kuhmini un kuhminas,
 „Kã sprigguls makfa palammas!

„Zas bij par Bukka=reekstinnu,
 „Par Plahnprahtinu, Pulkifchu!
 „Ja ne buhtu man drufzin schehl,
 „Es dohtu jums to makfu wehl.
 „Zai mahziba pee firds jums eet,
 „Jums teiz: Ka ne buhs zittu fmeet.“

To teizis, luhdse mihli fchohs,
 Zai semmẽ wiffi uofehstohs.
 Zed fauze: Galdin apflahjees!
 Schee dsehre, ehde, bihdamees
 Par Kahrli un par sprigguli,
 Paklaufigi un gohdigi.

Zed Kahrli's lifte bukkam spehrt,
 Wehl weenreis selta naudu behrt
 Un dewe katram dahwanu
 No labbas firds par peeminu.
 Bet pasazzina mahza fchi:
 Ka sprigguls walda pasauli!

29.

Meitina un ubbadfinsch.

Ras pulkites man apkohpis?
 To lecutinfch naw darrijs,
 Mei rihta blahfmas raffa;
 Rau, winnas ween irr fpirgufchas,
 Ar fakkahm lappahm gresnotas;
 Zahs zittas leetu praffa.

Ras usluhfo man bahrinu,
 No faweem mihleem atschkirtu,
 Man labbu firdi rahda?
 Mans draugs irr prohjam: abbi dufs
 Tee wezzaki fchi kappã kluf,
 Ras wehl par manni gahda?...

Woi, wetfchin, fahdu redseja
 Poe mannahm pulkehẽ kapfehã?
 Mahz gohdigais jo flahru.
 „Fhattees man tif mihligi,
 Zu teefcham winnas aplehji
 Ar mihla drauga prahtu.

Dohd dahwaniuu wezzajam,
 Tu schehlfridiga, nabbagam;
 Dohd maises kummosinu:
 Zo kas no funga galda kribt
 Dohd isfalkuscham, magonist!
 Wifs nahf zaur Deewa sinuu.

Par bahrgu gaisu, wehtraiuu,
 Us leelzettu tur peedsimuu,
 Us leelzettu tad augu —
 Zaur wehj' un falnu spirdsinachts,
 Rà grubdenihts no katra rahts.
 Zif Deews bij man par draugu.

Bet wihru kahrtâ tizzis, es
 Zahl klüü wests no teh'wsemmes,
 Par karra-wihru tikku,
 Un aukstâs, bahrgâs pufsnaktis
 Us pirmu wakti stahwejis,
 Dauds breefmu wehrâ likku.

Pee Polozka stary jachtneckeem
 Drohsch kreittu wirfû Spranzuscheem,
 Nei zirtens gahje wehjä.
 Zur istahwohs es fridigi,
 Pee johst' un spaggas affins bij,
 Garr aufim lohdes ffehja.

Ceksch diwidefmit kaufchanahm
 Disch-gabbalus mehs panehmam
 Preeksch pascha generalla;
 Zo dwehfeldi zaur lohdehm mehs —
 Ka tas, kas redsej's, isteikt fpehs —
 Zur neffam sohbu gallâ.

Bet pehdigi man feschahwe
 Un freifu rohku nozirte.
 Tad atlaide man gohdam.
 Lai Deews nu fwehti Keiseri,
 Ka gahdatu Winsch tahtaki;
 No frids tam flawu dohdam.

Zas teescham Winnam sinnams klubs! —
 Nahz, zif pee rohkas mannim buhs,
 Zo dohschu tew ar preeku.
 Deews lihdschs tew jo prohjam wehl
 Un luhgt tew arri ne buhs schehl
 Zo mihtu Waldineeku.

Paldeews tew, mihtigs Engelis,
 Kas seedi tâ kâ magonis!
 Deews bruhgtanu tew arri
 Jtt gohdigu drihs nowehlehs,
 Kas taru fridi eepreezehs,
 Zo drohschi tizzeht warri.

Bet kapehz tawas aztinas
 Man usluhko tif behdigas?
 Kam, falda meitin, raudi? —
 Woi draugs tew karrâ nogahjis,
 Ceksch behdahm tewi pamettis?
 Woi winnam pakkat gaudi? —

Deews tawu mihtu ne atstahs,
 No nelaimes to pasfargahs,
 Râ lohdes arri ffreetu.
 Bet bahlaka tu paleezi . . . .
 Mohst nabbadsina kankari,
 Mohst firma bahrsd' us weetu!

Statt azzis man fo warredams,
 Woi buhschu tew nu pasihstams?
 Woi peemirfusi buhs?
 Ecksch fawas mihtas teh' semmes,
 Pee fawas Greetas esmu es;
 Woi bruhste manna kluhs?

Wai Deewin, tas Priddis, mans Priddis tu!
 To preeku, to zerreht ne' zerreju....
 Tew, mihtakais, pasihstu gannu;
 Ecksch fapnischeem allaschin atspihdejs
 Man effi, man laimibu nowehlejs!..
 Deews usturrejs Pridditi mannu!

Ka sirds man pufst! ka mihtofimees!....
 No Deewa tew esmu taf isluhgufees. —
 Wifs nahk zaur Deewa sinnu!....
 Kam buhs man to preeku nu sluddinah?
 Drihs kungeem to teikschu: Mans Priddis klah!
 Ka laimiga juhthohs ar winnu! —

Pats generals drihs isnahze
 Un Priddi fawu pasinne,
 To gehda wihru teize.
 Un kahsas wiffu brangakas,
 No kungeem winnam taistitas,
 Tam wiffas flumjas beidse!

Kindneeka meita.

- Wehrpjat, meitinas, wehrpjat, un Jurriht
 tihtawas fneedsi,
 laiks pa-eet, jau wakkars nahk, pawaffara
 tuwa!
 Drihs buhs atkal jalohzahs ahra pee lau-
 keem un dahrseem.
 Tohpat man tiklas ir juhs un dalkas ka
 Kindneeka meita!
 5 Mescha widdu stahw tee druppi no muh-
 retahm ehkahn,
 Pilli to fauzam nu mehs, bet karsch to
 pagallam fenn laikohs
 Ispohstijis; aug eewas un fehtu-
 lohshi tur eekschä.
 Uppite klahu tam tekk, ar uhdeni flaidru
 per ohlahm,
 Burebuledama, turklat ruh; ohsola-
 dohbuma bittes,
 10 lagfdigalla te dseed un uhbele fehrojahs
 gohba.
 Zittkahrt jaukaki wehl. schi mescha-
 widdu gan bijis,
 Kad scheid mahjoja tas Willis un
 Ihsite daita,
 Ustaisjufcyi turpat to pillu wifs-
 brangaku fewim.
 Wixnu wahrdus wehl las wirsakmini
 plakkamu zirftus.
 15 Apfuhneti, bet taf wehl Skohl-
 laudis tohs pasihst.

- Kad apwaizajis kahds: „Kas dshwo no laulateem draugeem „Laimigakee?“ Kad atteikts: „Willis un Kindneeka meita!“
- Wehrpjat, meitinas, wehrpjat, un Jurriht atnessi spohles.
- Daschreis, Willis kad wehl pee faweem wezzakeem mittis,
- 20 Mahte to jautajasi ar wiffai mihligeem wohrdeem:
- „Arrig apdohmajees nu buhfi tu zittu few prezzeht?
- „Reggi tew tiftu kasinn ta Sillneeka weeniga meita?
- „Puhrs tai papilnam!“ — Bet Willis tai teizis itt knafchi:
- „Zo ne gribbu ne buht, nei kahroju zittu ka tiffai
- 25 „Kindneeka rohsiti, tai tiffumina papilnam!“ —
- „Engeteem tiffuminsch, kas debbefu lihgmiba mahjo . . .
- „Skattees gohfninas tur par Sillneeka druwahm un plawahm! . . .
- „Laumas-flohu, teiz, ta mahte tahs lishites prohtam.“ —
- „Mahte lauma warr buht, kas man irr daktas garr mahiti? . . .
- 30 „Meitiniu pagehreu!“ — „Ta meita,“ kaimini runna,
- „Sinnam flohlas tapat.“ . . . „Ta, nemmin, wezzaja dseefma!“
- „Ne gribbu noleegt to. Zo kad ta man eemett ar azzim,

- „Ja-eet man irr un fo schi leek, tas irr jadarr un jadarr.
- „Ja nu wehl eestattahs man azzis, rahda man firidi,
- 35 „Paleek prahts man ta, ka ja mirtu, taf mihlotu winnu.
- „Daitaku naw un naw par tahdu lauminu jaunu!“ —
- Scho to dsirdejsi ta mahte. No meitinas teize
- Laudis, effoht schi fawa treschapadesmita gadda,
- Tur apmaldijusees, par meschu semmenes lassoht.
- 40 Peepefschi klahst tai brifst un apfahret meitene stattahs, —
- Stahw ar spohschu krohni wirf galwu tuwi tai preefscha
- Gaspascha, stattidamees pehz winnas ar mihligahm azzim;
- Teiz: „Deems palihds, behrns, fo mekle tu weentulis mescha?
- „Ne muhzi wis, no mannis ne bihstees, ne darrifschu taunu!“ —
- 45 lishite fakka: „Paldeews! Ja patti ta Tifla juhs buhtut,
- „Ne bihtohs arr ne mas!“ — Schi fakk’:
- „Ta Tifla gan esmu!“ —
- „Klausees meitin, teiz’ woi prohti tohs Bibheles-wahrdus!“ —
- Prohtu wiffus tohs, arr paharus, dseefmas no galwas!“
- „Klausees meitin, teiz’ woi reds arri basniza tewi?“ —

- 50 „Stahwu fwehdeenâs ne tahli no spreddika
frehfla!“ —
„Klaufees meitin, teiz' woi klaufi tu mah-
tei fâ nahkâhs?“ —
„Sinnams, Deews to gribb, eit' praffat
memminai paschi! —
„Pasihst juhs; jau sinnu fa kristamahte
man effat.“ —
„Behrns, fo teizi man? — Negg effi ta
Kindneeka meita?
55 „Nu ja ta lihsite tu, tad nahz man lihds
manna pilli!“ —
Beesumeem zaur par lih' un fleppenu taffu
tò nowedd
Akminu pagrabbâ. Ja ne buhtu lukturis
bijis
Gaspaschinai, jeb lihfi pee rohkâs ne wed-
duft wiuna,
Trahpejst ne buhtu ta lihds tahm fudraba
durwin.
60 Titla tahs atdarrija. „Kas tas? — woi
debbefis efmu,
„Kristmemmina?“ . . . „Ne, zahlin, istaba
manna tik effi,
„Effi pee kristmemminas. Nu fehdi, mihta
man nahzi!
„Ro? — woi patihf tew pee feenahm dee-
manti spohschi?
„Galdini manni, woi spihd? Nu sinnams
spohdreiba patihf!
65 „Selta schlihwites arr un karrotas, Koh-
das fâ siktars
„Spihguto. Nahz, meddu schuhnuus pa-
baud' ar raufschahm!

- „Arrig peeninu tu, jeb siktara = bifferi
wihnu
„Kahrosi?“ — „Ne, kristamemmin, pee-
ninu labbak!“ —
Ehdis un dsehris, paldeews irr teizis tas
gohdigais behrninsch.
70 Kristamemmina tam irr teikufi: „Meitin
woi dsirdi,
„Kad tu muddiga mah pee grahmatas effi,
kad klaufi
„Memminai labbi tu, kad peewesta pirm-
reis' ir buhfi,
„Tad tew fuhstichu fo. Nu rahd', fo patti
tu nemtu?
„Tiftu tew labbak tas schkirsts ar drahnahm,
woi labbak tas rattinsch?“
75 „Drahnas sawalkajahs; kristmemmina rat-
titu nemtu!“ —
„Rattinsch gribb lai wehrpj; nemm labbak
schkirstinu pilnu!
„Kau kas tur eeksch no willainehm, zim-
deem un dweelim,
„Sichschu drahnas arr un muslihuu preeksch-
auti, bantes
„Sarkanas rau, tad bohrstes, sprachdites,
kurpes un fakti,
80 „Smalkas wirspuffes klahf un krelles no
siktara spohschas!“ —
„Smuks irr gan; bet kristmemmin rattinu
dohdeet!“ —
„Nu ja gribbi to, tad dohschu; bet turri
to zeend!
„Ja to gohdasf, tad ne truhfs arri tew
drahnas,

- „Swehtiba, laimina nè; tam rattinam
fleppena ffohla; —
- 85 „Nemmi pa tam, mans behrns, fcho
rohfi; man glabba to labbi,
„tai tew taggadin kas no fristamahtes jau
rohfa.
„Klaufees, ne sandi to, tad seedast jauka
fa wiina!“ —
- Nu to ffluhysteiffi, tad weddust lauka no
mescha:
- „Eij ar Deewu tu nu, fakk' memminuai
dauds labbas deenas!“
- 90 Schis tas notiffkums — un dasch nu no
mulkibas teizis:
„Mahte fa lauma ffreeen, un mas fo jo
labba ta meita!“ —
- Nu ta meitina tur ar fawu glabbatu
rohfi
- Tappe jo deenas pa tam jo fmuikka, mihs-
liga, jauka.
- Bijust fwehtdeenâs starp jauneem behrneem
ta pirma
- 95 Behrnu mahziba, ta pirmreis peewesta
fluë.
- Mahjâs pahrnahkust, to fwehtribas mah-
zibu prahta,
- „tu Deewin, fo reds ta gaischas istabas
widdû?
- Stahw tur rattutinsch, no bumbera fohka
tas dreijehs;
- Mittenis fwinnu-apelets un linnu-fufsch-
fitis peedurts
- 100 Spohscham ehrkulischam ar selta wirbinu
zeeti;

- Etju-trauzinsch farr pee rohkas par sih-
tara fflaidraks;
- Raulu spohlite teff par rattina spahrnu,
tai sohbi
- Trihs jau peewehrpti no fristamemminas
pafchas.
- Kahdijust fa jamehrpi fmalku paweddeni,
fmalku.
- 105 Ko tur brihnijusees un lehkust lishite
preekâ!
- Dseefmu grahmatu nohst us galdu, tai
puszinu wirfû,
- Rattinu flehpi leet, to butfcho fa mihs-
taku draugu.
- „tai Deews, mihtais tehws, par to mannu
fristmahiti fwehti!“
- Paleet ne-ehdust, kaut fchfinkis ar kah-
postu wahrheits
- 110 Pusdeenâ bij; arr pehs naw gahjust zee-
raht par lauku
- Zitteem behrneem lishs: buhtu labbak ar
kajjahm un rohlahm
- Wehrpust tudalin, ja mahte rattinu
flappi
- Ne buht eeslehgust, tai teikust: „Sweht-
deenu fwehti!
- „Schodeen Kristus tas Kungs no mirro-
neem augfcham irr zehlees!“
- 115 „Nu tew rattinsch irr; bet, lishit, arri tu
sinni
- „Wehl, fa zeenâ to ture un fo frist-
memmina teize?
- „Râ tad nè? — To teefcham tu sinni,
jo fohleiffi tewim:

- „Ja to gohdast, tad ne truhks arri tew
drahnas!
- „Ne truhks fwehtiba tew!“ — To koh-
pust tapehz kà nahkabs.
- 120 Wehweris, woi wiesch naw par gaddu
kullus ar dsihjahm
Trihs reis aisnessis? — Woi pirmà pa-
waffaras faulè
Naw apspihdejusi wifs-smalkafus audek-
tus bleefi,
Weenadus baltus kà sneegs? — Woi
deegu ne balleja steekès,
Gabbali kahretis arr no pehrwetahm dsih-
jahm ne schuè?
- 125 Tapehz isrunnaja: „Rad lihst' eetam
us laufu,
„Rattinsch wehrpjam pats; lihds welkam
fuhzenj spohlè,
„lihds tas linnu-gursts pee selta wirbina
breeskam.“
Chirmi buhtu tee gan! Bet kam bij
smalkafas drehbes
Zeeminàs, kam fwehtdeen un darbdeen
jo baltakas bija
- 130 Sekkites, peedurknes un jautrakas doh-
mas un azzis,
Ne kà kristmeitinai tahs Tiklas, lihstet
daitai?
Tapehz Willitis arr, kad meitina wedda-
ma bija,
Mahtei teizis bij, no teefas runnàjis
fnaschi:
„Kindneeka meitu ween es gribbu; tai
tiffums papilnam!“

- 135 Rad ta mahte pehz tam no Sillneeka
gohwim un plawahm
Sahkusi runnabt ar to, tam draudejusi
warren aschi:
„Ne gribb' klaufst tu, ja faburts effi
no winnas,
„Behrnu-dallibu ween no tehwa dabbusi
mantohst,
„Mahtes fwehtiba truhks, un pats tu
buhst tas wainigs.“ —
- 140 „Memmin,“ Willitis teiz, „ja juhfu
fwehtiba truhktu,
„Meitei tad atfazzitu, ne neeka no tehwa
ne nemtu.
„Kà tur Wentspilli to fuggineeku nu
wajjag,
„lihzis ar teem, es braufschu kà lair-
neeks prohjam par juhru.
„Breesmiga ta; bet, ja ta man aprihji,
kas wainigs?“ —
- 145 Mahte pahrbihjufees, tam atbild ar leh-
nigeem wahrdeem:
„Ak tu pahrgalwneeks! — Nu nemmi
to, ja tepim patihk.
„Bet ja schlihi tew eet, tad ne eij
fuhdseht pee manni!“ —
„Suhdseht gahjis tas naw; — jo lihds kà
debbefis engli
Lee fadsihwojuschi. Kristmemmina step-
penu fwehtib“
- 150 teegusi naw: teem mahju-buhshana wiffur
irr weizees.
Pehz arr turrejuschi jo brangas ne Sill-
neeka gohwis,

- Wezzi tur paliskdami, tee redsejschi preeku
 pee behrneem,
 Behrnu - behrnineem arr, lihds Deewo
 tohs fauzis pee fewi.
 leekat rattinus nohst, leez tihstawas Jur-
 riht us lahdi,
 155 Wakkars klahst un laiks irr lohpyus un
 putninus apkohpt.
 Tä nu darrijusch, wehl schkeedru no
 preekschauta frattoht,
 Greetinga teiz: „Nu tahda kristamahte
 man tiftu,
 „Kas man rattinu doht' un arri rohsiti
 tahdu!“ —
 Bet ta mahte tai fakk: „Nei kristamahte,
 nei rattinusch
 160 „Darrihst to; bet tikkums atnefs swehs
 tibu, Greetinga,
 „Ja tu strahdneeze. Ta rohsit' irr
 asoti tewim,
 „Kamehr gohdiga tu turrees un
 sirsina schkihsta!
 „Eij taggadju man uhdeni fanefs un ne
 slidd' us leddu.“ —

31.

S c h u h p u l i s.
 (Smeepli.)

Bij weenreis turrigs bandeneeks,
 Ne wehja-sprigguls prahta leegs,

Rà tahdu gan pa wiffahm mallahm
 Pa frohgeem dserr lihds pafaul's gallam;
 Nè! prahta-darba-gohda-wihrs,
 Spehzigis un kaunigs, kà dsinters tihrs.
 Tam bija naudas frahjuminsch;
 Arr gohda-smeeklus tihkoja wiansch;
 Turklahst bij mahzihst, skohlehts tas,
 Tif ne pasinne feewiffas,
 Un zerreja weenteesbà:
 Kas smukka, ta buhs gohdiga. —

Tam weenreis trakkas dohmas raddahs,
 Pee fewis teize: „Brahlisht gaddahs
 „Gan tewim daschi bendari, darra
 „Ka zilweks atspirgt, pafmeetees warra
 „Par ehrmu, gohdu, lusti patees;
 „Bet tak tew truhkums rahdijees!
 „Ta salka meita zeeminas
 „Rà fawatneeze parahdahs;
 „Taj diwreis azzis skattijis,
 „Tu behdu sahles eenehmis.
 „Nè! wairak-ne warri to zeest,
 „Buhst japrezz, eefahst warren speest!“

Un winnam fehshoht, dohmajoht,
 Sanahze tam draugi ne sinnohst.
 Teem isfuhdsejis fawas behdas,
 Weens teize: „Brahlisht, tu slittas pehdas,
 „To pasihstu; man ustizzi,
 „Par feewu to tu ne nemmi!
 „Taj wella gailis rihklè miht,
 „Kas dseed un kladsin' katru brihd,
 „Un ja tai galwu nozirstu,
 „Tak mutti ta ne turretu!“

„Za waina sinnama, tizzi man:
 „Naw schuhpejfi tew mahte gan!
 „Kad behrns parleeku brehz un plehschahs,
 „Zad leek to schuhpli, klahé tam fehshahs,
 „Un schuhsche, schuhpo, padseed arr,
 „Kamehr to brehki kluffu darr.
 „Paklaufees, effi padisch behrs,
 „Bet tapst tatschu klufs kà jehrs,
 „Us to man fnikkers prahstigi.
 „Jrr taifjis derrigu schuhpuli,
 „Un ja tu wehl ar plohsu kà brehkf,
 „Zeb atkal mannim pretti lehkf,
 „Zad dsirdohé tew es schuhpefschu duffà,
 „Tizz' man, lihds palikfi tu kluffa!“
 „Zo teizis, rahmi, mihti flattahs
 „Zai wirfsü. Schi plehsch azzis plattas
 „Un usbrehz tam ar niknumu:
 „Man rahdahs, trafs palizzis tu!“
 „Un ohtra rihà, lihds kà schis
 „Jrr pihipi tik eefmehkejis,
 „Zas dsird, ka schai par rihkli flattu
 „Pluhst wellam dseefmas atkal ar walku,
 „Za reij, ta kneehj, ta schkett, ta duhz
 „Lihds aukai, kas zaur meschu ruhj.
 „Bet klau, par nammu laudis manna!
 „Eet durwis walkam; tà kà wana
 „Zas milsu-schuhplis leels un plata,
 „Zeek eenests, wirsgallà stahdinahs.
 „Un tudat, bes ka weens to glahbe,
 „Pahrs stipru feewu zeeti grahbe
 „Zo brehkiti, steepj to lehni semmè,
 „Zihst winnu, behrnu kà tinn emme,
 „Ar farkneem tinneem, tà ka schi
 „Ne pakustehé warr lohzekli;

„Ne behdadamas ka nikna teef
 „Un kleeds un blaujahs, to schuhpuli leef.
 „Wihrs preezigs peekehshahs pee ta,
 „Zo schuhpo, schuhsche, kluffina
 „Un dseed:

„Eija palleja, ja lellitis brehz,
 „Zihstihé ar tinneem to mihsigi mehds,
 „Schuhpuli guldina brehkiti schei,
 „Schuhpo to, schuschina, eija pallej!“ —

„Kas luhst redsejs walgeem ar smaggeem,
 „Zas katru gribbetu faplehsst ar naggeem,
 „(Kà laudis teiz) winfsch kauz un blauj,
 „Zam azzis degg un dsirksteles schauj,
 „Zas feek'la nikns un sohbus pohsch;
 „Bet welti draud tas un welti kohsch! —
 „Zà lihds arridsan to Gehde darr':
 „Za splaud un ta pruhfschle zil ween warr,
 „Greesch sohbus un feek'la, gahna, lamma
 „Zo wihru — dsird to kaimina nammà —
 „Zu bende, tu slepkawa, neleetis
 „Un wairak! — Neeku ne behda schis!
 „Zà zauru deenu fudmallas eet,
 „Schi barrahs un lahdahs, schis schuhpo, dseed:

„Eija palleija! Zums falku pateef,
 „Zauns irr tas behrns, ohtra desmità ees.
 „Raunees man behrniu, teez prahstiga tu,
 „Memminu buhfi tu! Eija schuschu!“

„Bet lihds ka deena pabeidsahs,
 „Arr winnas dufmas aprimstahs. —
 „Zo wihrs tai flatt eeksch azzu sibli,
 „Zai paijo karstu waigu mihti:

Jo firds tai kuhst, teef rahmaka,
 Raud kluffam, kauna, schehlumä,
 Un schnuffstedama teiz: „Seltakais,
 „Atuemm' to kaunu man mihligais!
 „Tu paturri to dischu puffi,
 „Tu winnejs, piftums, untums kluffi;
 „Tew ohtruteef nu mihleju,
 „Ne muhscham wairs ne fehlettefschu,
 „Ne gribbu wairak brammeht, rahteess,
 „To fwehti fohlu; labbi klahtees
 „Duhs wiffeem tawäs kluffäs mahjäs:
 „Es dschwofchu kâ feewai klahjahs!“

Tas wihes teiz': Amen un istinne to,
 Nemm firdi laimigs us flehpi scho,
 To butfcho, to fchupfti, to noglauda,
 Teiz: „Gehde, tu selta feewina!
 „Paleez' jel mihliga fainneeze,
 „Tu jauka, flaista puflite.
 „Tew glabbafchu kâ sibli fpohfschu,
 „Ro firdi wehlefees tew dohfschu,
 „Ihds meh's ar zitteem isredsehteem
 „Tur nofkufsim pee Deewa fwehteem.“

Tee meerigi nu dschwója,
 Sirds Gehdei tikfe zittada.
 Zaur fo? — Zaur derrigu fchuhpeschan!
 Kas untumu pee feewahm mann,
 Lai fchuhpo tabs! Teem laimu wehle,
 Scheit gohda-wihra firds un mehle!

32.

D u h k u r i s .

(Stahstu-dseefmina.)

„Kam firds irr, fungi jeb puifchi preeksch!
 „Kas raudfistu dsihli fcho?
 „Nè fur fweeschu seltu bikker' es eeksch,
 „Norihjufi melnaja rihkle to.
 „Kurfch man warr rahdiht bikkeri fchahdu,
 „Lai paturr, lai glabba kâ famu tahdu!“

Zâ fehninsch teiz un no flints kalna mett,
 Kas augsti karr stahwi pah'r
 Pah'r pafauls jubru, ka wilni tur fchlett,
 To bikker' eekschâ fur atwarru wah'r.
 „Kas buhtu tas drohfschais, to fauzu preekschâ,
 „Eeksch dsillumu fcho ka fchautohs eekschâ?“

To gan fungi tam apfahrt, puifchi matt,
 Bet mutti turr, bihdamees,
 Leija, fur jubra tur trakko, flatt;
 Ne weenam tihf bikkeri pelnitees.
 Un tas fehninsch treschureis winnus jauta:
 „Ne weens woi no-eet tur drihst fchâ tautâ?“

Bet mehmi kâ pirmreis tee. Zè fohfsch,
 Kas no muifchneekeem, jauneklis
 lezz no to puifchu widdus itt drohfsch,
 Samu johst' un meh'teli nomett fchis
 Un fungi tur, gaspaschas rindes plattäs.
 Ar brighnum' us jaunekli brangu flattahs.

Un lihds tas klints gallam peestahjabs
 Un eeffatta dibbeni,
 Zee wilni, kas wirragâ noschahwahs,
 Arri kaukdami teef tur iswemti.
 Un gahsas fâ wehtra, no tahlenes schahze,
 Ar puttahm us augfchu no dsihles nahze.

Un nu burbule, wirrina, wahrahs un tschuhkst,
 Itt fâ sneegu wirf ugguni fweesch,
 Gaisu gaisôs flazzina puttâs un ruhgst
 Un pluhdi pluhdus bes gallâ fpeesch,
 Un ne grihb isfmeltees muhscham turklastu,
 Râ juhra wehl juhru tur dsemdinatu!

Det pehdigi gurre ta warra tam nu,
 Un melni par puttu-weef
 Plehsch us dselmu tas usschahwumu,
 Zauri fâ teefcham us elli eet.
 Teef eefschâ wilni no wilneem tur krauti
 Un ahtri ta wirragâ trikeri rauti.

Mu drihs, eekam bangas augfchup fplau,
 Mett krustu tas jauneklîs
 Un — jau kleeds, itt fâ sirdi teem ahra rau,
 Zee kas reds, fâ to wirrags irr eerahwis.
 Un tur slehpi tas to sirdigu peldetaju,
 Aiswerer to rihtli; ne nahs us klaiju! —

Un kluffi paleef pa besdibbeneem,
 Zikkai dsillumâ dohbi wehl kauz,
 Un pulkâ wahredeem ar bailigeem
 Ar Deewu tam kreetnam puischam fauz.
 Un dohbi, jo dohbi dsird to kauzam
 Un ar baideem wehl breefmigi pakaweht trauzam.

Pats eefschâ fweest ir frohni tu warr,
 Zeift: frohni, kas atnefs man to,
 Wunsch lai to walto fâ kehniusch arr;
 Es ne kahrotu dahrgaju lohni scho!
 Ko ta dsihle tur slehpust schahfdama sihwa,
 Ne isdibbina dwehfele laimiga dsihwa.

Dafch fuggis no ta weefsta kerts,
 Schi dselmâ stahwi bij rauts,
 Tur tas tappe fadraggatâs druffâs sperts
 Un mastis un tas andrus ween ahra fplauts.
 Un flaidri jo flaidri fâ wehtru duhjam
 Dsird scho tuwi jo tuwi schurpu ruhjam.

Un nu burbule, wirrina, wahrahs un tschuhkst,
 Itt fâ sneegu wirf ugguni fweesch,
 Gaisu gaisôs flazzina puttâs un ruhgst,
 Un pluhdi pluhdus bes gallâ fpeesch;
 Râ pehrkona wehtra dohbi tas brahse,
 Un gahsas kaukdamas augfchup gahse.

Un rau, fâ no wilnu wehdera welts,
 Spihd balts, tâ fâ gulbis kas,
 Un teef elkons un pakausis fpohschi pazelts
 Un ir airo no teefas ar puhlimu tas.
 Un irr pats! un arr eefsch rohku leeku
 Augsti to bikkeri rahda par preeku.

Un eewilke dwaefchu, nopuhsdamees,
 Un to fauli tas apfweizina;
 Sauz weens ohtram firfnigi preezajees:
 „Irr dsihws! tas irr klacht! To ne turreja;
 „No ta kappa, no wirragâ pluhdu-allas
 „Neffis sirdigais dwehfele sohbu gallâs!“

Un tas nahk: arri dsird winuus gawilejam
 Sewim apfahrt, — zekds tas kriht
 Kur fehninfeh, bikkeri rahda tam,
 Schis ar fpoohschaju wihnu to peepildih
 Rahd' meitinai fawai, fo kohschaju teize,
 Un tas jauneklis fehninam fazzihf steidse:

„Us fehnina weffelib'! Preeku gan,
 „Zè kur faulite fpirdsina muhs;
 „Tur appakfeh rahdahs breefmigi man!
 „Jel ne fahrd'najt zilweki Deewu juhs.
 „Un ne muhscham ne gribbat flattihf ar makti,
 „Ko tas schehligais klajjis ar baidu-nakti.

„Man dselmâ norahwe fâ lohdi fchauj,
 „Un awots, no klints-aisas fpeests,
 „Prett wehme man ftrauju, fâ fluhfcha to fplauj,
 „Nu tiffu no weddera-ftraumes es greefts,
 „Kâ fudmallu drippj-rattu tezzina, tappu
 „Sturbinahfs, es redseju wakkam fappu.

„Zè rahdija Deews, fam nodewohs
 „Man fâhi behdu-breemibâ nu
 „Tur issteepu klints-gallu dsillumds,
 „Es to glahbdamees tudalin apfebru,
 „Un tur fahre tas bikkers pee klintu farellehm,
 „Buhf' frittis bes tam eekfeh dibbena-ellehm.

„Jo debbefu dsillums appakfeh man
 „Kâ purpuris tumfeh gulleja,
 „Un jebfchu neneeka tur aufis flann,
 „Tur azzis ar fchaulschalahm eekfatta,
 „Kur fehfehrtutnes, firsartes, ohdses un puhli
 „Un breefmigi fusteja wella-ruhli.

„Melus mudscheja weekfâ mudschind's tihts,
 „Kâ glohdenu kamolis beef,
 „Pulks ahtu tur, lihdefu, ftohru pihts
 „Meganti nahze tè nahrsfitees.
 „Ar draudeem fahgainu rahdija fohbu
 „Milsu-fims un to rihtli plahfija dohbu.

„Un tur fahru, tif prattu fâ tahli warr buht
 „Mannim zilweku palihdsiba,
 „Baiglu ftopâ ta weeniga firds, furra juht,
 „Jtt weens eekfeh ta breefmiga fluffuma,
 „Kur zilweku bals nekad ne no-eetu,
 „Ar teem fwehreem turreju nelaimes-weetu.

„Zo bailès juttu; tè lihde klafte
 „Un us reis' fimtu lohzeftu fust,
 „Gribb fampf manni, bailigs ar mahnu-prahf'
 „Sawu klints-farru laidis, es dohmaju fust,
 „Un tulihf man trakkajâ wirragâ rahwe,
 „Bet par laimu man bij, us augfchu man
 fplahwe.“

Gan fehninam bija fo brishnitees,
 Winfeh teiz: Turr' bikkeri tu!
 Tu wehl fcho gredseni pelnifees
 Rau mirds tas ar deemantu glihtumu,
 Wehl weenreis ja dselmâ no-eeti, neffi
 Mannim sinuu, fo dibbeni redsejis effi.

Dsird fehnina meita to noffummuffi,
 Iuhds to tehru ta faldi fo warr:
 „Ne johkajat, tehws, jel tif neschehligi,
 „Winfch isdarrijis, fo neweens ne isdarr.
 „Un firdi ja mohja jums fahriba jauna,
 „Iai warreni kungi to puiffi leef fauna!“

Mu tas kehninsch drihs fakere bikkere
 Un mett ahtri to wirragòs eeksch,
 Zeiz: „Bikkere ja tu man atnessi,
 „Tew gohdafchu wisseem teem fungeem pa-
 preeksch,
 „Un apkampfi schodeen kà seemu to klastu,
 „Kas luhdse par tew ar tik schehligu prahtu.“

Zas fakampj kà no debbesim dwehfeldi tam
 Un eeksch azzim tam drohschiba spihd,
 Keds tahs kohschajas waidstaus eefarkstam,
 Keds bahla kà wiuna pee semmes kriht;
 Mu ja-eet tam pelnitees dahrgaju lohni,
 Lai dshwo, lai mirst, kriht eeksch ar johni.

Gan dsird, ka tahs bangas nahf atpakat schur,
 Un ka pehrkonu ruhkschanu darr,
 Za mihligahm aztinahm nolezahs tur;
 Nahf wiffi tee wilni, tee wiffi gan arr',
 Ruhz augschup tee schurp, ruh z semjup tee turpu,
 Zo puiffi neweens nefs schurpu! —

D s e e f m i n a s.

33.

Meitina no fweeschuma.

Kur mahjoja tee nabbadfischchi
 Eeksch leijas, nahze gadsfahrtà,
 Kà fahze lihgoht zihrulifchi
 Itt brihnum flaiста meitina.

Nei bij ta leija peedsimmuffi
 Nei sinn no kurrens atgahje,
 Bij tudat azzim pasudduffi,
 Kad labbas deenas nodewe.

Ar winnas nahze falda laime.
 Un winnai firdis atwehrahs,
 Zo gohdaja ta gannu-faime,
 Neweens tai warren usfpeedahs.

Za nesse pukkes, ohgas grohfi,
 Kas auge zittà semmitè
 Eeksch spohschakaju faules gohfi
 Un flaiстakaja pasaulè.

It weenam ta kò rohkà lifke,
 Zas ohgas nehme, pukkes schis;
 Zo baggats karris mahjäs lifke,
 Lai wezzais tas, lai jauneklis.

Itt wiffus mihligi fanehme,
 Bet nahze brucht' ar bruchtganu,
 Teem wiffai fmuikkas pukkes lehme,
 Wifsdahrgakaju wainafu!

34.

Seedu = dseefmina.

Râ spohschi rahdahs
 Man pafaule,
 Sibb drumas, plawas
 Spihd faulite,
 Un seedi speeschahs
 Is sarrineem,
 Un simtas balsis
 No beesumeem,
 Un preeks un luste
 No sirdim lihds:
 Tu debbes = ffaistums,
 Tu laimes = brihds!

Tu mihlib', mihlib'
 Jo seltaka,
 Ne rihta = debbes
 Wirs faul = kalna!
 Tu swehti brangi
 Taks druwinas,
 No seedu = duhmeem
 Tif baggatas,
 Râ, meitin, meitin
 Tew mihleju!
 Râ fmaidi patti
 Man mihle tu!

Tâ mihle zihrus
 To gaisu — dseed
 Un pirmas pukkes
 To rassu — seed,

Râ sirds man karsti
 Tew apmihlo;
 Tu darri jaunu
 Man, eelihgmo,
 Ra sinnu dseefmu
 Un dantfchu gan.
 Seed' allasch laime,
 Râ mihle man!

35.

Sweineeks.

Kur wilni kabh, kur wilni friht,
 Tur krasâ sweineeks fehd;
 Nemeerigs grohsa makfcheriht,
 Sirds ne warr ispuksteht.

Un kamehr fehd, un kamehr gaid,
 No juhras burbutâ
 Isfchaujahs ahra, mihli waid
 Itt flapja feewina.

Schi runnaja, fchi dseedaja:
 Kam krahpi waislinu
 Tu mannu nahwes = karstumâ
 Us augsch' ar wiltibu?

At prastu tu kâ siwtinai
 Tur patihk dibbeni,
 Tu semmê nahktu dsihle fchai,
 Kur effam weffeli!

Tee wilni kust, ne rimst ne buht,
 Tam aisenemt kahju trauz,
 Un firde tam pufst un fahpes juht,
 Rà tam kò mihla fauz.

Schi runnaja, fchi pafmehjahs;
 Pagallam bij ar ta:
 Pufs wilke ta, pufs grimme tas,
 To wairs ne redseja!

36.

Schrdeenitis lagsdigallai.

Pohga kluffâ eewu krumt,
 lagsdigalla mihliga.
 Wehfma dsiffe tumfchu ruhmi;
 Salda tawa dseefmina.

Affarina karsta dsimme,
 Salta waiga juhtu to;
 Sirdi behdu fahpes rimme;
 Tawa bals man eelihgmo!

Tehws un mahte, mahfas, brahti,
 Meerâ semmes klehpt dufs!
 Rà no mannas firde tee tahli,
 Slapjus juttu waidsinus.

Salla sable noklahj winnu
 Kaulinus; es fehrojohs
 Weentulis, af, dsihwibinu
 Aisraudaju firdehstòs.

Uf ar ka par bals labbu
 Tawu buhs man preezatees?
 Kurram uesteikt jauku dabbu?...
 Draugi wiffi schkirufchees!

Dshwoht, kam bes drauga tiftu?
 Nowihst weenam preeki schè!
 Weena firde, kò ne apniktu?
 Weenam tukfcha pafaule!

Dseedi mihla lagsdigalla,
 Putniu, faldi padseed man:
 Woi tu mannâ kappa-mallâ
 Pohgast drihs arridsan? —

37.

N o h s i t e.

Utraddu rohsit
 Es dahrsinâ:
 Par wiffahm pukkeh
 Bij flaitaka.

Rà faldu smarschu
 Ur' islaide,
 Ne tahwahs aiskahrt,
 Man eeduhre.

Zums lihgawitahm
 To stahstu es;
 Juhs tahdas pafchas
 Rà rohsites.

Ar flaiſtu gihmi
 Muhs peefauzeet;
 Tad effat bahrgas,
 Muhs mohzijeet.

Bet fo no rohſes
 Wehl ſtahſtiſchu?
 Es gahju prohjam,
 To pamettu.

Pehz atkal ſtattohs
 Us rohſiti:
 Za faulè bija
 Nowihtuſi.

Za mahzibina? —
 To lehti proht;
 Zapeh3 to labbat
 Ne gribbu doht:

Zuhs warrat rahdiht,
 Ka ſinnat to,
 Ja katra tudal
 Man nobutſcho.

J o h k i.

38.

Zaiſni parahdihts.

We3s ſawatneeks gan teizis irr no ſewis,
 Ka weffelu man effoht darrijs,
 Bet parahdu, ka ſahles man naw dewis,
 Zaur to, ka ne eſmu wehl nomirris.

39.

Gudri jautah3s, gudri atbildehts.

1.

Kriſch wehl irr bandeneeks,
 Zas wehl irr pahrtizzis!
 Teiz, brahliht, dſirdeht preeks:
 Ka mantu pelnijis?
 „To tudal fazzifchu,
 „Ja gribbi waku kaut:
 „Kriſch mah3 ar gudribu —
 „Tohs nabbadſinus plaut.“

2.

Kapeh3 tahds noſkummis
 Kriſch tomehr iſſtattah3s,
 Kaut mantu fakrahjis
 Un laimigs iſliffah3s?

„Kas wiinam firði greeſch?
 „Tew teikſchu, kas irr tas:
 „To warren ſmaggi ſpeeſch —
 „Iſſpeeſtas affaras.“

3.

Kriſch ubbags palizzis,
 Kaut gudris bija tas;
 Kadeht tas deedelis
 Ar wiſſas gudribas?
 „To pateikſchu tew arr,
 „Ja gribbi klaufitees:
 „Tas mainiht, trumpeht warr, —
 „Kad labbi peedſchrees.“

4.

Kriſch wahrgſt puſs nomirris,
 Pehz puſſchtotaja fuht;
 Kapeh; tahds negudris,
 Kad klahtees gudram buht?
 „To gribbu wiſſeem teikt,
 „Ja leekat zeenâ juhs:
 „Tam grubti nahkajs beigt,
 „Kas wella naggôs kluhs.“

40.

M i h k l a s.

1.

Semme dſilli mantu turr;
 Glahbt to ne warr zittur fur.

Kad tam mantu panemmam.
 Zitta jauna rohdaht tam.
 Schurp un turpu laſſi to:
 Waid un jauta ne par fo.

2.

Kas kruſtam ſchlehrſcham ſtreen,
 Kad waijag' teeſcham eet?
 Kas teeſcham pretti breen,
 Kad waijag' fahnis ſtreet?

Kas teepjahs winneht trauz,
 Kad ſeew' un behrni fuhds?
 Kas lahdahts, wellu fauz,
 Kad zitti Deemu luhds?

Kas katru noſſiſt draud,
 Kad zitti paſmeijahs?
 Kas darr ka Engels raud
 Un welli preezajahs? —

Kas irraid Deewam ſchehl,
 Kaut zilweks rahdahts gan,
 Par lohpu ſittaks wehl?
 Usminni, draugs, to man! —

Ja trahpeht ne warri,
 Kas eſſoht teeſcham ſchis?
 Tad laſſi zittadi, —
 Tas irraid: siqajqæd.

41.

Wahrda - mißklas.

1.

Dirwi dimeem ahra sprukke
 Sawá starpá kaujotees,
 GaiFu gaisds arri mukke,
 lihds ka bija radduschees.
 Barribu, ja schahdeem neffi,
 Schee to noriht ne peekuhst;
 Daudsreis arri redsej's effi,
 Ka no wehja leeli kluhst.

Treschais dsimmiß Paradihsē,
 Wissas laimes saudetais,
 Tahdus mohza wiffā wihsē,
 Kurreem irr tas mißtakais.
 Sirdi mohstahs, pahnemim prahtu,
 Allasch dsemde lihdsigus,
 leeku laimi peeneßs klastu,
 Peekrahpi wiffus zilwekus.

Kad pee debbes-welwes rahdahs
 Lumschā nakti blahsma drihs,
 Un tee dirwi preekshā stahdahs,
 Wail! tad redsam wiffus trihs.
 Kā tad waida, kā tad rauda
 Tee no winna fohditi;
 Manta winneem leelā gaudā,
 Uzim redsoht suddusi.

2.

Pirmi dirwi teefā strahda,
 Ugu sinn tee tahdeem doht
 Kas, bes ka tee gruhiti gahda,
 Weegli mantu pelniht proht.

Gruhiti waijag trescham dsihtees,
 Sawu pahrtikshanu guht,
 Waijaga no zitta bihtees,
 Klausigam un tiklam buht.

Wisseem trihjeem tewi rahju,
 Kad tu klausiht ne grippi,
 Palammā tew fluddinaju,
 Ka tu pirmem derrefi.

3.

Par fo tas gahjeis strahda,
 Ko winnam ne atrauj,
 Ko winsch ka sawu plauj,
 To pirmi dirwi rahda.

Kad winsch, kā putniusch kohkā,
 Neds peln, neds schkirstā leek,
 Par ubbagu winsch teek —
 Tam treschais tad nahht rohkā.

Kas pirmus gohdam krahjis,
 To trihjeem nofauzam;
 To sirgu flawejam,
 Ko tas us tirgu jahjis! —

La

derriga Laika-kawekka

ohtra pufse,

no

R. H u g e n b e r g e r,

Ahrlawas mahzitaja.

Ar raudadameem raudi,
Ar lihgfmeem preeku haubi!

Selgawâ 1827,
nee Jabna Weidrikka Steffenbagen un debla.

Der Druck dieses Buches ist gestattet, mit der Anweisung, daß vor dem Verkaufe desselben, in Folge des Gesetzes, sieben Exemplare an die Dorpatische Censur-Comität eingesandt werden.

Dorpat, Rath Theodor Friedrich Freitag,
den 27. Nov. 1826. Censor.

(L. S.)

Papreefch apfweizinaju,

Tew mihtais Laffitais!

Na tu to pirmu puffi no schahs grammatinas
buhstu ar preeku laffijis, wehleju un dahwaju
tew schein ohtru. — Abbas reises wairak
fweeschu fehflu esinu fehjis muhsu semmê, zer-
redams, ka ta derrehs un augloseeß. Kaut
patiftu ne ween Latweescheem, bet arri teem,
kas Latweeschu wallodu mihslo un labbi fapraft
dsennahs, fchi ohtra pufse! Naw waijadfigs,
ka stahstu, fur to fweeschu fehflu nehmu; jo
gudri sinnahs bes ta to labbu weetu, un teem,
kas to ne pasihst, welti to pee wahrda fauktu.

Likkai to faktu, ka flaweti sehjeji to pirmreis
Wahzsemnê irr issehjuschi. Lai gudri ir mannu
publinu pee tahs mihti uslubko, un lai Lat-
weeschi paleef zaur to jo baggati gudribâ un
attisfchanâ.

Uhrlawâ 20tâ deenâ Seedu-mehneschâ 1826.

1.

S w e f c h u m â.

Weentul's:

Weentul's? — Nê, tahds ne-esmu;
Jo nô mahjahm draugu garri
Atspihd man kâ faules starri,
Gahda beedribu.

Behdigs:

Behdigs? — Nê, tahds ne-esmu;
Jo to mihtu tumi juhtu,
Itt kâ ta pee firds man buhtu,
Manni fkuhystitu.

Laimigs:

Laimigs? — Nê, tahds ne-esmu;
Jo zaur affarinahm mannu
Allaschin firdsilgofchanu
Schê pehz tehwisfchu.

Zerreht:

Zerreht? — Sirdi fagaidu:
Winnâ faulê mahfas, brachtus,
Un itt wiffus mihtus tachtus
Atkal apkampfchu.

Za dseefma no pulkstena.

Dshvus sauju, mirroschus swannu, sibbinus mannu.

Remuhrejschi semmê zeetu
 Mahlu pohrmi, deggofchu.
 Pulksteni schodeen es leetu;
 Setti, flahst par paligu!
 Japlubst fahrestajeem
 Peeres fweedrineem,
 Meisteri ja darbs lai teittu;
 Bet bes Deewa to ne beigtu!

Dee darba, fo no teefas darram,
 Gan wahrds no teefas peenahfahs,
 Kad labbu runnu turreht warram,
 Tad darboschana paschkerahs.
 Za lai meh's taggad wehrâ leekam
 Zo, kas no wahja spehka nahst;
 Jrr negohds tahdam neprahstneekam,
 Kas neapdohmajis fo fahst.
 Zas irr, kas zilweku fche gohdahs,
 Us fo Deews prahstu dahwinajs,
 Ka winnam firdi sinna rohdahs
 No ta, fo rohka jaunu taif. —

Nemmeet labbas preeschu schkittas,
 Saufahm waijaga tahm buht,
 Ka tur wehl eefsch welwes dsittas
 Speesta leefma warra fluhst.
 Warsch fahst wirrinahst,
 Drihs ar alwu flahst,
 Lai tas fleekains missinsch fuhstu,
 Un fâ nahfahs leijohst pluhstu.

Ko dambja dsikkâ bedrê taifa
 Za roh' ar ugguns paligu,
 Zas appaksch tohrna juntu gaisâ
 Dohs skanni no mums leezibu.
 Zas scheitan ilgu muhschu baudih's,
 Un pulkeem aufis atdarrihs,
 Un lihds ar nofkummufcheem gaudihs;
 Un Deewa draudsi fawannih's.
 Ko leija fche tee semmes-dehli
 Pamih'schu nemm no listena,
 Zo pulkstens stahst' ar dselsu mehli
 Par mahzibu, kas skanniga.

Balti burbuli rau zellahs.
 Labbi! Maisihts missinsch fuhst,
 Sprufstu-fahls lai zauri weellahs,
 Leijohst ahtraki tad pluhst.
 Sahrnus nohst lai schker,
 Tihrs lai maifums irr,
 Ka no skaidra warra skanna
 Jaukâ, pilnâ balsi swanna.

Zo winsch ar fwehtu-preeku pohga
 Zo mihtu behrnu fanemdams,
 Zo fweizina no tohrna lohga,
 Kam dsihwes zekinsch usfahkams.
 Gull masinsch faldi; — laiku sinna
 Tam balta deena, nestundina.
 Un mahte mihtas ruhpes rahda,
 Par winna selta rihtu gahda. —
 Bet gads dsenn gaddu nerindams;
 Jau meitschu puifis atstahj; kohkâ
 Rahp aplam, aiskreen pasaulê,
 Tur mehro zekus, speeki rohka —
 Un fweeschneeks pahreec tehosemmê.

4
Zè, branga, glihtumâ to jaunu,
Un engelichu flaisumâ,
Tam prett' eet, nofarfst, waigâ kaunu,
Za daita meita pilniga.
Un jaunam wihram ilgoht greeschahs
Ne sinn kâ firds, tas probjam spruht,
Tam affaras no azzim speeschahs,
No brahtu trakka pulka muht.
Ofenn seltenites pehdu raffâ,
Zrr laimigs, teiz ta labdeenu,
Un smuukkumu no plawahm lassa,
Ar to tas pufchto mihtaku.

Uk leegas fehras, falda gaida,
Zahs mihlestitas seedu-brihds,
Kur azzî debbespreeki fmaida,
Kur firds baud fwehtu laimu lihds.
Kaut seltu muhscham winna weena,
Zahs jaunâs mihlestitas deena! —

Bruhnas paleek pihpes rettas,
Needrinu wehl eefchaufchu;
Ja tas apfahrt schôhbrechts mettahs,
Gattaws buhs us leeschânu.
Nu tif, selti, knasch'!
Zaraug' jauzums asch':
Woi kas trausch ar mihtstu maifahs,
Un us laimu fa-eet taifahs. —

Jo kur, kas bahrgs, ar daitu jauzahs,
Kur rupsch un mihtigs kohpâ fauzahs,
Zur jauka flanna noffande.
Kad kahds us muhschu fa-eet zerrehs
Zai raug, woi firds ar firdi derrehs,
Jo mahni suhd, bet schehlums nê.

5
Kohfchi bruhstes mattu-fprohga
Spohschais krohnis spihgulo,
Basniz pulksteni kad pohga
Kahsu laudis fabeedro.
Wai! ka dshwes fwehtku deena
Beidsahs dshwes seedu-laiks,
Krohniti kad peekarr feena,
Zaukais fapnis behg kâ twaiks.
Zee kahrumi schliht;
Woi mihtliba stahfees? —
Zee seedi wiht,
Bet augli krahfees.

Ahr' wihram kriht eet,
Us dshwiibas karru,
Zrr jaruhy ar warru.
Zas publejahs, stahda,
Salassa, fagahda;
Ko drohfschi ne fahktu,
Zai pelni tam nahktu?

Zâ fapluht tam no tuhtstoschahm weetahm,
Tam flehtis teek pilnas no dahrgajahm leetahm,
Aug mahjas, plafschakas neredsefeet.

Un eefschâ walda
Za faimneeze tikla,
Zo behrninu mahte.
Za pawehl gudra,
Zai faimeî mudra.
Un mahza meitas,
Un puifchus stûida;
Zai nebeidsahs mohkas,
Kust muddigas rohkas,
Sinn prahgtigi krahht,
Un pelni nahkt flahht.

Un ohsolu tihnès kraji puhru ne leegu,
 Ap ruhfdamu wahrpsu ta schkettere deegu,
 Nomahleti schkirsi peekraustiti teef,
 Zur willu kà sneegu, jeb audekli leef,
 Un peeschkirr tam derrigam spohschu kas rohdahs,
 Mei meerà dohdahs.

Un tas tehws atkal usluhko
 No tahs istabas gehwela galla
 Sawu laimu, to nomehro.
 Iihgfmi reds: augli kà duhmi,
 Reds to schkuhnu peebahstu ruhmi,
 Un tohs spihkerus fwehtibu pilnus,
 Un us druwahm to fehju wilnus.
 Iepodams leelijahs:
 Mança man nekustahs;
 Melaines auka warr brahst,
 Manni ta nespehs gahst!
 Bet kas derr ar dabbas=speshu
 Mulscham meeru, darra grehku;
 Nestunda, kà drihs ta nah!
 —

Labs! Nu warram leet us weetu,
 Lausums mirds kà deemanti;
 Bet pirms palaischam ka skreetu,
 Luhym Deewu tizzigi.
 Laukà tappu! Lees!
 Sarga nammu Deews!
 Kuhpedams eeksch ohsu kraujahs,
 Ugguns bruhni wilni schaujahs! —

Derr wiffur ugguns spehziiba,
 Ja prahts to farga, sawalda;
 Ko zilweks pataif, jaunu darr,
 Scho debbes=speshu flaweht warr.

Bet breefmiga schi spehziiba,
 Kad ismuht ta no zeetuma,
 Un paschàs pehdàs eefahf eet,
 Ka faules meita gaisà skreet.

Wai, kad winna pamuht klaijà,
 Iaišta wakkam, augdama,
 Celàs lauschu pilnàs, skraija
 Ieefmà wekkahs negantà! —
 Muls tee pirmi spehki waija,
 Mulsfu darbus nerauga.

Debbeschi to
 Semmi zeetu
 Ieij ar leetu:
 Debbeschi, kad wehtra schkett,
 Ieefmu mett.

Klau! No tohrna nowaida
 Nestunda! —
 Sarkni ween
 Tohrna pumpi! —
 Rihta blasfma tà nestreen! —
 Sawu dumpi
 Celàs klau!

Uskuhp rau!
 Ugguns puhga zekahs, baida,
 Celà garrà leefmu raida,
 Aug un wehjam lihds ta skraida.
 Zà kà zepli karstà gaisà
 Wahrhahs, balkus apfahrt kaifa,
 Stabbi gruhst, un lohgi spraija,
 Mahtes klaida, behrni klaija.
 Iohpi blaujahs,
 Wirf teem kraujahs.
 Wiffi skraida, glahbj un schkettahs,
 Gaischa, nakts kà deena, mettahs.

Rohkas rinde pafneeds rohkahm,
 Glahbt no mohkahm
 Ahdu spannus; — augfchup, stahwu
 Schluhteri leij straumi fawu;
 Kaufdamu dsird auku prahwu,
 Melle leefmu fchnahfdama.
 Sprehgadama mettahs ta
 Sautös auglös, fchkuhni, flehti;
 Zuntös, fpahrös degli fehti.
 Ytt kà trauz ar aufas fpehku
 Nisraut semmes fwarru lihds,
 Augfchup, eekam ateet rihts,
 Augdams aug par ugguns grehku
 Milsenis.
 Zsmiffis
 Aktahpjahs, fur Deewa warra,
 Zilweks, stahw, neneeka darra,
 Pehdigu reds aprihij ehku.
 Zededsis —
 Behdu leeta! —
 Wifs irr aufas pohstu weeta!
 Zaurös lohgu luhkös melnös
 Baigus matta,
 Debbes mahkoni ween flatta
 Pahr tur eeksch,
 Usmett wehl
 Pelnu tschuppeem,
 Mantu druppeem
 Zilweks azzi, rahd' kà schehl.
 Tad eet, to pamett puhzehm, fruppeem.
 Ky tam ar ugguns aprihjis,
 Tam tomehr naw — par faldu laimi
 Zas pahrskait fawu mihtu faimi, —
 Ne weens no mihtem pasuddis.

Tizzis irr eeksch semmes drohfschi,
 Pohrmi pildiht laimejahs,
 Woi tad usnahs arri kohfschi,
 Darbu, skunsti atmakfahs?
 Kad nu maitijeas?
 Pohrme plehsufees?
 Wai, famehr mums preefu-gaida,
 Warr buht nelaimi mums raida!

Zà tumfcham semmes flehpim pafchi
 Ir tizzam fawu nopelnu,
 Tam ustizz fehjejs fehklinu
 Un fagaidd, usdihgs winna knafchi,
 Ja Deews gribb, tam par fwehtibu.
 Jo dahrgu fehltu kapfehntina
 Mehs eefehjam nofkummufchi,
 Un tizzam ka no fahrfeem winna
 Usdihgs un seedahs debbest.
 Augstà tohrnt
 Gauda flann,
 Basniz pulkstens
 Behrehm swann'.
 Raudu-balf un flanna tahda
 Rahdam duffas weetu rahda.

Wai! Irr feewina ta mihta,
 Wai! Irr mahte winna labba,
 Ro ta bahrga nahwe fchlihra
 Jau no drauga, jau no wihra,
 No teem daiteem behrnineem
 Tam no winnas dsemdeteem,
 Augufcheem pee frustim tai
 Sawas mahtes laimibai; —

Ras tohs mihtus kophâ fehje,
 Bai! tas irraid atraifhts,
 Wiffa laima prohjam ffehje,
 Mahtei kaps irr atdarrihts.
 Nammu gudri wairs ne walda,
 Winna wairs naw nomohda,
 Winnas weetâ fehsh pee galda
 Swefchneeze nemihliga.

Kamehr atdseest pulkstens ehkâ
 Lai jums noschubst fweedrini,
 Tâ kâ putninsch fruhmôs lehka,
 Zit' un effat lustigi.
 Uslezz swaighsnites,
 Setteem preeku nefs,
 Wakkarâ tee pabeids strahdaht,
 Meisterim friht allasch gahdaht.

Knaschi kaph par fawu takku
 Zekawihrs par dischu meschu,
 Mahjâs tift ar pilnu makku.
 Pahreet aitas, blaujahs jehri,
 Pahreet mahjâs
 Staltu, brangu lohpu barri
 Mauj un mauro
 Un pee stakta durwim bauro.
 Wesums nahf,
 Eckfch tohp eerauts,
 R' dsu pee Krauts.
 Wirf us bohmu
 Sehsh ar fohmu
 Stabbulneeks.
 Plahweji, kad puhlinfch beidsahs
 Danzajt steidsahs.

Lirgus, eela paleef kluffi,
 Apkahrt ugguntinu krahjahs
 Draugi lihds ar faimi mahjâs;
 Pilsat'-wahrti tschihgst un ffehdsahs
 Wifs ar melnu nakti fedsahs.
 Bet tas namneeks sinnahs glabbats
 Drohshibâ,
 Blehdis naw no bailehm fwabbads,
 Jo tahs teefas aqs irr nomohdâ.

Kahrta, laimes-mahte fwehta,
 Tu no debbes isredseta,
 Sabeedrotas tautas rahdiht,
 Pilsatus un zeemus stahdiht,
 Ras no mescheem kophâ krahja
 Isklichduschus weenâ mahjâ,
 Zilwekus apmeklejust,
 Teefu, gohdu pee fchihruft,
 Weenodama zilwezibu,
 Zehwsemmes zaur mihlestibu!
 Ziklas rohtas mallu mallâ
 Kustahs, lihdsahs derribâ,
 Karsti kustedamees gallâ
 Wiffi spehtus israhda;
 Meisters, selki darbu darra
 Appakfch teefas pappahrneem,
 Kattris meerâ pahrtift warra,
 Pretti stahweht blehdigeem.

Saldais meerinsch,
 Weenprahtiba,
 Stahweet, stahweet
 Mihii muhfû pilsatâ!
 Lai neredsam jel to deenu,
 Nur to karra-wihru barri
 Plohshs schinni kluffâ leijâ;

Kur to debbes,
 Ko nu faules wehla leefma
 Ysgresno,
 Pilsatu kà zeemu breefma,
 Karra-ugguns apblahfmo!

Nu to muhru wakkam lauscheet,
 Sawu brihdi turrejees.
 Nzs lai preezajahs, — ne schnauscheet! —
 Ka man darbs irr isdeweess.
 Dohdeet wirf! Lai schtühst,
 Kamehr mehtels plihst!
 Pulfstens lai warr augfcham zeltees,
 Pohrmei wajjag pufcham schtelttees.

Kad meisters gibb, buhs pohrmei lausteess,
 Ar sinnu, kad tas laiks irr klagt;
 Wet wai, kad eefahf ugguns plausteess
 Un karstu warru pluddinacht!
 Kà stulbs un traks, ar brihwu fpehku
 Tas ruh; kà pehrfons, fpradsina
 To pahrplichfufchu welwes ehku
 Un elles leefmas isfplanda.
 Kur trakki fpehki wald bes prahta,
 Zur netiks laima dsendinata.
 Gribb laudis brihwi darriteess,
 Tad gohdam dshwoht neweikfees. —
 Wai, kad eefch pilfateem fahz maldihz
 Tas ugguns deglis fleppeni,
 Tas pulks lausch kehdi, pats gibb waldihz,
 Pats glahbteess mekle breefmigi.
 Tad rauts pee wirwehm, pulfstens manna
 To, kaufdams dumpi daudsina,
 Kas fwehtihz irr lai meeru swanna,
 Swann' warras darbu nestundà!

Mehs brihwi, weenadi tee flaiga
 Kerr meerigs namneeks sohbinì,
 Par eelahm, gatwahm dumpo, staiga
 Zee flepfami fapulzeti.
 Tad feewifchhas ar fwehru preeku
 Par fmeeklu darr negantibas,
 Ar sohbeem faplohf eenaidneeku,
 Ka firds wehl pufst, neschehligas.
 Ne kas wairs fwehts naw, no neweena,
 Arr wairf no Deewa nebihstahs,
 Tas labbais behg no blehsha; deenà
 Darr wiffus grehkus, nekannahs.
 Lai nemohstahs, to laumu fargi,
 Ta fwehra dufma breefmiga;
 Wet bahrgaks wehl, kà fwehri bahrgi
 Zrr zilweks mahuu-trakkumà.
 Wai teem, kas muhscham aklam dahwa
 Tahs debbes-fwezzes gaischunu;
 Ta nepihd tam, tas jumtà fawà
 To laisch, leek pelnòs pilfatu.

Preeku Deews man irraid dewis,
 Kau, kà spohschais aufeklis,
 Glichts un lihdsens pats no fewis
 Schtillahs ahra pulfstenis.
 Rinkis, zeppure
 Spihd kà faulite,
 Brunnu-bildu jauki gihmi,
 Stunstes darbam irr par sihmi.

lihgo! lihgo!
 Nu, setki, nahzeet eefchà gohdam,
 Lai pulfstenim meh's wahrdu dohdam:
 Par Meeru-swanni faufsim to!

Lai firniga faweenofchanâ
 Zo mihtu draudsi kohpâ swanna.
 Un tas lai turpmaf winnam kriht,
 Tadeht to liffe pataifiht,
 Lai pahre par semmes dsihwibinu,
 Zur appakfch sillahm debbesim,
 Zas pehrkons kaiminfch irr ar winnu,
 Ar swaigsnehm rohbeschi tur fchim.
 Lai fauft no debbes tas ne kawe,
 Kâ swaigsnes debbesklaijumâ,
 Kas eijohr radditaju flawe
 Un jauku gaddu pawadda.
 Us muhschibu, kas scheitan dsimnis,
 Zo lai ar warra mutti fweiz,
 Un laifu, kas ne muhscham rimmis,
 Lai mehro tas, un stundas teiz.
 Lai liktenim tas eedohd mehli,
 Kaut pars tas nejuht mihibu,
 Lai tomehr dsihwes raibu spehli —
 Zas wedd ar dseefmu flannigu.
 Kâ tomehr aufis isdemm gallâ
 Za flanna, fo tas noflande,
 Zâ lai tas mahza fchinni mallâ,
 Ka, kas no semmes, isnihts rē.

Taggad wiffi wirwês ferreect,
 Pulksteni no bedres ahr'
 Augfchup flannu walsti fwerreect,
 Debbes gaisâ pahre mums pahre.
 Welzeet, welzeet, rau!
 Gaisâ lihgô jau.
 Pilsatâ lai preeku manna,
 Meeru lai tas pirmreis swanna!

Gahjums us dselses = zepli.

Bij gohdigs fullains Pridditis,
 Un Deewu bihjees tas
 Ar ustizzibu kalpojis
 Pee leelkung' gaspaschas.
 Za labba bij un mihtliga;
 Bet tomehr arri dufmiba
 Ne buhtu winnu nogreesufi
 Zo pasteigt, fo ta praaffijufi.

No masa masa gaisfina
 Iihds wehslam wakkaram
 Zas winnai labpraht klauffja,
 Ne kad peettikke tam;
 Kad leelmahte tam teize: „klau,
 „Kam steidstâ tâ?“ bij azzî jau
 Tam affara, kâ firdi bihteos
 Lai leegt, us fo tam bija dsihteos.

Par to pahre wiffieem fullaineem
 Zo zehle leelmahte,
 Ar Engelifcha wahrduarem
 Zo daudskahrt usteize.
 Ne kalps tas winnai rahdijahs,
 Bet behrens, kam labpraht ustizzahs;
 Za luhkoja par azzu preeku
 Us faru kreetnu pawalstneeku.

Salabbad Jurrea pasirdschös
 Sahf niknums atmohstees;
 Schis fenn jau skauga padohmös
 Tam saunam padewees,
 Kä Gehgers ahtram leelkungam
 Un blehscha wahrdeem klaufgam
 No jafks kad winni mahjäs fkehje
 Tä saunas dohmas firdi fehje:

„Kä laimigi juhs, zeenigs tehws;“
 — Tä wiltigs eefahje, —
 „Jums laupihst meedstuu ne fpehf
 „Jeb kä firds = isbaile;
 „Jums irraid skaišta gaspascha,
 „Kas gohdu glabba kauniga.
 „To nohst = atwilt no sawa drauga
 „Besgohdis tikkai wolti rauga.“

Tè leelkungs peeri farauzis,
 Teiz: „Puifch! ko runna tu?
 „Woi feewas gohdam tizzejis,
 „Pats fewi peekrahpfchu?
 „Drihs lifchkis winnai peeglaudahs,
 „Man tizziba, klau, pasleenahs
 „Us zittu pamattu jo zeetu:
 „Tahds newaid wif, kas manni fmeetu!“ —

Tas ohtrais teiz: „Pareisi tä!
 „Jums apfmeijams tas buhs,
 „Kas gekkis dsimtä buhschana
 „Usdrihstahs apfmeet juhs,
 „Un winnai, kurrar kalpo tas
 „Kahd sawas launas kahribas. . .“
 — „Ko?“ leelkungs fauz un mehle stihwa,
 „Woi runna tu no kahda dsihwa?“ —

„Ka tad? — ko wiffi daudsina,
 „Woi fungam paslehptu? . . .
 „Bet ja juhs paschi gribbat tä,
 „Urr kluffu zeetifchu“ —
 — „Tu mirfi, funs, ja neteiffi!“ —
 Tä leelkungs fauze breefmigt, —
 „Kas kahribä tai rahdahs drohshä?“ —
 — „No Pridda runnaju, ta kohshä.“

„Tam augums labs un fmuks irr gan“ —
 Teiz blehdis tablaki,
 Un leelkungs tä kä drudsi mann
 Un skattahs breefmigi, —
 „Man brihnums, ka neredsejat,
 „Ka winnai ween tas azzi skatt;
 „Pee galda ne pehz jums ne skattahs,
 „Ais winnas krehfla wehligs skattahs.

„Kau dseefminu ko rakstijis,
 „Kur isteiz kahribu“ —
 — Tas isteiz!! — „besgohds isluhdsis
 „No winnas atmakfu.
 „Ta leelamahte schehliga
 „Gan flehpe jums to laipnibä; —
 „Bet pamukke man aplam blahdeht,
 „Jo, kungs! kas warretu jums skahdeht?“ —

Tè leelkungs trakkä dufmibä
 Us meschu nofkehje,
 Kur ugguns = zeplä karstumä
 Tam dselsi fakaufe.
 Schè kalpi kustahs nakt' un deen',
 Un ugguns = kwehli kurj ar ween;
 Sprachst dsirksteli un puhshahs plehschi,
 Ur uppi leefmas ne = isdsehshchi!

Zur uhdena un ugguns-fpehks
 Zrr kohpâ beedroti,
 Un fudmall-rats (kas redsejs, jehks),
 Zur grohsahs weenadi;
 Un mafchines tur klabbina,
 Kriht weffari pehz rakstina,
 Zur kalkam dsird un ehku tshihkstam,
 Kur zeetam warram jateek mihtstam.

Un divi kalpus peefauze
 Zas kungs, teem peeefakka:
 „Zo pirmu, ko es raidu të
 „Un kas juhs waiza të:
 „Woi kunga wahrdam klausijat?
 „Zur ellè to juhs eefweeschat,
 „Lai pelnòs fadegg leefmâs tahdâs,
 „Preeksch mannam azzim wairs ne rahdahs.“

Zas preeku darra swehreem scheem,
 Kas bendeht gattawi;
 Zo, zeetakas par dselsi teem
 Zrr firdis asoti.
 Ar jaunu plehschu puhfchanu
 Zee kuhre zepia wehderu,
 Kâ flepfawi tad karsti gaida,
 Lai nahwes-uppuri teem raida.

Un Zurreis Priddam fazzija
 Ka wiltigs leefulis:
 „Steids, brahl, jo leelkungs ahtrumâ
 „Pehz temis praffijis.“
 Un kungs tam teize: „Pridditi,
 „Us dselves-zepi muddigi!
 „Prass teem, kas krahfni nokuhruschi,
 „Woi kunga wahrdam klausijufchi?“ —

Un Priddis teiz: „tulihst, tulihst;“
 Un aiseet fataifahs;
 Bet peepefschi tam prahtâ kriht:
 „Man winnai jarahdahs!“
 Pee leelmahti teff, pateizis:
 „Man kungs us zepi fuhstijis,
 „Woi jums man naw kas ja-isdarra,
 „Zo Priddam jaklaufs jums fur warral!“

Un leelmahte tam atfakka
 Ar balfi mihtligu:
 „Es labpraht eetu basnizâ,
 „Bet flimmu dehlitu
 „Man jakohpj; eij tad, peeminni
 „Zur fwehtumâ man tizzigi;
 „Un kad tu fawus grehkus fuhdfi,
 „Tad arr par manni Deewu luhdifi!“

Par scho tik mihtu liffumu
 Zas laimigs nofteidsahs,
 Zeek zeemam zauri tezzinu,
 Un winnam parahdahs
 Za basnizina, pretti flann
 Tam pulksteni, kas flakki swann
 Un apshehlotu grehzineeku
 Sauz, lai tas luhdsahs debbes-preeku.

„Ja mihtam Deewam fateezi,
 „Tad nemuhzi no ta!“
 Za teizis ee-eet tizzigi.
 Zas fiuffa basnizâ.
 Mas pulzinsch tur bij fagahjis;
 Bet dseedacht ne bij usfahjis
 Wehl dseedatais. Zo zeenâ liffe,
 Un drihs pee mahzitaju tiffe.

„Es sinnu, zeenigs mahzitais,“ —
 „Za gohdigs teize tam —
 „Ra Debbes-tehws tas shehligais
 „Ne leedsahs tizzigam.
 „Tapehz juhs luhdsu peefauzeet
 „Ar manni winnu, pawehleet
 „Tam mannu leelmahti, kas labba
 „Zo flimmu dehsu mahjâs glabba.“

lihds Deewa kalps to fohlijahs,
 Zau biktes-dseefma flann,
 Ra firdis wisseem pazekahs
 Un fwehtu preeku mann'.
 Arr Priddis ee-eet fwehtumâ,
 Ar flaktu balfi lihds-dseeda,
 Kur biktes behrni grehkus fuhdse
 Un Deewa peedohfchanu luhdse.

Un lihds ta dseefma beigufees
 Eet gans preeksch altaru,
 Kur tizzigs pulks irr fakrahjees
 Dohd fwehtu mahzibu.
 Zed wiffi zekôs nomettahs
 Un Pestitajam nodewahs,
 Arr Priddis lihds ar firidi labbu
 Zo grehku peedohfchanu dabbu.

Zad arti fwehtu meelastu
 Zeem pafneedf mahzitais,
 Un wehl ar labba padohmu
 Zohs atlaisch. Nodseedajs
 Zad pateizibas luhgshanas,
 Par leelmahti wehl luhdse tas,
 Un daschu jauku wahrdu teize;
 Ar fwehtifchanu wiffu beidse.

Un Priddis zekôs pakrittis
 Tam kungam pateize,
 Un lihds ar zitteem isgahjis,
 Us zepli nosteidse.
 Tam firds bij weegla, meeriga,
 Un kamehr zekku staigaja
 Wehl daudsfreis pahstarus tas flaita
 Un wehlefschanas augfchup raida.

Zau duhmus reds no duhmekleem,
 Un kalpeem peestahjees,
 Zes fauz: „Woi kunga liffumeem
 „Zums klaufiht isdewees?“ —
 „Schee grihnedami luhpas treez,
 Us zepli rahdidami kleeds:
 „Zes apfshpts, labbu wairs ne kawehs,
 „Un leelkungs famus kalpus flawehs!“ —

„Schi atpakal pee kunga fkreem,
 Zai atbildeht warr tam;
 Kungs brihnidamees krustahs ween,
 Zo redsejs atteetam:
 „Zu, nelaimigs! no kurrenes
 „Zu nahzi, teiz?“ — „No zepla es!“ —
 „Naw teef! kur effi zekâ mittis?“
 „Zur ween, kur biju zekôs krittis!“

„No zums kad biju nosteidsees,
 „Peedohdeet shehligi,
 „Zad prahtâ man irr eefshahwees
 „Wehl jautahst leelmahti,
 „Woi man to pawehletu ta? —
 „Schi raidija man basnizâ,
 „Zur kahdu brihdi luhdsoht mittu,
 „Par zums un wiunas zekôs krittü.“ —

Un leelskungs dohmās palizzis,
 Isbihjees waiza tā:
 „Zeiz, fo tu zeplā dširdejis
 „Ro kalpi fazzija?“ —
 „Us krahfni rahdoht smeedami
 „Tee kleedse kà neprahtigi:
 „Tas apfohpts, labbu wairs ne kawehs,
 „Un leelskungs famus kalpus flawehs!“ —

„Un Jurris? — leelskungs eefauzahs
 Un ahri nobahle, —
 „Kas fuhctihts arr tur nošteidsahs,
 „Woi tas tew fatikke?“ —
 „Nè, kungs! tas naw man fatizzis,
 „Nekur to esmu mannijis!“ —
 „Nu — leelskungs fauze firdi fpeedis,
 „Deews debbefis irr teefu fpreedis!“ —

Tad, fo ne muhscham darrijis,
 Nemm Pridda rohku tas,
 Pee gafpafchu to noweddis, —
 Tai sinnams naw ne kas, —
 Zeiz: „behrnu fcho juns ustizzu,
 „Tas flaidraks irr par Engelu.
 „Kà flikti bijam apdeeneti:
 „Ar to irr Deews un wiwua fwehti.“

4.

P r e e k e e m.

Preeki, mums no Deewa dohti,
 Paradihses behrnini,
 Iihgfmi nahkam, aplaimoti
 Iuhfu fwehtā dšihwokli.

Kad juhs bureet, fa-eet tahti,
 Schirti kas neleetiba,
 Wiffi zilwefi tohp brahti
 Iuhfu fpahrnu pa-ehna.

Pulks:

Iuhfstofchi, juhs apkampt trauzam
 Mutti dohdu pafaulehm,
 Brahti pahr tam swaigsnitehm
 Miht, fo labbu Tehwu fauzam.

Kam par wiffeem laima lehme,
 Draugam buht par draugu fche,
 Kas few daitu fewu nehme,
 Iihds ar mums lai gawile.
 Dwehfeli kas eeturreis
 Weenu tikkai, peenemmams,
 Bet kas arr ne to naw fpehjis,
 Lai muhs atstahj raudadams.

Pulks:

Semmes wirfū prahtā weenā
 Mihilibu lai gohdā turr,
 To pahr swaigsniehm mekle fur
 Nered samu miht' un zeena.

Preeki wiffeem dšihweem rohdahs,
 Dabbas kruhtis dšerdameem,
 Iabbi tā kà launi dohdahs
 Rohschu-tekkās pakal teem;
 Nuttites zaur teem mums, kannās
 Wihns, un draugs, kas pahrbauidhts,
 Tarpis lai firdi laimigs mannahs,
 Stahw preekch Deewa Jerubihhts.

Pulks:

Zuhstoschi woi zekds krihtam?
 Radditajs woi nojehdsams?
 Prohreet, fur tas swaigsnu-nams,
 Pahr tahm swaigsnehm winnu mihtam.

Preekus faukt warr atspaidinus
 Muhscham dshwâ raddibâ,
 Preeki padsenn ritteninus
 Leelâ dabbas-pulkstinâ.

Puffles ahr' no dihgleem spaida,
 Saules ahr' no debbesim,
 Debbeslohdes apfahrt raida,
 Ras irr fweeschas kshkerim.

Pulks:

Lâ kâ faules ffreefchu wellahs
 Brangâ debbes aprinki,
 Tezzeet, brahti, preezigi,
 Warrenais, kâ winneht zekahs.

Speegeli, kâ spihd kas teefi,
 Usmaid' preeki dohmigam,
 Kad us augfch, fur tikkums, eefi,
 Zekku rahd' tee zeetejam.
 Saules kalnâ preeki stahdahs,
 Lizzibai nefs farrogu,
 Tee zaur plehsteem sahrkeem rahdahs
 Draudsibâ to Engelu.

Pulks:

Zeeeti drohfscha Deema faime,
 Zeeet us zittu fauliti,
 Pahr to swaigsnu-pafauli
 Buh's no tehwa fwehta laime.

Deewam makfah't, to ne warram,
 Winnam lihds buht peeklahsees,
 Behduli lai drohfschu darram
 Ar teem lihgfmeem lihgfMOTEES.
 Dufmoht, atfkaust, kas to zeestu?
 Peedohsim pat waidneekam,
 Affara lai to nespeestu,
 Schehlums frdi negrausch tam.

Pulks:

Parradi lai dshesti teitan,
 Ir lai falihgst prett'neeki,
 Deews pahr swaigsnu pafauli
 Brahti, spreesch, kâ spreedam scheitan.

Preeki ruhgst eefsch bikkerscheem,
 Dferroht seltâ fullinâ
 Iehniba nah't Sumpurnischeem,
 Ismissufscheem drohfschiba.
 Brahti kahjâs, knafchi kahjâs,
 Bikkirim irr jarinko,
 Augfchup raidiht puttâs klahjahs,
 Swehtam pateiksim ar to.

Pulks:

Ko teiz swaigsnu-rinki silli,
 Seerami kam prett-lihgo,
 Swehtam pateiksim ar to,
 Augfcham pahr to swaigsnu-pilli.

Drohfschu prah'tu behdu-deenâ,
 Newainigam paligu,
 Swehrestibu muhscham zeenâ
 Draugam, fkaugam taifnibu;

Nefabihfimees par trohni,
 Ne par nahwi behdasm,
 Tam, kas peln, to gohda-krohni,
 Poshstu mellu-perreklam!

Pulks:

Tuwi fwehtâ pulkâ beesâ!
 Pee scha wihna swehrejeet
 Turreht ko schein apshleet,
 Tas pahr fwaigsnehm dsird un teefa! —

5.

Zauna gadda labrihtinsch.

Aust ne grihb rihtinsch itt ne buht;
 Gull wiffi wehl, ne juttin juht.
 Lai dufs, ne mohdinafschu tohs,
 To widdu schein apskattischohs.
 Tu, mahkonin, ne staiga wifs,
 Spihd mehnef tâ jau nobahlis.

Naw farnas, baltas pulkites,
 Wehl wiffi kohki farmu nefs!
 Ar garrkuhleem irr ahlini
 Un pagrabb-lohgi nofegti.
 Mans pufsbrahlis to darrijis
 Un nakti pats irr aismuzzis.

Wifs dabbuhs gihmi zittadu,
 Es tâ to ne pamettischu;
 Buhs dahrsus winneem istihrecht
 Un agrus wisbulinus feht,
 Itdeenas waijag seedeem plaukt
 Un putneem krumôs-dseefmu faukt.

Ne weens ne kust, gull wiffi wehl.
 Bet rau fur stehrstinisch tupp. Man schein,
 Sirds weentulim irr behdiga,
 Es derru, tam bij feewina.
 Teem bads un truhkums usspeedees
 Un nabbadsini schlihruschees.

Tam taggad behdu-deeninas,
 Bes feewas, maifes, pa-ehnas.
 Lai gull lihds faule sohbd's spihd,
 Ne weens tam ne fakka lab'riht,
 Nei druppina tam brohkastu.
 Pag', puifin, tew es lihdseschu.

Ne weens ne kust. Wehl jagull teem.
 Irr jauka basnizina schein,
 Zeems isskattahs kâ pilkatinisch
 Un feschus nositt pulksteninsch.
 Nahk rihtinsch arri falsi nudeen,
 Tâ falsi, ka irraid ja-tell ween!

See mirroni ne ko ne mann',
 Teem wairak newa puhleschan',
 See faldi dufs, teem ne falsi wifs,
 Tohs kaps no behdasm isglahtbis.
 Schur tur irr tufschu weetina,
 Warr buht, to schogadd peepilda.

Kahds bahrinisch, kam wairs mahte naw,
 Tas gultinu schein atrafs jau,
 Wezs wihrinisch, wezza feewina,
 Teem duffas weetas waijaga.
 Râ gruhstas behdas spaida tohs!
 Es gulleht, labbu nakti dohs.

„Nu weena fwezzit' eedeggahs,
 „Un ohtra tumi parahdahs,
 „Jau flehges paklabb wakkamas;
 „Ah, durwis arr tohp atwehrtas.
 „Deews dohd lab'rihtin, lautini,
 „Jau biju fcheit par pufsnakti.

„Mans bahlinfch fohmu panehmis,
 „Par tumfu irraid aisbehdsis.
 „Rad azzumjefli ne buht' es
 „Scheit atnahzis, buht' nelaimes.
 „Woi smuks es fwehdeen' apgehrtâ,
 „No ferohdela kâ pafchuhsta?

„Labb' stahw man willu fwahrzini,
 „Un appakfch farkni kamsoti,
 „Un arri kohfchas bikfes man,
 „Klahst kabbar' pulkstens arridsan.
 „Un appakfch jaunias zepures
 „Man kuppli matti, lustigs es!“

„Weens apfkatt mannu tarbinu,
 „Tam brighnums, fo tur glabbaju.
 „Ne teikfchu, fo jums liktens lemm,
 „Ram kriht, lai to par labbu nemm.
 „Tur rohsties un ehrtfchli klahst,
 „Tohs fawrup ne warr dahwinahst.“

„Arr fchuhptu grohshas, tinneklis
 „Un derrefchanas gredsenis,
 „Ar bruhstes gohda-wainaku
 „Un kapfehrtinas atflehgu.
 „Ro teizu, leezeet ohmâ juhs;
 „Kas sinn, kâ riht ar winnu buhs?“

„Klufs prahtinfch laimâ, nelaimê
 „Girde-meeru Deews lai nowehle!
 „Kas lifchkis irr un wiltineeks
 „Un flinkis arr un palaidneeks,
 „Tam ne-atneffu fwehrtibu;
 „Rad gribbetu, to nefpehju.“

„Cit nu, tohs behrnus apgehrtbeet,
 „Ro teizu, draugi, paturreet!
 „Ja prahts jums, eet us basnizu,
 „Tad darrat darbu darramu.
 „Behg mehnef, ateet deenina;
 „Spihd faule debbes farknumâ!“

6.

Wakkara swaigsne.

Tu muhscham effi laikâ klahst
 Un prohti fauli gohdinahst
 Tu daita wakkar'-swaigsnite!
 Ro derram, gribbi muttit' fche? —
 Par pehdahm dohdahs pakal tai,
 Bet garram tapt taf ne warr fchai.

No dischahm masahm swaigsnehm ta
 Jrr faulei ta wifs mihlaka.
 Naw Aufekklis tai lihds ne fur;
 Ne pufs tik mihlu winnu tur.
 Kur tiklai patti staiga fchi,
 Ta lihds uemm wakkar' swaigsniti.

Kad agri rihta - blahfminâ
 Par dischu meschu pahrsstaiga,
 Pee rohkâs wedd ta meitinu
 Un rahd' tai kaln' un paleiju,
 Tai teiz: „Paleegi, ne steids wifs,
 „Drihs fahrums lehkt buhs pahrgahjis!“

Behrens tehrse, prafs' gan fcho, gan to,
 Zif faule sinn ta pamahz fcho.
 Winsch teiz: „Wai, memmin, fattedes jel
 „Kâ spihd par rihta raffu wehl,
 „Zif labb' kâ debbes-istabâ!“
 Schi fakka tam: „Ta Daugawa!“

„Woi wiffu drihs buhs redsejst?
 „Naw wakkas, ja-eet tahlaki!“
 Winsch rohku palaisch, lehzeneem
 Ekreen pakal, balteem debbescheem.
 Kad dohma, ka tam rohkâ fchee,
 Tee pasuhd tam, Deews sinn fur tee.

Jo tahli mahte pateff nu,
 Paleegi nahkt prett Daugawu,
 Sauz behrninu, tam teiz: „Ne kriht',
 „Nahz, gribbu tewi pawaddihet!
 „Scheit ahtri warri nosust man,
 „Kas buhtu man par noffumfchan?“

Pahr Rihgi tai wehl apstahwoht
 Un winn'pufs' leegi no-eijohet,
 Behrens tohp ar ween jo gurdenis,
 Ko gribb, ko negribb, ne sinn fchis,
 Ne mas wairs pa-eet ne spehji tas
 Un fatureis: „Woi tahkt irr?“ prafs.

Un kad ta kalnôs apstahjahs
 Zur farknâ twaikâ nolaischahs,
 Behrens eefahkt gurt, tai lihds tezzej's,
 Un blahfminâ mahjas eeraudsej's,
 Tas preekschautinu palaidis,
 Tai pakat zoppe peekuffis.

Nu gans ar lohpeem mahjâs leen,
 Sehsh putninsch klufs' un bambals f'reen.
 Un zirzeninsch arr' eetschirkst nu,
 Kâ wakkar' pah'r'rus f'aititu.
 Behrens dohma: „Kam nu kawetees?
 „Naw mahjas tahli, flawehts Deews!“

Un redsoht, kamehr tuwak nahkt,
 Tam gihmis appalsch spihdeht fahkt.
 Gaid durwis mahte weentule,
 Sauz: „steidsees manna pellite!“
 Tai preezigs flehpi nolaischahs,
 Pee mahtes kruhtim apgullahs.

Gull mihta swaigsnit' weffela,
 Tew katris labprahkt eerauga! —
 Ar sawahm spohschahm azrinahm,
 Kad firdim atspihd behdigahm,
 Jeb peekuffufcheem, wahrguleem,
 Ta faldu meeru nowehl' teem.

Arr zittas, swaigsnu-apgehrbâ,
 Mums rahdahs waigâ mihtigâ.
 Nau wiffur sabb un spihgulo!
 Tahs labbâ laimâ fadsihwo.
 Ne weens tur ohtram pahri darr.
 Kaut buhtu tâ wief semmes arr'!

Duhſch taggad dſetra wehſmina,
 Klahj ſtohrus drahna-miglaina.
 Duhſ laiks! Lai wiſſi pamaſam
 Pa-ehná meerá fa-eetam!
 Eij, lihſit', eenefs ugguni;
 Wehl jaſſait' wakkár' pahári! —

7.

Peeteezigs Semneeks.

Duhſ laiks! Eekſch kuller arriſan
 Jrr jakerr, ja-eepihpe man;
 Mahj'-jawedd arkl' un ezzeſchi
 Senn laukis dohma: deewsgan bij.

Kad kehniſch pats no runnahm nahſ,
 Par lauf' un meſchu meddiht fahk.
 Tad arr gan kullè mekle wiſch,
 Lihds pihpitè kuhp tabbazinſch.

Bet maſ turklaht tas preeku juht,
 Tam newarr lahga duhſcha buht;
 Jo ſeltais krohnis ſmaggi ſpeeſch,
 Naw zeppure ko gaisds ſweeſch'.

Gan nahſ tam balti rubbeli,
 Bet-daudſeem jadohd ohderi.
 Kad klaufahs, katris lihds un praſs.
 Un wiſſeem lihdscht ne warr tas.

Un faut tam ruhp, faut lihdscht ſeids,
 Ar fauli ſahzis, nakti beid,
 Un dohma dauds ko darrijis,
 Tak naw ne weenam iſtizis.

Un kad iſkahwees breeſmigi,
 Eet Generals us lehgeri,
 Tad arr gan eekerr kullitè
 Un ſawu pihpit' eefmeeke.

Bet ne-eet trohkſni tam pee ſird'
 Kur waidas ween un bungas dſird.
 Kaut apkahrt mettis rummaku,
 Ne weens ne ſlawe puhlinu.

No farra-breeſmahm, affinim,
 Warr paſiht kur bij ja-eet. ſchim;
 Tè ſaldati gull faſchauti,
 Tur no-eet zeems ar ugguni.

Un kad us leelu tirgu brauz,
 Tas wihrs, ko prezz'neel'-kungu fauz,
 Tas eekerr arri kullitè
 Un kahdu pihpit' eefmeeke.

Bet ne degg lahgi kundſin tew,
 Schehl kà tu behdigs mohzi ſew.
 Man bail to ſtattoht palikke, —
 Tew rehkeniſch ſtahw peeritè.

Eet ſmaggi tew, ſahp kameſchi,
 Naw deesgan, gribbi wairaki,
 Un ne ſinni kur likt, kur ſegt,
 Tapehz tew pihpe ne gribb degt.

Man kuhp un degg, irr weſſliga; —
 Gull kweeſchi dregná druwind,
 Ar rihta-raſſu ſwehtihs Deews,
 Ko farga wiſch, tas isdohſees.

Un Anndahetina jautra nu
 Man gaid ar siltu putrinu,
 Un behrnini nefs ziffumais,
 Pats ne siunu kurfch kohschakais.

Lapeh3 ar tihf man ispihpeht
 Wehl ohtru warru peelahdeht.
 Kas preezigs, darbu darrijis,
 Us mahjahm eet, tam smeekte wifs.

8.

Anfs un Brohne.

Man tikkai patihf weena,
 La teescham patihf man!
 Kaut meitinu scho dabbutu
 Scho schiglaku, wifsdaitaku,
 Wifsdaitaku,
 Man buhtu laimes gan.

Nu dee man meita tiktu,
 Man frds to meitu prafs'.
 La jautri ta ka zihruls dseed
 Lai gihmitis ka maggons seed,
 Ka maggons seed,
 Lai spohschas azinas.

Kad to no tahl es redsu,
 Man paleef karsti ween,
 Girds asoti man leegi mirst
 Un affara par waigu birst,
 Par waigu birst
 Naw lahgi nakt' un deen'.

La pirmdeen rihf ais affu
 Man peefauz mihligi:
 „Nahz uswelt Anfs! ko fehrojees?
 „Ne buht ne gribbi pafmeetees,
 „Wairs pafmeetees.
 „Tu flaidri pa-eeti.“

Lai buhtu ja-teiz bijis,
 Bet klufs es turrejohs.
 Ak buht' es tik jo pahrtizzis,
 Ne buhtu prahts tik ismiffis,
 Tik ismiffis,
 Gan teikt tai gadditohs.

Es eefchu drihs, es eefchu,
 La rawe rahziuds
 Lai teikfchu zif tik warrefchu;
 Ja ne rahd' gihmi mihligu,
 La mihligu,
 Lad eefchu saldatods.

Teef irr, es nabbags puifis
 Man tukfchas rohziuas,
 Bet gohdigs bijis allaschin,
 La smahdeht ne warr augumin',
 Mann' augumin',
 Par to naw bail ne mas.

Bet kas tur brifst par kruhmeem
 Un eefahf kufstetees?
 Tur patschabb, staiga beesumods,
 Wai Je! ja kahds — es isbihstohs,
 Es isbihstohs! —
 Ko teizu, klausijees.

„Scheit esnu, nemm' man, nemmi,
 „Ja warren eegribbi!
 „Jau Jahnds es ko manniju,
 „Kohpsch piemdeen drohfschi noprattu,
 To noprattu;
 „Kam tad tu ne-teizi?“

„Un naudas, ja tew truhftu,
 „Kam tadeht mohzi few?
 „Tew flaidra frds un tikkumi
 „Un wissu darbu faprohci,
 „To faprohci,
 „Un rau, man prahs us tew!“

Wai Prohnite, ko teizi,
 Woi tã kã facki man?
 Deems man no behdahm isglahbis,
 Tahs ilgak ne buht' iszeetis,
 Buht' iszeetis,
 Tew gribbu, gribbu gan! —

9.

M e i = m e h n e f i s.

Jau seema sudde, seedu-mehnefs
 Ar selta spahrneem lihgojahs eeksch gaisa;
 Par faules starreem mihti fmaida fchis,
 Kur semme puschfojahs, tam pukes kaisa.
 Kã bruhstei salko winnai krohnitis,
 Un bruhsganam ta bruhsgulku taifa
 No jaunahm pukkitehm un salkahm lappinahm,
 Ar seedu pumpureem turklahé isgrefnotahm.

Wissapfahet salkas smeijahs plawinas;
 Kur rihta-blahfmas lahft spulgo raffã,
 Tur stahdi spirkst un fehjas baggatas
 Dser dshwibu. Jau violites laffa
 Gaxx upmallu tẽ selta meitinas,
 No tautina tur dseed, kas mutti praffa;
 Pa krumu gannibahm, jau ganni stabbule,
 Un balti jehrini jau lehka faulitẽ.

Jau laiwas ezeht juhã sweineeki,
 Ar jauneem tihfleem eet us tahu sweiju;
 Kur fuggineeki brauz, pempst sehgeti,
 Zaur wilneem andrus isaxx waggas leiju;
 Pusch launadsis it fildi, mihtligi;
 Ar mescha-sohfs un gulbis, dsehrwe teju;
 Jau starfs us ligdu stahw un lepni pahrschẽina,
 Kad mahite pa tam gaxx uppi pazeera.

Ar bittites, tahs tiklas, mohduschees;
 Det waska-kanninas tik eeschuhn strohpã,
 Kur faldu, seeda-meddutinuu leef;
 Tee putnini jau pazett balsis kohpã;
 Ir besdeliga ligdã smejhufees,
 Tẽ fteen kã bultina ko lingo stohpa;
 Un zihruks laimigi jau faulei prettligho
 Un lagsdigallina tahs fehras atjauno.

Kad semmite tik kohfschi puschfojahs,
 Kad pukkites un salkas plawas smeijahs,
 Kad meitas seedu-krohni salaffahs,
 Kad gannu stabbule jau fkan eeksch leijas,
 Kad jehrini jau lehka gannibãs,
 Kad sweineeks laiwinã pee fawas sweijas,
 Kad bittes meddu peeminn, putni dseefminuu:
 Mei-mehnefs woi tad es ne-apdseedatu?!

10.
S i m b s.

Preeksch lauwu dahrsa fama,
Kur swehreem kautees lahwa,
Pats apsehdahs
Zas fehninsch; un augsti tam klastu
Ar gaspaschu, preilenu staktu
No kohreem tur flattijahs.

Un lihds ar pirkstu rahd, wakkam
Sprahgst durwis swehru-stakkam
Un tur ahra pamasam nahf
Pats lauwu; fahf
Apflattitees,
Kurp ees,
Un schahwa, kurne
Un krehpes purne,
Un isstaipahs
Un apgullahs.

Atkal fehninsch rahd; atdarrahs
Wehl zittas durwis nu,
Tur lauka ffreem
Aulehkschu,
Par traktu spehli
leels Zihgeris ween;
Lauwu tas eeraudsijis
Kauda schis,
Asti tad mett
Kinkti breefsmiga, schkett
Un issteepj to mehli;
Apfahrt lauwam eet,
Ar bailehm ka schkeet

Miurda dikti
Zad issteepjahs pikti
Un apgullahs.

Atkal fehninsch rahd; atdarrahs
No durwim zittas fo wakkam rauj,
Zihs lauwu-fakku tahs ahra splauj,
Kas uskriht, zihnitees gattawi,
Us to Zihgeri.
Schis grabhj tohs ar naggeem itt ascheem.
Un tas lauwu noruhzis,
Pazekahs pats: flufs irr wifs;
Un tur apfahrt schein
Wifsplehfigee
Gulstahs arr; jo jabaidahs pascheem.

No mallas ta kohra te
Kriht preilenu zimds, a re,
Zihgerim, lauwu-fakkm preeksch
Widdu tur eeksch.

Un, ka peesohbedama, preilene flau
Ustrunna brunnaskungu ta:
„Kungs, mihlojeet man tik gauschi jau
„Ka swehrejeet ik brihtina,
„Zad man usnemmat zimdu scho!“

Un tas brunnaskungs ffreem pehz to,
Nokahj drihs eeksch to pohstu-weetu,
Ka kautees eetu,
Negantu swehru widdu tur tas
Usnemmt to zimdu bes baillibas.

Zstruhkufchees, ar schaufchalahm
Kungi to flattahs ar gaspaschahm;
Un itt meerigs tas atnefs to zimdiru.

Ze flawu tam wiffi pretti kleedse,
 Bet itt ar aztinu mihligu,
 Kas tam fohla drihs laimibu
 To fanemm kohfcha wiltineeze.
 Un tas azzis tai zimdu eefweedis,
 Tai teiz: „Ne waijaga pateift wis!“ —
 Un us reisi tai firidi tas leedse.

11.

S e e m a.

Woi maifs irr zauref tur augfchâ jums? —
 Nu berr fo berr us galwu mums;
 Us dahrsu friht, us jumtu nahf,
 Ar warru dohd un fneeg fo mahf;
 Wehl fanahf leeli wesumi
 Pee debbesim, fur noffatti.

Kur zekawihrs irr tezzejis
 Eds usgrahbis, kas nobirris,
 Us kamefcheem irr lizzis, luhf,
 Us zeppures to nefs un muhf.
 Kam muhzi jel par ehrmu tâ?
 Neb' atnemta tiks mantina!

Lai eet fur eet, par aplohkeem
 Irr mizzes schohgu-meetneem;
 Râ kundfimi man rahdahs tee
 Un dôhma, meh's tee fmuuffakee!
 Ze lagfda fewi kohfchu juht,
 Un jumteem arr ne truhf't ne buht.

Kur flatti, wiffu fneedfufch fedf,
 Nei leelzektu, nei takku reds;
 Dasch fehflu graudinfch fihks un mas,
 Râ labbi glabbahs, apfegts tas!
 Lai zif ween patihf fneegu raid',
 Schis fawu Leela-deenu gaid'!

Dasch raibais putninfch arridsan
 Dufs appakfch fneegu kluffi gan;
 Ne mas ne behdajahs un waid',
 Arr fawu Leela-deenu gaid.
 Lai kawetu, tai jarahdahs,
 Pa tam fchis gull un apklahjahs.

Bet waffarinâ pirmejà,
 Kad faulitê dfeed besd'liga.
 Wifs kappâ mohst, af brihnums tu!
 Un nomauz lihka-kreclinu.
 Kur tikkai fchkirba parahdahs,
 Zur dshwi wiffur isfchaujahs.

Zsfalzis atfCREEN fwirbulinfch,
 Zif maifes-drufftu praffa winsch.
 Zspuhris; schehl to flattitees,
 Warr buht ar baddu puhlejees.
 Nu, puifir, laiki zittadi,
 Naw wiffâs waggâs graudini.

Nemm eekohfch! atstahj zitteem arr!
 Kas ehst gribb atkal ateet warr.
 Irr teef, kâ Deema-wahrdi fakk':
 „Nei fehj, nei plauj tee; pahrtteef taf.
 „Nei krahj tee fchkuhnôs, pagrabôs,
 „Bet Debbes-tehws taf barro tohs!“ —

L a u m i n a.

Man gaddijahs us benki fehst,
 Par garru laiku skallus plehst;
 Tè laumin' usmett aztinas,
 Nahk prafs: „Woi nasis taws irr afs?“

Dohd arri man Deew' paligu,
 Un lihds es usskatt, atbildu:
 „Tà greech, kà greech! Paldeews, paldeews!“
 Us reisi firds fahk fehrotees.

Schi prohjam dohdahs ahtrumā,
 Tik passattohs, nohst laumina!
 Es fauzu: „Siefniu pagaidi;“
 Schi ne-atbild man wairaki.

Un tamehr ehdeens wairs ne leen,
 Kaut usliktu man galku ween.
 Kad zitti gull par nakts widdu,
 Es aztinu ne aistaisu.

Nei darbs man wairak paschkirrahs,
 Pehz lauminas firds ilgojahs.
 Kur cemu, stahwu, prahtā schi
 Ko teizu, — teizu trafadi.

Zeef irr tai rohshes waidshnds,
 Kur Engelis eemihletohs.
 Tik mihtli faldi winna prafs:
 „Woi nasis taws irraid afs?“

Par nelaim' esmu dsirdejis
 Un redsejs to! Tas irraid wifs!
 Zaur aplohku, par birsi ta
 Man nosudde tur beesumā.

Kas useet lauminu man scho,
 Kas isteiz, fur ta peemahjo?
 Es tezzeschu ko warredams,
 Ka sinn wehl putninsch nokerrams!

Dee kaimineem, pa mahjweetahm,
 Pa fehtahm un par istabahm
 Es klaufchinaju; lauminu
 Ja ne-atrohnu, nosirgfschu!

A u s u - p u h t e l s.

Ausu-puhfels irr gatams; nu behrnini
 nahzeet un ehdat!

Iuhgsm kohpā papreeksch mehs: „Wiffas
 azzis gaida“ —

Bet juhs fargajatees, ka nenotaiseet man
 melnus

Galdautu, peedurknites! Deews gaufin'
 un augeet un breesat.

5 Ausu-graudinu tehws starp birsehm ar
 strahdneeka rohku,

Schjis pawassará, tad no-ezzejis arri
 kohfschi.

Audsis un eenahzees, bes ka tam tehtis
 ko lihdses's;

To tas debbesu Tehws ar famu fwehtibu
 padarr.

- Proheteet, behrni, ka gull eeksch miltaina
 grandina zeeti
- 10 Dihdsinsch mafs un shts; ne, ka tif
 fnaustu tas drufzin,
 Ne; tas gull, ne wahrdu ne teiz, ne=ehdis,
 ne=dsehris,
 Ramehr strihpitè dufs eeksch semmes, kas
 irdena, mihtsta.
 Bet tat strihpitè nu, par miklu stumu,
 mohstahs
 Sleppeni tas us weenreis no dsilla,
 kluffaja meega,
- 15 Steepjahs, lohzehtus kufst un shtsch no
 grandina fullas,
 Rà jau shtdams behrns, tif ween ka tas
 nebrehz un neraud.
 Kluis jo disch pa tam un kluffam jo
 kohsch un jo spehzigis,
 laukà no tinneem tas spruht un issteepj
 fakniti masu
 Semmè jo dsilli nu, kà pahrtift meklejis, —
 pahrtteek.
- 20 Pabarrojees tas wehligs kahro jannu ko
 sinnah, —
 Rà tur wirfù gan irr? Jtt sleppeni,
 bailigi kshke
 Uhra no semmes tas; tu brighnums! kà
 winnam tihk tur!
 Michtais debbesu=tehws tam nosuht Engeli
 semmè:
 „Aisnessi tam kahdu lahstti raffas, ap-
 fweizini winnu!“ —
- 25 Pawehl Pats. Schis dserr un tam
 smelke, tas steepjahs. —

- Saulite fuffkojusees, ar raffà masgatu
 gihmi
- Addekli rohka nahf par kalneem pahri,
 kà spohscha!
- Un pa debbesu=zehtu jo tahli nu patekk
 un augsti.
- Add un noskattahs, kà mihliga mahte
 pehz behrnu
- 30 kuhko; stattotees ta dihdsinam usfmeijahs
 mihti.
- Un tas spirdsina to, lihds paschahm
 faknitehm appaksch,
- „Grefna gaspascha gan, un tatschu tif
 mihliga, — labba!“ —
- Ko ta gan add? — Nu, mahkoninu no
 debbesu=twaikeem;
- Pillina jau, tà smalki papreeksch, dohd
 leetutinu tad labbu.
- 35 Dihdsinsch nodsexrahs, tad atpuhsch weh-
 jinsch, to noschaid.
- Schis nu teiz: „Ne par mafsu nu
 lihdsichu wairs appaksch semmes,
 Ne par ne ko! — Palikschu schè, lai
 man eetu kà eedams!“ —
- Ehdeet, behrnini juhs, Deews gaufrin'
 augeet un breestat!
- Suhra deena nu gaid us dihdsinu.
 Mahkonu pulki
- 40 Sakrahjufchees pee debbes par nakt' un
 par deenu. Ta faule
 Suhd ais teem, arri sneeg pa kalneem,
 irr semmaki kruffa.
- Wai kà tas aufst! Rà trihzejis rauda
 mans nosallis dihdsinisch!

- Semmite fassita, tam mas kas irraid ko pahrtift.
- „Woi tad faulte“ — teiz tas — „no-mirrusi, ka ta nenahf?“
- 45 Woi tai bail, ka falfst? Ak kaut jel buhtu, kur biju,
Palizzis, itt klufs un mas eefsch miltaina grauda,
Mihksta semmitè tur un miklà fittumà guldehts!“ —
- Kedseet, behrni, tà mehds mums klastees!
Zapat arri teifseet,
Kad buhs ja-atstahj no mahjahm un fweeschòs laudis
- 50 Ja-eet, jayuhlejahs un maisit' un apfeggu japeln:
„Ak kaut buhtu jel es pee memminas aiskrähfi guldehts!“
Zai Deews lihds! Arr behdahm irr gals!
Negg labbaki klahfees,
Zà kà notizzis irr tam dihdstiam. —
Waffaras deenà
- Mihkstais wehjinsch puhfch un faule tif fpehziga patekk
- 55 Kalneem pahr un luhko kur dihdstinsch un muttes tam eedohd.
Zautra duhscha tam nu, tas ne sinn ar preeku kur dehtees. —
Brango pa masam arr ja: plawas ar fahlit' un pukkeh'm,
Nopehrwetahm, pa masam kesberes seed, salko pluhmes,
Kudsfichi nemmahs ar ween un fweeschfi kà fuplajee meeschfi;

- 60 Ausina manna teiz: „Es nepalikschu teem pakal!“
Lappinas isplefch nu, — kas buhtu tai tahdas gan audis?
Stohbrinu rahd, — kas pumpe zaur truhbitu truhbitehm zauri
Sullu no faknitehm, lihds gallineem, eewaffu pilneem?
Aismettahs wahrpina, plaukst un fchuhpojahs, lihgojahs gaisà, —
- 65 Zai man ir teiz jebkähds: kas irr tai pee deedsina salka
Plaukas peekarrinajis, wifsapfahrt ar meistera pirksteem?
Engelischfi, kas zits? Par waggi waggahm tee staiga
Schurp un turp un stohbrà no stohbra teem puhlina deesgan.
Karr arri seeds us seedu pee fshkas, schaubigas plaukas;
- 70 Ausina manna stahw, kà bruhstite basnizas-frehflà.
Nu jau graudi tur eefsch, gan fshfi, bet aug tee kluffinam,
Mannih aufina fahf, kà buhs ar winnas jo prohjahm.
Wabbolitai nu nahf, arr' muschas apfehrstees pee winnas,
Luhko fo ta darr, tai padseed: Eija palleija!
- 75 Spihgulis arri nahf, tu Deewin ar wehjlukturinu
Nakti kad fwezzite degg un muschas un wabboli gulstahs.

- Ehdeet, behrnini juhs, Deews gauſin',
augeet un breeſtat!
Plahwufchi feenu pa tam; un keſberu-
ohdſinas melnas,
Pluhmites laſſijufchi, fur auge pee dahr-
ſina ſchohgu.
80 Kudſus farehmufchi, kâ kweefchus un
kupilajus meechus.
Nabbagu-behrnini tad ſtarp ruggajeem,
baſſahm ar kaſjahm,
Wahrpinas kalaffa, fur pelle palihdſeiſſi
winneem. —
Palikufchus nu weenreis balganas auſas.
Ar graudeem,
Miltaineem, lihgojuſees, teiz auſina:
„Palikt man netiht!
85 Prohtu ka ja-eet man buhs; ka darrifchu
weentule ſcheitan,
Starp ſcheem ſtunguriſcheem un nowiſtu-
ſcheem rahzinu-wihrkſchnehm?“
Rad ar mahtes par ahr' irr gahjuſchas
Eewia' un Prohni',
Pirkſti jau falluſchi tahm no riht' un
wakkara wehli. —
Tad nu weenreis to mehſ piawam un
weddam us mahjahm.
90 Peedarbâ, no puttekteem pilna, to kuhle
par nakti;
Tad iſtihrejufchi, tohs ſkaidrakus graudi-
vus kaſlâ
Eebehram, ar uhdeni kweldejâ tohs, un
faule
Iſſchâudetus tohs malla wehl ſudmallâ
miltôs;

- Eelikk' paldikâ tohs, un peenu no gohſni-
nas raibas,
95 Saruhgufchu, tam memmina lehje wehl
pah, un ta litte
Pahru deenu to ruhgt; tad ar frohjumu
dewe jums baudih't.
Ro? — woi lihdis irr jums, woi gahrds
irr bijis jums behrneem?
Karrohtes noſlaukeet! Iai luhdſam: Pa-
teizat tam Kungam —
Stoklâ nu dohdatees; ſchê grahmataſ
nemmat no plaukta;
100 Nekrihtat, apſtattajtees un atbildat ſmuſſi,
kad jauta!
Mahjâs pahrnahkufcheem es dohſchu jums
ahbolu katram.

14.

Waktneeka = ſaukums.

- Klau, lautini, pulkſtena ſittenus!
Eas noſſite taggadin deſmitus.
Iai Deewu luhdſ un gulleht eet,
Kam meers irr ſirdi, ſinnafect,
Eas ſaldi duſſehs. Nomohdâ
Par nakti debbes-aztina.
Klau, lautini, pulkſtenis atkal ſitt!
Eas noſſite taggadin weenpazmit.
Kas wehl pee darba noſwihdis,
Kas frohga trumpe, neleetis,
Eohs peeminnu wehl pehdigi:
Iaiſs irr! Eit, gullat weſſeli!

Klau, lautini, pulkstenis atkal šit!
 Tas nositte taggadin dirw pazmit.
 Kas pufsnakti wehl fehrojees,
 Cefsch behdahm, fahpehm noraudees; —
 Deews dohf tew weeglu bristinu,
 Tew darrihf jautru, wesselu!

Juhs lautini, pulkstenis šitte, klau,
 Tas nositte taggadin weenu jau.
 Tu, kas ar sagla padohmeem,
 Par zekkeem eeti netaisneem;
 Nakts tumšiba tew mas ko feds:
 Eij mahjās, šleppens fohgjis reds!

Juhs lautini, pulkstenis šitte, klau!
 Tas nositte taggadin dirwi jau!
 Kam, eekam deena taifahs aust,
 Sahf atkal ruhpa širdi graust;
 Meeegs aiseet wolti mulkischam,
 Deews gahda! ko tad behdajam?

Klau, lautini, pulkstena šitenuš!
 Trihs nositte taggadin, peezell muhs.
 Jau rihta-gaischums parahdahs,
 Kas fweiks un wessels atmohdahs,
 Iai Deewu šlawe preezigi,
 Un no-eet štrahdaht tikfufchi! —

15.

S t a h r e i s.

Ū šahrka-kungs tu mahjās, rau,
 Un dihfka wahrdes raugi jau!
 Cef prohjam seema, dohmajam,
 Nahks labbaks gais tā pa masam? —

Jau sneegs irr wišfur iskuffis,
 Šalsch arri lejā palizzis;
 Un šaidru debbes redseht warr,
 Puhšch šiltais, mihtštais wehjinšch arr'!

Bet klau, tas runna Pinništi!
 Woi kahdu wahrdu šaprohti?
 Par juhru nahf no taštēnes,
 No kahdas fwešchas šemmites.

Ko šinni jaunu pateikt mums?
 Prett pufsdeenas, tā šlahjees jums?
 Ko darra melnōs lautinōs,
 Woi pahrdohd wehl tā wehrgus tohs? —

Šahs šchauras bišfes, šarkanas,
 Šan Šprantschu-šemmē pašchuhčas?
 Kur nehmi melnus špahrnus tu,
 Un tahdu garru deggonu?

Šalabbad gan ne waidšēja
 Šif tahši reiseht fwešchunā,
 Par uppehm pahr, par juhru proh:
 Šchē pat itt lehti dabbu to!

Mums arr tā pufslihds isdewees,
 Šaut dašch irr aplam peekrahšpees,
 Šas šawas mahjās usfazej's
 Un apzirnites iskufšchēj's.

Šahds leelmannis gan šiffahs drohšch,
 Bet nu tam wišfōs šaulōs fohšch,
 Šad taifahs špeeki rohkā nemt,
 Šeb šehtā badda šaulus fremt.

Za kofsch, jauna brihwiba —
 Bet kusch! no tahs naw jarunna!
 Kad lautini jo gudri buhs,
 Tad arri teescham brihwi kfuhs! —

Gan daschas behdas sirdi speesch,
 Bet wiffu — Deews par labbu greesch!
 Tu pahrschkinina: „Zas teef irr gan!“
 Nei mulkitis tu rahdees man.

Eij, memmin, atwedd puifi schur!
 Nau, dehlin, stahrkis mahjäs tur!
 Sakk' tam: „labdeen! fo pahrneffi?
 Woi manni wehl tu pasihsti?“

Swesch winnam effi palizzis,
 Jo disch un kofsch pa=audsis;
 Zew mattini jo kuplafi
 Un jaunas biffes, kamsoli.

Winfch pahrschkinajis klip un klap,
 Ar ween wehl plahpe plap, plap, plap;
 Kä dascham labbam wihrinam,
 Wehl dauds fo stahstih patihk tam.

Bet deesgan, stahrkih, atpuhschees!
 Ko teizi, sinnam, wifs irr teef!
 Tu preezajees par isstabu,
 Ko scho gadd jaunu buhweju?

Mums ugguns wezzu panehme
 Un wiffa manta fadegge.
 Bij gruhdas behdu=deeninas
 Un birre daschas affaras!

Bet tas, kas pahrwedd putniaus
 Un barro jaunus frauflifchus,
 Zas arri muhs irr scheslojis,
 No leelahm behdahm isglahbis.

Un fur tif luhfo, — luhfoht warr
 Zur winna paligs atspihd arr',
 Kä gaismina pehz tumfibas
 Un faulite pehz nakfninas.

Eij apraug' arri widdu sché,
 Man dohmas, ka tew patifts tè.
 Zew manna plawa sinnama,
 Par kreifu rohf' ais affas ta!

Za wahrdiri gaxe upp'mallu
 Tu dabbu, ne=aisrihstees tu!
 Bet luhdsams mannas bittites
 Man ne=aisteez'! jau meddu nefs.

16.

S w e h t r i h t s.

Sweshwakkars teiz' us fwehtrihu:
 „Nu gulleht wiffus aisweddu.
 „Par mallu mallahm strahdejschi,
 „Bij meegu-pilni, slahbani.
 „Man pascham arri meedstusch nahf,
 „Un aztinas drihs aiskrist fahf.“

Ihds diwpazmit nu nosfite,
 Nafks flehpiti tas apgulle.
 Teiz' fwehtrihstinsch: „Nu fahrta man!“
 No gultas zehlees arridsan,
 Ar meegu kaudamees arween,
 Zas swaigfnehm pakaf aufschup leen.

Tad weenreis azzis istrinnis,
 Eet klagt pee faules durwim fchis.
 Za gull wehl kluffâ kambarâ,
 Schis klabbina pee loh'flehga,
 Un faulei teiz': „Eit augfcham nu!“
 Za teize: „Zulih't uslehtfchu!“ —

Winfch leegi, pirkstu gallôs, fahp
 Un jautri kalna-wirfû rahp.
 Ne weens to ne reds, wiffi dufs,
 Ne weens to ne mann', wifs irr klufs!
 Zas zeemâ kluffam eenahzis,
 Teiz gaitam: „Kufch, ne plufschke wifs!“

Un ja tad weenreis atmohstees,
 Un labbi gullejs, peezekees,
 Tad stahw tas faules-fpohschumâ
 Un raugahs eeffchâ lohdsinâ,
 Ar fawu mih'tu gih'miti
 Un puzzinu wirf zeppuri.

Winfch muhscham gohdigs, teizu jums,
 Un ilgaf gulleht palauj mums, —
 Us ohtru puffi pagreestees,
 Kad faulite fenn fmejhufees;
 Eif leegi tadeht atgahjis,
 Zur stahw un mih'ti raugahs fchis.

Râ fpihgulo, fur flattohs es,
 Zahs rihta-raffas pehr'lites!
 Râ wehjinfch flits! Râ wiffur kohfch!
 Râ jauki seedu-fmarfchas ohfch!
 Un masas bittes knafchi ween
 Par fwehtdeenu pehz meddu f'reen.

Râ brango muhsu dahrsinâ
 Tee kohki seedu-kohfchumâ!
 Zur farknas tulpes, wioles
 Un faulgreesfchi, ruhtenes,
 Arr balti, filli wisbuli;
 Zur eeraug paradih'siti!

Zu fwehta, kluffa stundina,
 Râ firds irr jautra, meeriga!
 Ne kur ne dsird: „Nu Waggâ! Kef! —
 „Deews dohd labrihtin“ un „Paldeews,“
 Un — „Paldeews Deewam jauks!“ —
 irr wifs,
 Ko fwehtrih'tinfch irr dsirdejis!

Un putnini tam prett lihgo:
 „Zu Deewin!“ — dseed — „jau redsam to.
 „Winfch ateet debbes-jaukumâ,
 „Zaur lappinahm fpihd ligsdinâ!“
 Sah't ziglis pirmais rahditees
 Zas fwehtdeen-fwahrfôs apgehrbees.

Bet klau, nudée, jau swanna tur;
 Nah's mahzitais itt laikâ fchur!
 Eij, Gehdin, atnefs drahninas
 Un arri dseefmu-grahmatas!
 Un apgehrbees itt ah'tri tu,
 Zew dohfchu fawu puzzinu!

Wiss is nihst.

(Tehws ar dehtu sarunnajahs us zettu, no Kandawas us Nihgi par nakti braudami. Noswaigsnojees.)

Sehns teiz:

Driht allaschin, kad Kandawâ ta pils,
 Ta wezza, parahdahs, man arri prahtâ nahf,
 Woi kahd'reis, teht, arr buhs tâ fagruis
 Tas nams, fur mihtam. Kau tee druppi tur
 Râ mirron'kauli gull un schausmas nahf,
 Jo noskattahs us teem. Vet muhsu nams
 Râ basnizita stahw us kalnu, lohgi spihd
 Un spihgulo, kâ preeks irr skattitees.
 Teiz, tehtiht, notiks arri winnam tâ? — —
 Man dohmas, ta jau ne warroht tas buht!

Tehws teiz:

Wai dehtin, kadeht nè? — Ko schkeeti tu? —
 Wiss rohдахs jauns un jauks un leen ar ween
 Us wezzumu, lihds fawu gallu nemm.
 Ne neeka ne stahw klufs. Klau leeja teff
 Tas uhdentinsch! Pee debbestim usluhko jel
 Tohs swaigsnu pulkus! Woi tee kluffu stahw?
 Ne wissi kust no weetas, nahf un eet.

Irr tâ, skatt azzis man kâ gribbedams!
 Wehl effi jauns; tahds biju weenreis es,
 Nu zittadi man irr, jo wezzums nahf
 Un eefahf speest, un kad es brauzu nu
 Us Zelgawu, jeb Slohku, Nihgi wehl,
 Ween' alga, zellinsch wedd — us kapfehtu, —
 Woi noraudees, woi nè! — kad effi tu
 Tahds wihrs kâ tehws, tad schè wairf ne-efmu,
 Un aitas, fahas ehd pa mannu kappu tad.

Pateesi, muhsu namminsch wezs paleef,
 Jf naktis leetus skallo plahnaku,
 Jf deenas faule winnu kaldina,
 Un pakkhds kirpis grausch un kirpas bahst,
 Teff jumts, pill zaur par behnineem un elsch
 Zaur schkirbahm wehjsch. Pa tam tad arri tu
 Wehl aismeegi; nahf behrnu behrni tad
 Un lahpa tur. Pehz pamats eefahf puht
 Un feenas schkoghjahs, ne ware turreht wairs.
 Un kad to diwi tuhstot' lihdsi skait,
 Tad fabirris irr wiss. Arr zeems irr pasuddis,
 Kur basniza, fur muischa patti stahw,
 Well arflu turpmak —

Sehns teiz:

Sakki, woi pateef?

Tehws teiz:

Irr tâ, skatt azzis man kâ gribbedams.
 Woi Nihge newa pilfats, dshws un jauks?
 Tur nammi, leelaki par basnizahm
 Un basnizas, kâ daschâ zeema naw
 Tit dauds to nammu. Tur irr lauschu pulks
 Un mahjo baggatib' un arr dasch brangais kungs,
 Un dasch, ko pasinnu, fenn arri dufs
 Jau Meera-dahrsâ, leepu pa-ehnâ.
 Behrns, weena makfa! kad ta stunda nahf,
 Arr Nihge gulleht eet un schur un tur
 Ta tikkai muhru-druppus, gehweli,
 Jeb wezzu tohrni steepj kâ lohzeffi
 No semmes ahr' un wirfû wiffur aug
 Zaur fuhn' un lohscheem, kohki wiffadi,
 Râ wihtsnes, preedes; puhzes mahjo tur —
 Irr schehl par to! — Arr, ja tad laudis wehl

Rà taggad neefus tizz, tur bail teem irr
 No sakkas Jumprawas, — man tà, fà
 nahktu fchi,
 Kad stahst no tahs, — no Murgeem,
 Kehmifcheem,
 Un fà tohs zittus fauz, — kam grubdi man?

Sehns teiz:

Rufch, runna leegi, teht, lihds tiltam pahé
 Mehs effam un par kalnu mescham zaur!
 Tur kalná trakkais Gehgers taggad medd,
 Woi sinni? — Kruhmds appakfch teiz,
 Zo peena-meitu pehrn eetruffufchu
 Atradde nofistu. Klau Laukis krauz! —

Tehws teiz:

Tam nahfís knidd. Tif tshabbinsch effi tu!
 Nu kufstat Lauki, Pahntin! — Mirroni
 lai dufs, ne darr ne fo! — Bet aischahwahs —
 No Rihges teizu — pohstá weenreis eef . . . .
 Pareisi! — Un pehz ilgofscheem, ja brauz
 Par wehrstu trihs tur garram zella-wihrs,
 Tad flatt to weetu tas, ja ne-apklahj
 Zo migla, beedram teiz, kas lihdsi brauz:
 „Luhk! tur irr Rihge stahweiff! Wezs muhrs
 Tur — Pehtri-tohrnis bijis! Schehl par to!“

Sehns teiz:

Teiz tehtiht, woi pateef, woi warr tas buht?

Tehws teiz:

Irr tà, flatt azzis man fà gribbedams!
 Un pehdigi wehl fadegg pafaule.
 Tad iseet waktneeks ahra pufsnakti,
 Swefch wihrs, ne weenam sinnams, kas tas
 tahds,

Tas fpihd fà swaigsne, fauz: „Lai moh-
 stahs wifs!“

Lai peezeftahs, jo deena nahk!“ Un tad
 La debbes nofarkst, pehfons wiffur duhz,
 Paleegi pirmak, tad jo dikti, tà fà tad,
 Kad zellós pakritti, kad fapfehre
 Mums ohsolu. La semme rihs, un kufst
 Tee basniz-tohrni, swanna pulsteni,
 Un fakauz pakchi ween pee pahstareem,
 Un wiffi Deewu luhds, un deena nahk.
 Wai Deewin, faule tad naw waijaga,
 Cefsch sibbineem stahw debbes, ugguni
 La pafaule. Pa tam tad gaddahs dauds,
 Naw wakkas teift; us weenreis nemmahs degt
 Un degg fà degg fur semme, ne warr dseht;
 Pats isgrufd. — Ro tu dohma, fà pehz tam
 Wifs isfkattahs? —

Sehns teiz:

Wai, tehtiht, deesgan teifts;
 Bet teiz, fur laudis paleef, kad tà degg?

Tehws teiz:

Naw lauschu wairak tur, kad degg; tee irr —
 Kur irr tee? — Turrees gohdigs, tizzigs arr,
 Par Deewa zelkeem staiga, Ardi schlihts!
 Nau, debbes-gaisá jaukas swaigsnes fpihd!
 Irr katra swaigsne fahdschai lihdsiga.
 Un augstaki buhs jaukais pilfats arr,
 No fcheienes to neredes. Ja tu labs,
 Tad tahdá swaigsne tikf. labbi buhs
 Tew tur, un tehws tur gaidihhs tew, ja Deews
 Tá gribb, un Gehdi, mahiti nelaitu
 Tur atraffi. Par swaigsnu-zellu tu
 Nohtuhf pilfatá, kas paflehpts irr.

No turrenes us leiju flattotees,
 Eraudsifi to pilli Kandawâ.
 Wifs apfahrt kalni tad fadeggufchi
 Un ohglès grufd, fâ wezzi tohrni tur.
 Lihds fehrdei farpâ teem wifs isdedfis.
 Zrr plawas faufas, uppju naw, wifs melns
 Un tukfch, fur flattees, wiffur klufs. —
 Zo redsejs, teikfi beedram, kas eet lihds:
 „Kau, tur ta semme bija! — Kalnu fcho
 Meh's fauzam fchâ un tâ! — Tam tuwi klah't
 Bij Kandawa, fur firus gannijam,
 Us Rihgi brauzam tur ar wesomeem,
 Ar fweestu, labbibu, jeb telkeem arr, —
 Lihds fâ meh's fwehti nomirram. —
 Turp ne tih't eef!“ — Nu Lauki, Pah'tin
 kuf! —

18.

W i r s k a p p a.

Gull faldi dsestrâ gultinâ!
 Tu, zeetâ mahlâ guldinah'ts,
 Ar peegurrufchu mugguru
 Ne manni to.
 Raut apfegs arri fmags un beef
 Us fruchtim augsti fakrauts irr,
 Tak meerâ gulli ne fpeefch tew;
 Dufs faldi tu! —
 Nei dsirdi mannis, aismidfis,
 Nei dsirdi mannu gaudu tu.
 Woi derretu tew dsirdeht to?
 Nè, teefcham nè!

Zew flahjajs labbi, labbi nu!
 Kad buht' es tiffai klah't pee tew,
 Tad eetu reise, kohfchi wifs,
 Zo falihgstam.

Tu gulli, nemanni ne mas,
 Kad garrâ nakti flehgis klabb,
 Un gailis zeemâ pirmreis dseed
 Nakt's-kluffumâ.

Kad melna gaisâ sibbina,
 Un pehrkons rihb par debbescheem,
 Un wehtra fkreem par kappu pah'r,
 Tu ne mohstees!

Par fo no masas gaisminas,
 Lihds pufsnakti tu fehrojees,
 Zas paldeews Deewam aismirfts irr
 Schi bedritè.

Zew labb', itt labbi flahjajs nu,
 Ro zeetis effi, flawehts Deews,
 Schi dsestrâ zeetâ gultinâ
 Zas ne fahp wairf.

Zapeh; kad buht' es klah't pee tew,
 Tad eetu reise labbi wifs;
 Nu fehshu tè, kas meerinah's
 Eefsch fahpehm man?

Bet warr buht' drihs, ja Deewin'sch gribb,
 Swehtwaktars atees mannim arr'
 Un tad wezs Swannis arridsan
 Man gultu taif.

Un kad es gullu, nepufschohs,
 Un dseefminu kad dseedajfchi,
 Kad uskrauj tee man apfeggu,
 „Gull weffels!“ teiz.

Kad gullu faldi, tà fà tu,
 Ne dsirdu wairf fà flehgis flabb,
 Meh's gullam, kamehr Swehtrihtà
 Sahf deena fwihst.

Un kad ta fwehta deena nahf
 Un Eng'li rihta dseefmu dseed,
 Kad abbi reise zekamees,
 Itt fpirkti meh's.

Kad basniza tur jauna stahw
 Un rihta blahfma' fpihgulo;
 Meh's dseedam tad preekfch Altara
 Alleluja! —

19.

Waktneek's pufsnakti.

„Blau, laudis, basniz-pulkstems sitt',
 „Tas nositt' taggad diwpazmit!“

Rà klufs irr wifs! Rà wiffi flehpufchees
 Zee dsihwi pufsnakts=flehpi, leelzellà
 Un lauzinà! Nei dsird fà gahjeis nahf;
 Nei ratti fchurpu brauz no tablenes;
 Nei durwis t'fchihgst; ne weenas fruchtis elfch;
 Un arr' ne wahrдите par uppi kurkst,
 Wifs aismidsis pa-ehná taggad gull.
 Un woi kur leegi fluffeem fohleem eet
 Man garram garri kahdi, nesinnu.

Ro teizu? Gudmall' uppe, woi ne ruh'z?
 Par brihwslufschahm garx gaufchu rittenu
 Za noschaujahs; un feskis taggad leen
 Par dseedreem pajumtà; rau puhze f'reen
 No basniztohrna fluffeem fpahrneem fchurp
 Zaur pufsnakti. Un woi tad debbefchòs
 Ne farr leels wehja-lukturs, mehnestinfch?
 Winfch kluffi farr, un swaigsnes mirdsin mirds,
 Zapat fà tumfchà leetus-nakti, kad,
 No tahla zekka peegurris, kahds nahf
 Prett mahjahm; juntus neredf wehl ne buht,
 Det fchur un tur fpihd mihtas fwezrites.

Ram paleef man usreis tik ehmigi?
 Ram firds man filst un fruchtis zekahs tà?
 Rà jaraud buhtu, nesinnu par fo?
 Rà mahjäs wehletohs nesinnu kurp? —

„Blau, laudis, basniz-pulkstems sitt',
 „Tas nosittis irr diwpazmit!“

„Raut melnais tumfchums apfahrt
 man,

„Spihd swaigsnites taf jautri gan,
 „No mahjahm apspihd gaischums
 muhs;

„Af jauki winnàs mahjäs buhs!“

Ro gribbu? — Woi par kapfehcu fche pah
 Us leijas-zeemu gribbu tapt? Man tà,
 Rà kapfehewahrtas walkam, mirroni
 Buht' ahr' no kappeem gahjufchi, tur arr
 Apfattitees par zeemu, woi wifs irr
 Rà zittreis. Raw man taf lihds fchim
 Nekahds tè fatizzis, zif peeminnu.
 Woi faufschu kahdureif teem mirroveem? —

Nè kufch! Klufs eefchu kluffeem kappeem
pahr!

Teem pulkstens basniztohrni! Nesinnu,
Woi pahr irr arr' par winnu pufsnakti!
Warr buht ka tumfchaks mettahs taggadin
Un melnaks pahr par teem, — irr garra nakts! —
Warr buht ka rihta fark'na strihpite
Teem fpihd par kalnu jau, — to nesinnu.

Ram fchè tik klufs, fà bail? Naht, fur
tee gull, —
Iai Deews teem meegu wehle! — masas fchau-
fch alas;

To neleedsfchs. Bet wifs naw nomirris;
Wehl dsirdu tohrna-pulkstens eet, tas pufst,
Rà laikam dsikà meegà dshwiba.
Un wezza pufsnakts etfch par kalneem fchurp;
Par plawahm staiga winnas dwaifcha; ta
Zur lappu-pufch'ei fallà sarrà kufst;
Zad fwilpo zaur par kapeht-fchehdsinu,
Prett basnizmuhru puhfch, kas aufsti fwihst;
Zee garri, wezzi lohgi trihz no tahs
Un fchobbig's krussta-fohks. Raw walkam kaps,
Ro wehfina! — Zu wezzais, gohdigs Anfs,
Ie tawu gultu fmilit' taifeifchi,
Un apfegs gaid us tewi fahnis klahr,
Un fwezzites no mahjahm eefpihd eefch!

Ro darrihs? Zà mums wiffeem eet. Zo
meegs

Ist katru pahrfpehi zekà, pirms fà tas
Us mahjahm aistohp. Bet kas weenreis' fchè
Irr gulleis kapehtà, tam — flawehts Deems! —
Naw wairs wirs semmes janemm naktsmahju,
Un deenina kad auf un mohstamees

Un eetam ahra, taht tad newa wairs
lihds mahjahm, stundas-gahjums, jeb ne tas. —

Par stahwu taffu klupfchu leija nu,
Ist tuffchà firdi fchonakt palizzis.

„Klau, laudis, basniz-pulkstens fitt',
„Tas nosittis irr diwpazmit!
„Spihd swaignites wehl lustigi,
„No mahjahm atspihd ugguni.
„Par masu brihdi zittads jau!
„No kapehtas wairs tahtli naw.“

Rur biju? — Un fur esmu taggad gan?
Par fohli augstak, fohli semnaki,
Un tahtak nè? Woi teefcham tahtak nè?
Wifs zeems, woi pufsnakti tas newaid arr'
Zil' kluffa kapehtà? — Woi wiffi fchè
Ne gull fà tur, atpuhfdamees par to,
Ra bijufchi tik ilgi nomohdà
Eefch preek' un behdahm, Deewa rohka tee
Gan budkàs fchè, gan dsestròs kappòs tur,
Un gaid lihds deena mohstahs aptahrt fcheem?
Nu nebba nenahs? Un fà garra nakts
Un arri melna fark' no debbes wehl,
Zaf tadeht deena naw aisgulleta;
Lihds atpakat es nahku, fauzu wehl,
Jau gaiti mannim atbild, leegi puhfch
Zad rihta-wehfina jau garx waigèem man.
Arr mohstahs deena preeschu-meschà, welf
Pa masam aiskarramu noht un rau,
Jau fpulgo rihta-gaifmina, jau teff
Eefch selta straumes kalneem, leijahm pahr.
Un dshw's tohp, mohstahs wiffur, walkam werx
Eds flehgi fcheit un namma-durwis tur,
Un iseeet dshwi laukà preezigi.

Zu dwehfelite! Za buhs fwehtdeena
 Kad nakts ar laifu nogrimst pehdiga
 Un leelas masas selta swaigsnites,
 Un mehnes, rihta-blahsma, faulite,
 Weens debbesgaifchums tohp, un spohschums
 tahds

Ahr' tumfchös kappös eespihd warreni,
 Un mahte behrneem fauz: „Kau deena klast!“
 Un atmohstahs no meega wiffi tad,
 Scheit atwerx flehgi, smaggas durwis turr,
 Ahr' stattahs jauni, jauki mirroni!
 Par nak' irr dascha rehste suddufi
 Un dascha firschu-wahte dsilla gan
 Irr dsihjufi. Lee stattahs weffeli
 Ar fark'neem waigeem ahr' un nomasga
 Tahs azzis debbes-rassa; spirgufchi
 Birds dibbeni — kaut drihs jel nahktu tä!

„Klau, laudis, basniz-pulkstens fitt',
 „Tas nosittis irr diwpazmit.
 „Tahs fwezzites tur wiffi sibb,
 „Het deena ween wehl nahkt negribb!
 „Taf debbestehws, kas nomohda,
 „To fubtihs fawâ laizina.“

20.

Preeki ar sinnu.

Dseefmin' ar sinnu,
 Kas leegtu winnu?
 Woi putninsch nedseed kohzinâ?
 Un Engels swaigsnu spohschumâ?
 Kad brihwi, lustigi;
 Kad jautri, weffeli:
 Tad effam baggati! —

Maljin' ar sinnu,
 Kas leegtu winnu?
 Woi pulke rassu nedsertu?
 Woi waggars ne dsere mehrinu?
 Lew, darb'deen strahdajoh,
 Warr maljinsch fpehku doht
 Un fwehtdeen eelighfmoht.

Muttie' ar sinnu,
 Kas leegtu winnu?
 Woi rohsit' ne fluhpst' rohsiti
 Un swaigsne ne fluhpst' aufekli?
 Ar sinnu, fazziju,
 Ar gohd' un apdohmu,
 Ar nenoseedsibu.

Woi preezigs brihtinsch
 Naw flumjahm spihinsch?
 To Deews mums taggad wehlejis,
 Drihs warr buht' behdas uslizis.
 Wifs beidsahs laizina,
 Naw tahli kapfehtra;
 Nihht ka'sinn paglabba!

Klau weenu swanna!
 Zur wisseem ganna.
 Dohd weegli nomirt mihstais Deews!
 Lik meeru firdi luhdsamees:
 Kad atspihd faulite;
 Kad nodrebb pafaule;
 Kad noleek semmê fchê!

Pehrkonan = wehtra.

Klufs putnisch, — semmi liddina,
 Ne sinn fur eespruft pajumtá. —
 Nahk melnums augsch, wifs apmahzahs
 Un gaisfós juhra schuhpojahs,
 Osenn twaiki twaikus. — Klau, ká ruh3
 Zur debbeschós un atbals duhz!

Ar warru pihschtus augschup greesch
 Un falmus, lappas gaisá fweesch.
 Iuhf arr to mahkoninu tur!
 Ne wehletohs, ká nahktu schur.
 Eds ká to sapluhz pamafam,
 Ká willu scheitan ispluhzam.

Iai Deewinisch glahbj un stahw mums klahf!
 Ká debbeschós fahf sibbinahf
 Un ruh3 un rihb, naw isturrams,
 Ká lohgi trihz un atskann nams! —
 Kau, puifitis tur gultiná,
 Zas gull, neneeku ne behda.

Klau leelá basniz-tohrni swann!
 Bet pehrkons taf jo dikti skann.
 Kam arri swannihf waijaga,
 Kad wehtra laudis mohdina?
 Wai Deewin, tarwu spehrenu!
 Woi redsat aplohf-ohsolu? . . .

Mans puifitis arween wehl dufs,
 Ne manna diktus spehrenus;
 Winsch sapno gan: „Man nekaites,
 Zas augscham winnu walidht spehs!“
 Us aufit' ohtru pagrohsahs
 Un puhfchahs, gull. Deews pafargahs!

Woi redsi spohschas strihpites?
 Ne tahli rihb no scheienes.
 Jau nahf. Iai Deews irr schehligs mums,
 Nu flehgus aismehrt ja=eet jums!
 Zà pehrni nahze breefmigi;
 Ar Deewu kweeschi, rudsfichi! —

Ká basniz=jumtu noschkehle!
 Pee namma ká pluhst uppite!
 Ne mas ne rimstahs. Schehligs tehws,
 Nu nabbagi paliskim meh3!
 Arr pehr' jau dasch bij fahihjees,
 Bet glahbis tomehr irraid Deews.

Eds puifitis arween wehl dufs
 Un nejuht kruffu-sittenus.
 Winsch sapno gan: „Es raudaschu,
 Kamehr es pa=ehst dabbuju.“
 Arr sapno tas pareisi tá;
 Kad laizinsch bij, tad dabbuja.

Deews, dohd' mums behrnu-sirfninu,
 Za glabba meer' un drohschibu.
 Tee gull, us Deewu palaujahs,
 Kad arri debbes pafustahs.
 Peh3 famu wahrdu darra teem,
 Zohs glahbj ar faweem Engeleem.

Kur wehtra nu nogahjust? —
 Pee debbes redsam fauliti.
 Deews dohd' tew labbu wakkaru!
 Par wehlu, faulit', rahdees nu.
 Schi fakka: „Wehli ne buhs wifs
 Naw wiffus auglus nosfittis.“

Wai Je —! mans behrns irr atmohdees!
 Bet kas par tschummi! — Rihwifees?
 Nè, fmeijahs. Neeku nesinnahs;
 Nau, Waltin, kà wifs isskattahs!
 Za kruffa patihl schelmischam;
 Eij, fataif peppi behrninam!

22.

A u f e k l i s.

No kurrenes tik agri schis? —
 Kurp steidsees, gohdigs aufeklis?
 Ar spohschu debbes=apgehrbu
 Un selta-mattu glihtumu
 Un tawahm skaidrahm aztinahm,
 Ar rihta-rassu masgatahm? —

Woi dohma kahjäs weenigs tu,
 Kas dohs? Jau plahwam gabbalu;
 Labs brihtinsch, kamehr grohsimees.
 Zas weffligs agri peezeltees.
 Jo lihgfma, jautra firds paleek
 Un brohktastinsch leen ohtru teek.

Jrr tahdu gan, kas paschnausch wehl;
 Zeem ziffas atstahnt warren schehl!
 Bet aufeklis un plahweji
 Tee kahjäs agri, mohdrigi.
 Preekfch faules, fo jau padarra,
 Us preekfch tas faules=appakfchâ.

Un arri putnini jau flahnt;
 Sahk balsites, flau, mehginahnt!
 Par, birsi tur, ais aplohku
 Weens ohtram dohd lab'rihtinu.
 Un zihruks lihgo debbeschds
 Un pulkstens fawann pahrtaròs.

„Deews, mihtlais Tehws, mums palihdsi,
 Dohd jauku deenu, pasargi!
 Ar' ustur' firdi kristigu,
 Kas preek' un behdäs derretu.
 Kam kristigs prahts, tam laimejahs;
 Zu Debbes-tehws to ne=atstahf!“ —

Woi sinni, Krisch, kam aufeklis
 Zur apfahrt luhko? Ne teiz' wifs!
 Zas mekle fawu swaigsniti,
 Zai pakka dohdahs muddigi.
 Za mahte winnam aisleeds to,
 Rà strasdu buhdè glabba scho.

Zapehz tik agri kahjäs winfch;
 lihds atspihd rihta=farknuminsch,
 Zeff, mekle fawu lihgawin',
 Zai mutti doht grihb taggadin,
 Zeift: „Effi manna seltene,
 Zu daita, spohscha swaigsnite!“ —

Drihs buhtu winnu nokehris,
 Te mahte kahjäs, zekahs wifs.
 Schi puiff fawz, flann debbes-nams,
 Bet dehls nekur naw mannijams.
 Nu krohniti leek galwinâ
 Un pahr pa kalnu skattahs ta!

Bet, mahti fawu redsejis,
 Nobahlis pasuhd aufeklis,
 Ar Deemu lihgwinnai fawz
 Un dshwibu tai nodoh't trauz.
 Muhz, swaigsnin, muhzi ko tu mah't,
 Ne kawejees, jau mahte nah't!

Nah't faulite, spihd redsama
 Zur fawá debbes-goh'dibá;
 Za starreem pawehl kurrinah't,
 Wezs basniz-tohrnis Áldah's flah't,
 Kur tikkai spohschuminu nefs,
 Zur dshwo, — kust eeksch pafaules.

Jau dsehfe prohwe deggunu:
 „Zik pat ká wakkar faprohtu!“
 Un duhmekli kuhp arridsan.
 Klau fudmallas par leiju stann,
 Par dischu meschu dsird ká zehrt,
 Sah't smaggais zirwis wadsi peh't!

Kas schaujah's faules spohschumá
 Ar pohdeem drahnás, upmallá? —
 Zah's schiglas, jaunás meitinas
 Ar broh'kastu nah't preezigas.
 Par wiffahm Greetai pasch'kirrah's,
 No tablenes man usfmeijah's.

Za buhtu faules-dehlin'sch es
 Un nah'tu schi no tablenes,
 Par rihta-blasfmu noskreetu
 No debbestim pee Greetinu.
 Kaut mahte dikti parah'tees,
 Ar meitas buhtu butshojees! —

W a b b o l i s.

Us Lelji noskreen wabbolis;
 Koh'sch Engels tur par faimneeku.
 Par neezinu, teiz, isdoh'd schis
 Jtt faldu pu'ku-meestinu.

Zas Engels teiz: „Ko kahroject?“ —
 „Man faldais meestinsch tiftu gan!“ —
 Zas Engels teiz: „Ne dabbuseet;
 Zo bittites isdsehre man.“ —

„Zad leijat allus lah'sti!“ —
 „Schè buhs!“ — Zas Engels atbildejs.
 Un wabbol's dsehreis preezigi,
 Tam prafs: „Zik esmu pateh'rejs?“ —

Zas Engels atbild: „Pateizat! —
 Bet effat arr tik labbi juhs,
 Schoh's pu'ku-miltus usnemmat,
 Zoh's kaimit' mahjás aisnest buhs.

Gan pahrtik'shana pascham tam,
 Bet preezafees un fuh'tihs arr
 No faweem milteem kaiminam
 Un raffas-lah'sti, kad warr.“ —

Zas wabbols teiz: „labpraht, labpraht!
 Paldeews jums! — Ká jums patizzis!“
 Zad aisnefs miltus oh'tram flah't,
 Kur atkal irr tah'ds Engelis.

Winfch Engeliti mihtli fweiz:
 „Deews palihds jums! Schè faiminfch raid'
 Arre pukku = miltus.“ — Engels teiz:
 „Las mihtfch, kas nahf, kad winnu gaid!“ —

Winfch nokrauj nastu, Engels leij
 No labbas firde tam mehriinu
 Un teiz: „Ja tiht, nemm pabaud fchei!“ —
 Las wabbols teiz: „Ne fmahdifchu!“ —

Lad nofkreen fchis pee mihtaku,
 Kas tuwà lagsdà fehroj'fees.
 Schi rahjahs: „Kur tik ilgi tu!“ —
 Schis teiz: „Rad flahpft, buhs atdsertees!“

Tai flattahs azzis, apkamps,
 To fluhpft un preeku rahda tai,
 Lad nahwes ziffàs! eelihdis,
 „Nahz' pakat driht!“ fauz mihtakai.

Ro Waltin? — Las tew eepreeze? —
 Tew arri lustigs prahts kà tam,
 Tà, bahlin, dshwoht pafaulè
 Lik derrehs mafam putnixam.

24.

Murgu = leefminas
 jeb

Leef' = ugguntini.

Par fluffu, tumfchu nakti pastaiga
 Zur Engeli, ar swaigsnu wainakeem,
 Us falkahm plawahm kamehr deeniva
 Sahf aust un fauz pee rihta = pahtareem.

Leem fama starpà runnas warra buht
 No fchahdeem tahdeem darbeem arridsan
 Jtt fleppeneem, neweens tohs nefajuht,
 Lad no = eet isdarriht tohs atkal gan.

Pee debbesim kad nefpihd swaigsnites
 Un mehnestiafch, nei lagsdas pasihsti,
 Lad Murgis ugguntinu leeku nefs
 Par leezibu, kur fanahf Engeli.

Un wetscha = kulli fewim apkahriss,
 Ja flakta firde paleek tur eefschà ferr,
 Un seh'w'tu kummofinu nokohdis,
 No Naleka tas kahdu malku dserr.

Lad wehja = fwezzehm nobehrsch ohglites,
 Puh! kà tad ahtrà leefma padegg fchee,
 Par plawahm ugguntinu turpu nefs,
 Un fchurpu nahf ar jaunu fpehku tee.

Tà weeglaki, ja kahju = preefschà teff
 Un azzu = preefschà wehja = lukturis,
 Nè kà, ja flalli tewim rohka degg,
 Kur daschureis irr pirkstiafch fadedsis.

Ja kahds par nakti pahreet, apstahjees,
 Schohs puifchus eeraug leija staigajam
 Un fluffam luhds: „Nu palihdsi man Deews —
 „Paleez' pee mums,“ — fchee reise klahf irr tam.

Ram tà? — kad Engels pahstarus kur matt,
 Schini prahts us mahjahm, dohdahs klahraf fchis,
 Bet Murgis labbak paliktu turpat,
 Ja drihtstetu buht' aufis aisbahsis.

Kad peedsehriis tur nakti garram breen,
 Un lahdahs: „Ka tew welli dewini“ —
 Jeb zittu lahstu, tà kà norihb ween,
 To Murgis labpraht dsird, gribb klahtaki.

Naw tahda laima tam. Tas Engels teiz:
 „Nohst prohjam driih! — Ne mas to negribbu!“
 Kà sibbeni tad abbi prohjam steids;
 Nei Murgis reds, nei kahdu spohschumu.

Bet kluffi gahjis, Deewam ustizzejs
 Un dohmajis: „Juh's warrat stahweht, f'reet;
 „Sinn karis zekku, lai, fur eegribbejs!“
 Tà buhst prahtigs, meerà laus tew eet.

Turprett', ja wehstu fahriba tew speesch,
 Un mulkis dohdees pakat Engelim,
 Tas tam kà nahwessahles sirdi greeesch
 Un azzu-mirkli ja=eet prohjam schim.

Gan pirmat teiks: „Tè winna zefsch buht warr,
 lai garram eet; nahj', fawrup dohsmees!“
 To fazzijis tas zekku greeesch un arr'
 Datam tas Murgis aptupp nodsertees.

Ja pakat dohdees wehl par laipu, zek' mallu,
 Kur tikkai patihst Engelischam mist,
 Tad fakk tas pehdigi: „Gan sinnu weetiou,
 Kur, slunki, newarrest zauri brist!“ —

Nu Murgis dsenn papreefsch, ar leegeem
 fohlischeem
 Tam dohdahs pakat. Ja nu panahst scho
 Tu dsennees, eegrimst lihd's elkoneem.
 Nu sinni gan; un warri steigtees proh! —

Bet pagaidi, warr buht man isdohfees,
 Tew eespeest kahdu labbu mahzibu.
 Ieez' zeena to! Papreefsch: „Nu palihds
 Deems!“ —

Jrr simtreif labbaki par lahstu stiprafu.

Kad aisd'senn lahsti laim' un Engetus,
 Tad kristigs praht's tohs fauz un pahitari
 Un ja kahds dohma redsejs Murgischus
 Tas warr buht redsejs wehja lukturi.

Un ohtrà fahrtà: Kad irr gohdigam
 Kahds darbs ar zittu kluffam japadarr',
 laid meerà tohs; kas dalkas trefchejam?
 Un klaufschinaht, fo runna nebuhs arr'!

Un ja tew zekku greeesch, tad ne tezz lihd's,
 Eij tamu zekku, Deewu peefauzis;
 Jo wifsgribbim nahf ahtri kauna-brihds.
 Tas teefcham teef. Sakk' es to fazzijis.

25.

Tirds'neeze's pilfatà.

Es nahku no rah'skunga fcha,
 Gan smuks tur isstabà;
 Bet publisfch teem arri; man schleekt
 Ka sirdi teem gruhtiba speestu —
 Peerzeet prifschu fweestu! —
 lihd's kà jau wiffur mehds eet.

Mehs dohmajam, pilfatâ kohsch
 Un tihrs wifs effam un spohsch;
 Lee kungi rahdahs tik lustigi,
 Un truhkums tatschu naw tahli —
Kam patihf jauni zahli! —
 Nammâ wifspohschakâ fchi.

Kad weenreis jamohzahs,
 Man pufslighs isleekahs,
 Tur ahra laukâ, fur jautra firds,
 Kur pukkes un wahrpas greestu, —
Peerzeet prifschu fweestu! —
 Kur naket swaigsnites mirds.

Un deenina, kad aust,
 Ras spehtu tad wehl fnaust?
 Zif jauks tad; dohmaht warr: **Eugeli nahfs,**
 Jeb irr jau laukâ pee tuppahm —
Kas pehrf no sakkahm puppahm! —
 Un rihta pahjarus fahfs.

Un putnini dohma tapat,
 Kad jautri jeb lustigi ffatt,
 Un dseed: Deews Kungs tew flawejam!
 Un spihgulo tuwi, kâ tahli, —
Kam patihf jauni zahli: —
 Kad aztinâs ardarram.

Un drohschu firdi mann,
 Un tizz: Deews gahda gan;
 To parahd rihtina farknuminsch.
 Wifsch proht pee zilweka meeru, —
Peerzeet kasu-feeru! —
 Ne derretu zuffurinsch.

Uis wahrteem tudal tur eeffsch
 Dafsch aismelk gardines preefsch,
 Gull zeeti wehl un pasapno.
 Ja zehlfchees, adarr lohgu, —
Peerzeet semmen'ohgu! —
 Jau faneffam wiffu fcho.

To paschi gan noproht arr;
 Jo leelu preeku teem darr,
 Pee mums ateet un spirdsinatees,
 Un apmekleht muhsu brahtus, —
Peerzeet jaunus zahlus! —
 Tur arridsan meelojschees.

Taf leekahs kundsinfsch tahds
 Buht augstaks pahr mums kahds,
 Un schlihi tew usluhfo.
 Man schkeet tur pretti, tas maldahs, —
Peerzeet ohgas faldas! —
 Mans Anfs irr smuffaks par to.

Lee baggati warr tift,
 Mei sinn, fur naudü list;
 Man irr nudêe par graschu schehl,
 Schee tudal dukkatus dabbu, —
Peerzeet beefschu labbu! —
 Un irr teem wairaki wehl.

Kâ dahrgs weens ehdeens teem,
 Ko firds grihb, usleek fcheem,
 Wiffadus rauschus, sinis arr,
 Un zepfeshus un galkas, —
Peerzeet puppas sakkas!
 Zif galdâ fakraut warr.

Un kà tahs kshrejahs,
 Man prett', kad revsu tahs!
 Lai dahrgajas drahnas tih usluhko!
 Kad labbak man tahs dohtu, —
 Peerzeet jaunu flohtu! —
 Es dohtu sawas par to.

Bet firds ja fehrojahs,
 Lai dohd, kas patihkajs,
 Nei tihk tew kas, nei preeks par ko;
 Tad tã kã flimmi effam, —

Peerzeet, fweestu neffam! —
 Ko darrisim ar to? —

Ar frust' un firdeshteem
 Eet labbak nabbageem;
 Jo mas irr, jo mas waijaga.
 No sagteem tad newa bailes, —
 Peerzeet prischas mailes! —
 Arr' aistohp pehgallã.

Woi tur, fur fappenes? —
 Nu, katra nakts atnefs
 Mums rihtu, preeks irr mums us to.
 Tur Deews dohs laimesdeenu, —
 Peerzeet faldu peenu! —
 Turp eesim par gatwu fcho.

26.

D s e l s e s = z e p l i s.

Nu kwehle, fshkobre tã kã pihst,
 Un uhdens ruh3 un pleh3chi tshihkst;
 Uhd3 semmi tumfums aplahjis
 Buh3 pirmais maifums atdsiffis.

Ruh3 uhdens, pleh3chi fwilpo klau;
 Sew ohrti krahjis esmu rau!
 Tezz', allu, Greetin, atnessi,
 Meh3 buh3im druszin lustigi.

Naw leegts kã brishcham preezatees,
 Deews dewis, lai tu lih3gsmojees.
 Dohd malzinsch spehku, jautribu,
 Lai darbs jo labbi patiktu.

Mums preeku-brihds, irr laimas-brihds,
 Tas wesselibu wairoht lih3;
 Bet waijag' eet par kahrtu tam,
 Lai kaun' un behdas neredsam.

Kas preezajahs, tam laimejahs;
 Wuisch eelej, usdsert patihkajs!
 Lai fweiks irr muh3u Semmes-tehws
 Bes zeppures tam dserram meh3.

Naw labbaks Waldneeks pafaulẽ,
 Wuisch fwehtibu mums atneffe,
 Kã nahkajs isteikt neprohtam,
 Deews atdohs tam, Deews atdohs tam.

Lai kalna-darbs seed laimigi,
 Dafch labs tur nopeln maifiti,
 Un kungs, kas usstatt, mazzinã
 Kerr labpraht, gohdam aismakfa.

Tapeh3 lai kannas pildijam
 Un labbam kungam usdserram;
 Wuisch muh3u kahrtas lautinus
 Muhl', eered3 wezzus, jaunafus.

Rö mulkis arri pshpe, grabbst,
 Zif dahrgs buht' allus, deggim slahpst.
 Zam jadsere, kad tam fweedri pluhst,
 Zam jastenn, kad tam kauili luhst.

Zas noslauf fweedrus peedurknè,
 Un elsch, kà plehfschi ne-else;
 Zà daschu labbu pufsnakti
 Pee karsta zepla mohdrigs bij.

Eet fuhri gruhiti schmelzeram,
 Lai tadeht winnam usdferam.
 Dsere brahl, par fweedreem nebehda
 Zee pluhst pee katta puhlina.

Zas algas-deenâ nedallihš
 Zaf ar neweenu; pahneffihš
 Zad algu zimdâ; seewa nahš,
 Un labbu wihru butschocht fahš.

Zad uszeps spekki fuffent
 Un usliks puhru-maisiti,
 Un meddutinû, feerinu,
 Un teiks: „ehd', wihriu mihtais nu!“

Ras labbi strahda nake' un deen',
 Zam ehdeens allasch labbi leen,
 Ne luhdsams arri nemihstu
 Ar deenas-sagli fahrigu.

Scho malzinu Deems nowehlejs,
 Eij, Greetin, atnefs ohrureis!
 Zo zeplis kwehle farkani,
 Un warfch stahw pilnâ kubbuli.

Lai degg us labbu laimu mums,
 Lai Deews dohd weffelibu jums,
 Zuhš farga, kad juhš strahdaseet,
 Ka nestunda jums ne-useet.

Un bahrgâ seemas aufstumâ,
 Kad sneegs gull kalna-muggurâ
 Muhs apraudsiht dafch wezzis ees,
 Pee karsta zepla sildifees.

Zrihs kartuplifchu panehmis,
 Zohš zepla preekshâ pazepis,
 Pee ta kas warru krahsni lifs
 Zas apfnaufees un spirktafs tiks.

Zur stahw tahds! Atnahz wetschin schur,
 Modserrees arr; to fnaudi tur?
 Lai Deews tew firdi spirdsina,
 Kur warfch gull, zeeta gultina.

Un kad kâ reisehm eenahf schè
 Kahds gohda-wihrs, muhs apmekle
 Un ugguntinu pihpei prafs,
 Lai fehšch, lai smeškè, sildahš tas.

Bet knehwelis ja pihpeht fahf,
 Un tizz, ka jau kâ wihrs to mahf,
 Zad schmelzers dauds ne prafs ne kam,
 No muttes lulki parauj tam.

Zo zepli fweesch un israhj scho:
 „Woi schnurguls arr jau bruhšè to?
 Sihd' ausu stohbru labbafi,
 Zaur to teel sehni spehziggi.

Zr ehrmu gan mums atteekahs
 Ar jauneem behrneem fwehtdeenäs.
 Pluhst dselves ugguns = uppite
 Par smilkti, pulki flattahs fchë.

Pras dascham: „Kaimin, pateiz man,
 Woi kâ tohp dselse redsejs gan?
 Par rinnehm ugguns = strautinsch eet,
 Ko derreet, to ne redsejeet.“

Mehs sinnam, ka ta dselse teef,
 Kâ smilkti krahjahs, zeets paleef;
 Kad smehtdë nefs to kallamu,
 To steep' ar smaggu weffaru.

Dohd kanninu! Tam usdserfim,
 Kas dselsi kall, tam meisterim;
 Ja dselves = steepejs ne buhtu,
 Kur liktum farwu krahjumu? —

Kâ klahthohs ammat = meisterim,
 Ja tehrauds, dselse truhktu schim?
 Ja frohdelis bes addatas,
 Drihs deedeleht tad eetü tas.

Un kad ar masu gaifminü
 Eet arrejs apkohpt lauzinu,
 Tad eerohfchus tam waijaga;
 Bes teem ne westohs tam ne kâ.

Kad art gribb, waijag' lemmeschus,
 Kad plaut gribb, waijag' iskaptus;
 Bes zirra welti meschâ brauz,
 Bes nascha welti kukkuls fauz.

Tad kaufsejeet un kalteet fcho,
 Un Deews lai fwehti juhs par to!
 Lai zits ir eerohfchus tad taif
 Zeb to, kas wairak kallamajs.

Bet sohbinus ne taifeet juhs!
 Zo wahtu, fahpju deesgan buhs.
 Zr dasch bes rohkas, kahjas jau,
 Dasch dsikâ smilkti glabbahs klau.

Dischgabbalus un Kuschas nê,
 Zee waidu deesgan atneffe.
 Meh's drebbedami dsirdejschi,
 Ka kalnös rihb fchee pehrkoni.

Un zeeufchi meh's effam gan,
 Zapehz wehl weenreis eeleij man!
 Lai meers muhs allasch aplaimo!
 Tam usdserram meh's malku fcho.

Nu makkafim, un eefim meh's,
 Wehl jastrahda, zif katris fpehs,
 Wehl iskaptus lai kappina
 Un plauj, lihds aufhs deenina.

27.

S n i k k e r a = s e l l i s .

Es ammat = puiffs mahzijojs tif tã:
 Man wairak tiht ta mihta dserschana,
 Ne kâ mans ammat, to neleedschus wifs;
 Dee benka muggurs tã kâ pahrluhfje.

Ladeht man mahte daudsreis teikuf:
 Ne fur tu ne dabbusf meisteri!
 Pehz pats to tizzejs, dohmaju: Ja tà,
 Rà man pee Johda klahfees fweeschumà?

Nu kà man klahjees? — Warren labbi! — Bij
 Man weenà neddelà trihs meisteri.
 Bai, memmin, mellojsf man effi tu,
 Ra meisteri ne fur ne dabbuschu. —

28.

Puifis un fudmall' uhdentinsch.

Puifis:

Kurp schaujees, uhdentin, tu gan
 Lik knaschi

Tu dohdees leija jautri man
 Un aschi:

Ko mekle tu tà leijinà?
 Lad klausees jel un parunna!

Uhdentinsch:

Es awots biju, puifiti,
 Man stahwi

Israkufchi, lai muddigi
 Par grahwi

Us fudmallahm turp nosteidsohs;
 Nu knasch un pilns tur aischaujohs.

Puifis:

Tu steidfi turp kà nebehdis,
 Un skreeschu

Nesinnadams ko jauneklis
 Schè zeefchu.

Zew daita meita fudmallàs
 Gan mihli daschreis usskattahs? —

Uhdentinsch:

Za, tikko rihra-starrini
 Spihd fallà,
 Werr sehgi, masgahf gihmiti
 Nahf mallà.
 Lik tukla, balta, kofhscha ta
 Man jakuhp tad no karstuma.

Puifis:

To mihlodams, fahf uhdentinsch
 Pats kuhpeht;
 Rà ne buhs man, kas zilwezijsch,
 Lad ruhpeht?
 Kas redsejis to weenreis ween,
 Las allasch winnai pakat leen.

Uhdentinsch:

Wirf fudmall-rattu gahschohs es
 Un duhzu,
 Un rinki dsennu dehlites
 Un ruhzu.

Lihds flaissta meita darbu schèire
 Arr' uhdentinsch jo fpehzigs irr.

Puifis:

Ne prohti, nabbags, fehrotees,
 Rà paschi;

Zew usteiz ta, teiz fmejhufees:
 „Tezz aschi!“

Zew winna warr buht atfanktu
 Ar mihlestibas aztinu? —

Uhdentiufch:

No winnas labpraht nefchkerohs. —

Zaur klawahm

Ar lishkumeem es aismelkohs

Par plawahm

Ja widdus buhtu nowehlejs,

Drihs atpakat buht' attezzejs.

Puifis:

Tezz afchi, behdu-beedris man

Zew leeku!

Warr buht man fahdreis ruhzi gan

Par preeku?

Tai teizi drihs, tai teiz' arween,

Ko puifis zerre nakt' un deen'.

29.

R u d d e n s.

Kad waffara tif seedus rahd',

Zad ruddens auglus preefchâ stahd';

Zohs eekrahjam no dahrsu meh's,

No lauka tee mums apzirnês.

Eefchuifchas irr fchuhniufchus

Ar meddu pilnus fthropinus

Zahs bittites, mums demufchas

No fawas faldas barribas.

Ar fo Deews wiffus pabarro,

Mums atneffis irr ruddens to;

Zapeh; to labpraht apdseedu —

Ka gadda-maifes deweju.

Kad pirnu fpaili nogreesam,

Kad jaunu maifi baudijam,

Kad bija tuppa pefhdiga

Jau muhfufchuhni pajumtâ:

Zad fhattijam us debbefim;

Jo Deews irr lizzis ruddenim

Mums fwehtibu papilnam doht,

Un nofkummufchus eelihgfmoh't.

Nu gruh'tas behdas beigufchees,

Nu warram atkal preezatees;

Irr Deewa-behrneem ruddenis —

Zahs pateizibas altaris!

Bet ruddens arr jau rahdiht fah't,

Ka winnam pakat seema nakt;

Zif warram ween irr jasteidsahs,

Kad ih'as deenas eefah'fahs.

Kas ah'râ wehl irr ja-eefohp,

Ih'hd's tumfu tumfeem ftrah'dah'ts tohp,

Zai druwâs apfoh'pt arrejs fpeh'j;

Jo zee'tâ femmê welti feh'j.

„Par masu brih'di leetus lih's;

Ko gribbi darriht, darri drih't!

Nah'ts ah'tri fneegs un falna buh's.“

Zâ ruddens ofemm pee darbu muh's.

Senn proh'jam farks un besdliga;

Wifs aifeet ruddens-laizina.

Wairs zih'rulis ne gawile,

Wairs ne seed koh'fcha pulkite.

Mei sallumini sarrinòs,
 Mei ganni lello beesumòs.
 Kas palizzis irr klajumam?
 Eit plikku semmit' ceraugam.

Wifs kohschuminisch irr isnihjis,
 Wifs glihtuminisch irr pasuddis.
 Eà irraid ruddens wehslakais
 Mums isnihzibas rahditajs.

Deews duffu peeschkir pafaulci,
 Jo semmi jatekk faulitei,
 Jo garras steepjahs nakfninas,
 Un swaigsnes atspihd spohschakas.

leels pulks to Deewa-raddibu
 Gull zeeti seemas-meedfinu.
 Jau fulla faknès willufees,
 Un lauzinisch pliks irr nokehrbees.

Boi, peegurrejschi strahdneeki,
 Ne preezatees par ruddeni?
 Deews meeru leek jums nowehleht,
 Jums ruddens pakauj atdusseht.

Senn fehflu druwa kaisjis
 Tas arrejs; ruddens mahzjis
 Tam, zerreht ka ta ne-isnihks,
 Bet dabbas=flehpt jauki dihg.

Gull seemas-meegà fehjas-lauks,
 Tas jaunà faulè salkohs, augs;
 Jo faknès fuhjahs fullina,
 Un dihgldòs flehpjahs dsihwiba.

Ea ruddens fluddinajis mums:
 „Kas ne-isnihks, tas irr eeksch jums
 Ne muhscham warrat bohjà eet,
 Bet jaunà faulè dsihwofeet!“

30.

Zekka = rahditajs.

Kursch irr tas zeksch us apzirni
 Zit pilnu? — Kihra-gaisminà
 Eij arr', un ezze semmiti,
 Iihds swaigsnes atspihd wakkarà.

Un kustees zauru deeninu,
 Ne flattees-aphahet, ne stahw klufs!
 Tad eet tas zeksch zaur peedarbu
 Us klehti: teju rohkà buhs!

Kursch irr tas zeksch eeksch ohrtehm tik? —
 Par farkneem grafcheem falaks tahs.
 Kas grafchu nemahf zeenà likt,
 Tas ohrti teescham nefakrabs.

Kur zeksch us fwehtdeen-lhggfmibu?
 Eij darb'deen-zekku drohschi ween.
 Zaur darbuweetu, druwinu
 Few fwehtdeenina pretti freen.

Schi fesdeenà wairs tahli naw,
 Ko nefs ta fawà tarbà fchè?
 Buhs dahrsa-augldòs galka rau,
 Warr buht arr brand'wihn-lahfite.

Kur irr tas zelfch us truhfumu? —
 Rau zelka-mallâ frohgi kur
 Eij eeksch, dserre allu, brandwihnu;
 Ier ittin jaunâs kahrtes tur.

Karr kulle tannî pehdigâ,
 Nimm eedams, apkarr schahdu few! —
 Tu pluffats, eds, kâ tarbina
 Stahw deedelneekam kofschî tew!

Eeksch kuller kannu glabbajis,
 Zel nepasaudi traufku scho!
 Pee pelki kahdu peenahjis,
 Ja flahpst, fmetk atdsertees ar to!

Kur meera-gohda-zellinsch eet?
 Kur zelfch us jautru wezzumu? —
 Zaur fahdu, gauflu, mannim schkeet,
 Un kluffu prahdu, taifnibu.

Kad divi zelli gadditohs,
 Un taifnu labbi nesinni,
 Klaufl padohmam, fo firds tew dohs,
 Za deesgan faprophu latwiffi.

Kur eetu zelfch us kapfehdu?
 Ne waiza dauds; Eij, pasteidsees!
 Us kluffa kappa-dsestrumu
 Eet wiffur zelfch, ne maldisees.

Bet deewabihjigs effi schè!
 Klaufl fo tew teizu, klaufl man;
 Ier schpitas durwis beddrite,
 Un winupuffs zittu leetu gan! —

Za Behrna-slepkawe.

Klau no tohrna dohbi kohpâ swanna,
 Manna stunda nositte taggad;
 Mirschu nu, jau dsihwohts Deems sinn ganna,
 Eefim nahwes-beedri teefâ tad!
 Lewi schkirroht schupstu, — firds man dsihja, —
 Pasaule tahs saltfchu-wiltibas!
 Zawas nahwes-sahles faldas bija:
 Nimm par makfu wehl schahs affaras!

Wesseli, juhs faldi dsihwes-preeki!
 Melnus truhdus taggad eemihju.
 Wesseli, juhs rohschu-laiki, neeki,
 Kurru falduminus isdsehru! —
 Wesseli, juhs fapni, starreem austi,
 Debbes-behrni, dohmu-seedini! —
 Wai! juhs tiffat pirmâ dihglâ flaufti,
 Muhsham palikfeet nokaltufchi!

Sarkna lintite pee wainazinu,
 Bijju gulbju-drehbès apgehrta,
 Jaunas rohses manni lihgawinu
 Spohschu mattu sprohgâ puschkoja.
 Wai par man, kas ellei tappu dohta!
 Wehl man apgehrb' balta drehbite;
 Sarkna lintu weetâ manna rohta
 Taggad melna nahwes-lenzite.

Kaudeet juhs par mann', ka flawa labba,
 Juhs, kas seedeet nenoseedfigi,
 Kam, kad daitas kruhtis zekahs, dabba
 Spehku walditees irr dewuffi.

Wai! man firds eeksch mihlestibas mohkahm
Pufsteja; woi peln tas fohdibas?
Apkamptai no wiltineeka rohkahm-
lihsei gohda-rohses wihufchas.

Wai! warr buht pee zittas taggad ftraida
Peemirfufi man fchi falkscha-firds,
Sohl ka bruhsgans, kamehr mirt man raida,
Zai ne muhscham tapf no winnas fchirtis;
Butscho to, kas gribbahs butschojama,
Winnas mattu=fprohgâ ehmrojahs,
Kad man galwa noritt drebbedama,
Mannas affins gaisâ pazeltahs.

Jahsep, Jahsep, lai tew pakaf swanna
Simteem juhseem lihses waimana,
Sirds lai tewim nahwes-bailes manna,
Kad man iswedd ahra, nomaita.
Kad no lihgawinas rohschu=luhpehm
Mihlestibas wahrdi tewi fild,
Zad lai manna bals ar elles-ruhpehm
Ahtri tamu preeka-mehru pild.

Wiltineeks nescheligs! Nei tu dsirdi,
Nei tew feewas negohds atgreese,
Nei tas behrninsch appaksch mannu firdi
Manni schelohf swehri peespeede.
Winna sehgeli, no wehja dsihfi,
lepni behg, un mannas azzis milst,
Bruhtes wainaki teef zittahm pihfi,
Kas pee winna blehscha kruhchim flist.

Un tas dehlinfch mahtes flehpi rohдахs,
Salda, feltâ nenoseedsiba,
Zâ kâ rohse rihfa-faulê mohдахs,
Masinsch daiti mannim usfmaida.

Nahwei-mihligs famâs azzis rahda
Winna fkaistu, mihtu gihmi man,
Mahtes schnaugtâ firdi kohpâ stahda
Mihlestibu, — waidu-trakfoschan.

Seewa, fur mans tehws? tâ jauta
Newainigs ar falku balsiti;
Seewa, fur taws wihrs, kam lauta?
Atskann manna firdi breefmigi.
Wai tu bahrinfch welti faufsi winnu,
Kam kâ tehwan zitti behrni klahf,
Nolahdesi mannu nestundinu,
Sahks tew bandes-behrnu nolammaht.

Zawa mahte — af, eeksch elles-fahpehm,
Weentule par plaschu pâfauti —
Welti fmekk ta preeka-malku stahpehm,
Schulti ween tu winnai pametti.
Wai, kad eebrehzees, tai prahtu lohzi,
Jsfuddufchas laimas deht ta raud;
Nahwes-fahlehm winnas firdi mohzi,
Kad tu fmaidi, kad ta tewi glaud.

Elles-mohkas, kad es tewi redsu,
Elle firdi, kad tew neredsu,
Kad tew butschoju, tew flehpi fedfu,
Juhfu winna luhpes, istruhfstu.
Kur es glahbtahs no neganta fauna?
Muhsham manni wiltus apfmeheje; —
Muhsham — tê fagrahbta jau no fauna —
Zappu behrna-fepfawe.

Jahsep pakaf tew us pehdahm dsihfees
Wiffur breefmigs fpohks ta nokauta;
Auksti tewi fakamps, tâ kâ bihfees,
Iaimas-fapnôs uskleegs nomohdâ!

Behrens tew, swaigsnu leegâ spohschumina,
 Nahwê laustas azzis usmettîhs,
 Affinainâ fatîks apgehribinâ,
 Tew no Paradîhses atgraisîhs!

Ïsdissîfufchu — fahja fahnis gruhde . .
 Stîhwi flattotees, apreibusî,
 Redseju, ka winnam affins pluhde. —
 Winnam pakat, dsîhwîb', aîsstreenî! —
 Breesmîgi jau teefas=fullains blahwe,
 Breesmîgat man atskann firdi tas,
 Iahpraht eemu dsîsseht aukstâ nahwê
 Mannas elles=fahpes deggofchas.

Jahsep, Deems eeksch debbesim warr peedoht,
 Tewim peedoht arr ta greh'neeze,
 Semmeî gribbu mannas dusmas eedoht! —
 Ahtraîs ugguns, rau, fur usdegge!
 Lawu laimu! Winna sîhmes fwehle,
 Winna wiltu-lahstus ugguns rihi,
 Winna muttites eeksch leesmahm spehle! . .
 Kas wirs semmes mannim dahrgaks bij? —

Netizzeet juhs sawahm rohsehm, mahfas,
 Bîhdamees par wîhru wiltîbu,
 Staisstums atrahpe man gohda=fahsas,
 Teefas=weetà sche to nolahdu!
 Naudam bendu redsu, kam buhs dausîht?
 Iai man aîsseen azzis muddîgi!
 Bende, woi ne warri lelji lausîht?
 Bahlais bende, nedrebbî! —

2,00

524365

P L I
429

P L I
499